

Länsstyrelsen
Skåne

ÅRSREDOVISNING 2021

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Titel: Årsredovisning 2021 – Länsstyrelsen Skåne
Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne
Diarienummer: 106-5765-2022
Tryckår: 2022
Omslagsbild: Kommunikationsenheten

Länsstyrelsen – en samlade kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Innehållsförteckning

LANDSHÖVDINGEN HAR ORDET	5
OM ÅRSREDOVISNINGEN	7
Årsredovisningens kapitelindelning.....	7
Om resultatredovisningen.....	7
OM LÄNSSTYRELSEN.....	10
Om våra uppgifter, uppdrag och mål	10
Strategisk styrning och planering.....	11
Organisation	12
Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter	13
RESULTATREDOVISNING	16
Myndighetsövergripande redovisning	16
Redovisning av verksamhetsområden.....	34
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	35
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor	42
Regional tillväxt och infrastrukturplanering.....	49
Hållbar samhällsplanering och boende	55
Energi och klimat	64
Kulturmiljö	70
Samhällsskydd och beredskap	79
Naturvård och miljöskydd.....	88
Areella näringar	122
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	133
Övrig redovisning	142
Året i siffror	148
FINANSIELL REDOVISNING	165
Resultaträkning.....	165
Balansräkning.....	166
Anslagsredovisning.....	168
Tilläggsupplysningar och noter.....	170
LANDSHÖVDINGENS UNDERSKRIFT AV ÅRSREDOVISNINGEN...	188
BILAGOR.....	189

Landshövdingen har ordet

Då har vi stängt dörren till 2021 och kan konstatera att även detta år starkt präglades av pandemin, såväl globalt som nationellt. För oss på Länsstyrelsen Skåne har det inneburit fokus på nya och ibland nygamla regeringsuppdrag som vi ofta fått med kort varsel och därmed med kort startsträcka. Planer på att starta upp med överenskommelser om distansarbete har fått skjutas upp ett antal gånger eftersom hemarbete har fortsatt gälla för statliga myndigheter. Självklart har det påverkat både medarbetare och planering men förståelsen och tålamodet i vår organisation har varit stor.

Tack vare vaccineringen mot covid-19 fick vi dessbättre större frihet och ett hopp om avslut av pandemin. Länsstyrelsen har aktivt bidragit i arbetet med att få så många skåningar som möjligt att vaccinera sig, bland annat genom den så kallade informationshubben som turnerat runt i Skånes kommuner. Våra folkhälsoinformatörer har genom sin breda språkkompetens bidragit till att fler fått möjlighet att få vaccinations information på sitt modersmål. Samarbetet med Region Skåne har varit nära och mycket bra. Vi har också arbetat med uppdrag om lokalhyresstöd och omsättningsstöd och vi har följt och uppmärksammat den gränsproblematik som uppstått mellan Sverige och Danmark i pandemins fotspår och som påverkat många tusentals gränspendlare och företag.

Samtidigt som vi hållit fokus på covid-19-pandemin har vi också aktivt följt fågelinfluensan som drabbade 14 tamfågelbesättningar i Skåne med konsekvenser för både företag och livsmedelsförsörjning. Därutöver har vi övervakat salmonellautbrott och utbredningen av den afrikanska svinpesten på kontinenten för att förhindra att även detta ställer till ytterligare utmaningar, inte minst för det skånska jordbruket.

Självklart har också Länsstyrelsens alla andra verksamheter rullat på. Beslutstakten har överlag varit hög, trots fler inkomna ärenden jämfört med tidigare år. Utmaningar har funnits inom tillstånds- och prövningsverksamhet, inte minst beroende på komplexa målkonflikter. Målkonflikterna kan vi förvänta oss öka med tanke på att vi är ett litet och tätbefolkat län där stora naturvärden ska kunna kombineras med den nya tidens energikällor, nya verksamheter, ny infrastruktur och nya bostäder. Ett exempel på en sådan målkonflikt är etableringar av vindkraft och solceller på värdefull jordbruksmark. Energifrågan har hamnat i fokus i Skåne under året där oerhört höga elpriser i slutet av 2021 drabbat privatpersoner och företag hårt, inte minst våra lantbrukare. Målkonflikter som gör att vi som myndighet behöver fortsätta utveckla våra former för dialog med både kommuner och företag på samma sätt som vi arbetar med bebyggelseplanering i områden som påverkas av klimatförändringar. Vi behöver också se över våra egna organisationsstrukturer så att vi som myndighet kan leverera underlag och beslut på

ett effektivt och välavvägt sätt. Men också uppmärksamma regering och riksdag när vi upplever att målkonflikter ställer krav på förnyad lagstiftning för effektivare hantering.

Våra främjande uppdrag, där ofta dialog och fysiska möten är en förutsättning för genomslag, har av naturliga skäl haft det svårare under dessa år med covid-19-pandemin. Men vi har ändå kunnat utveckla det regionala stödet i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtyck. Vi har fortsatt det myndighetsgemensamma arbetet "Skåne tillsammans mot brott" som nu övergår till att fokusera på narkotikafrågan. Vi har genomfört ett framgångsrikt Friluftslivets år samtidigt som vi förstärkt länets förutsättningar för att kunna ta emot turister och besökare på ett hållbart sätt.

Totalförsvarsfrågan är en grundbult i vårt uppdrag. I tider av internationell spänning är det än viktigare att vi ser över vår förmåga. Pandemin har bidragit till ett ökat samarbete och förbättrade relationer med länets aktörer.

Mycket mer har naturligtvis hänt. Jag är stolt över allt alla medarbetare har levererat under ännu ett speciellt år. Pandemin håller fortsatt världen i sitt grepp, men låt oss hoppas på en ljusning en bit in i 2022.

Malmö den 22 februari 2022

Anneli Hulthén

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp, mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper avseende finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Övriga återrapporteringskrav
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet *Om Länsstyrelsen* beskriver Länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. *Resultatredovisningen* innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den *finansiella redovisningen* innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. *Bilaga D* tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Vi redovisar resultatet genom att beskriva prestationer och effekter för att slutligen

göra en bedömning av resultatet, bland annat med stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar och definierar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där Länsstyrelsens insatser som enskild myndighet i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, dvs. de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelserna tagit fram **resultatindikatorer** som ska användas som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten inom respektive verksamhetsområde. Indikatorer är mått som används i bedömning av måluppfyllelse. En indikator mäter i regel en avgränsad del av ett mål. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad beror på länsstyrelsernas eget arbete. Vi har också fokuserat på att välja ut eller ta fram relativt få och relevanta indikatorer.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat:

- svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget
- att tid och/eller kostnad för att ta fram underlaget till resultatindikatorn är för stor, eller
- att länsstyrelserna i vissa fall kan behöva samordna sig och komma överens om vilka indikatorer som bör följas över tid.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål. Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som vi använder är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av *trend* och *riktning* i ett regionalt perspektiv.

Om Länsstyrelsen

I Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, i den utsträckning inte någon annan myndighet har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter.

Om våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordning eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Vi ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska tillvarata såväl individens som samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärsektoriellt i många frågor.

Det saknas ett riksdagsbundet mål för länsstyrelserna. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Strategisk styrning och planering

Inom ramen för verksamhetsplaneringen har Länsstyrelsen beslutat om gemensamma prioriteringar för en treårsperiod. Dessa är:

- Ett tryggt och delaktigt Skåne
- Hållbar mark- och vattenanvändning
- Robust livsmedelsförsörjning

Prioriteringarna innebär att vi kraftsamlar kring uppdrag som är av särskild vikt för Skåne och där Länsstyrelsens arbetsinsatser har stor möjlighet att påverka utvecklingen. Prioriteringarna är samhällsövergripande och relevanta för hela Skåne. Inom varje prioritering finns övergripande strategiska mål som revideras årligen.

Effektiv och innovativ myndighet

En effektiv och innovativ organisation ökar Länsstyrelsens samlade förmåga att skapa samhällsnytta. Länsstyrelsen bedriver myndighetsövergripande verksamhetsutveckling som utgår från regeringens förväntningar samt behov som identifierats inom organisationen. Den gemensamma prioriteringen för det interna förändrings- och utvecklingsarbetet är en tydlig och tillitsfull styrning och ledning. För att få till stånd en tillitsbaserad verksamhet arbetar vi med kultur, styrning och organisation.

Länsstyrelsen Skåne 2025

Under året har vi inlett ett arbete under namnet Länsstyrelsen Skåne 2025. Syftet är att ta fram en ny inriktning med mållåret 2025 samt på kort sikt förbereda oss på hur vi ska arbeta efter pandemin.

Länsstyrelsen Skåne 2025 berör på kort sikt exempelvis vad den digitala omställningen har medfört i förändrade arbetssätt och hur och var vi ska arbeta efter pandemin. Chefer och medarbetare har involverats eftersom arbete på distans berör både möjligheter och utmaningar i arbetsmiljö, ledarskap/medarbetarskap, arbetssätt, lokaler och säkerhet.

För att utarbeta en inriktning på längre sikt kommer det att handla om att aktivt bevaka omvärlden samtidigt som en ny målbild tas fram. Arbetsområden inom Länsstyrelsen Skåne 2025 är också en revidering av verksamhetsplanerings- och uppföljningsprocessen, inklusive intern styrning och kontroll, samt en organisationsöversyn, ökad processorientering samt ett aktivt deltagande i nationella digitala strategin.

Organisation

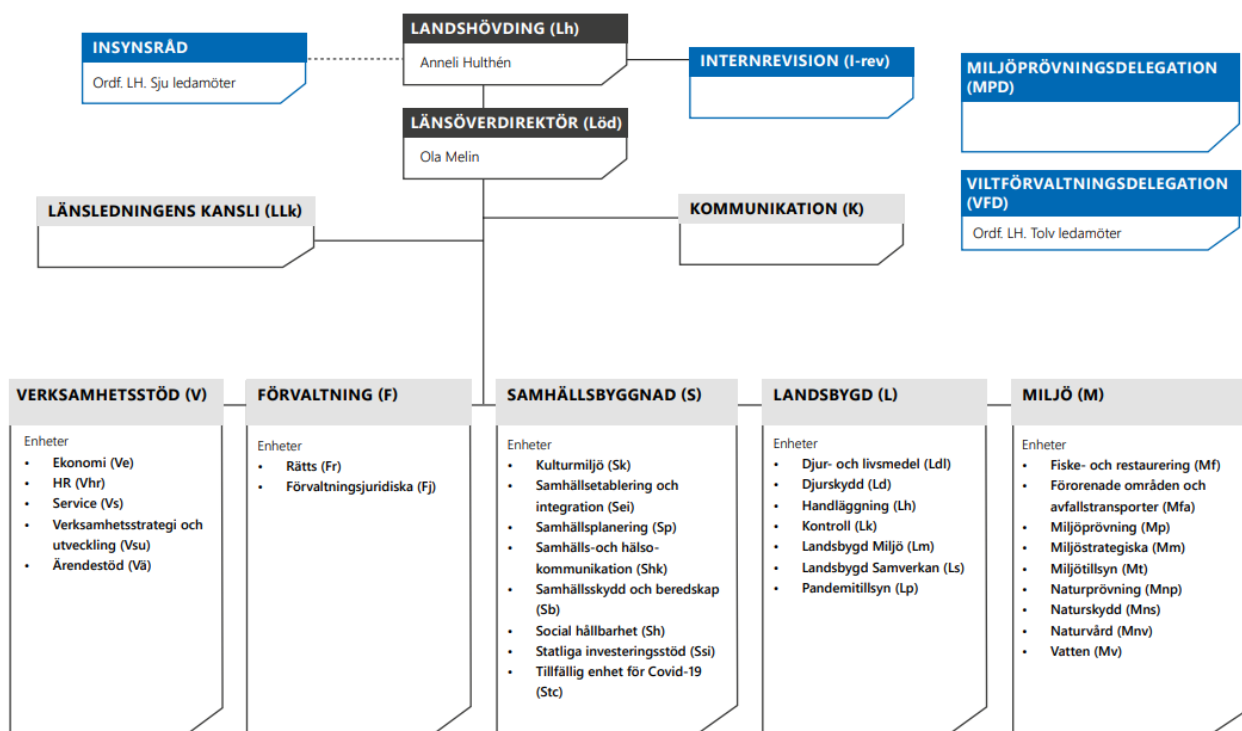
Länsstyrelsen Skåne ska vara organiserad för att på bästa sätt kunna utföra de uppdrag vi har. Varje avdelning respektive enhet har specifika ansvar som anges i Länsstyrelsens arbets- och delegationsordning. Samtidigt är samverkan och samordning nyckelord för myndigheten. En stor del av arbetet sker i olika former av samarbeten mellan avdelningar och enheter.

Myndigheten är organiserad i avdelningar, enheter och funktioner enligt organisationsbilden. Länsstyrelsen bedriver verksamhet i både Malmö och Kristianstad, samt i nationalparkerna på Söderåsen och Stenshuvud och vid naturreservatet på Kullaberg.

Länsstyrelsen
Skåne

Organisationsschema

Figur 1. Länsstyrelsen Skånes organisation per 2021-12-31).

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Dessa är:

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Funktionen har till uppgift att försörja samtliga länsstyrelser med IT. Former och inriktning samt ansvarsfördelning inom ramen för samverkan regleras via den gemensamma överenskommelsen. Vårdlän för IT-avdelningen är Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Den övergripande inriktningen för Löneservice är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronoberg.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser och vidarebefordra samtalen till rätt person i rätt län. Den övergripande inriktningen för Telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för Telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronoberg.

Ekonomiadministration (Lst EA)

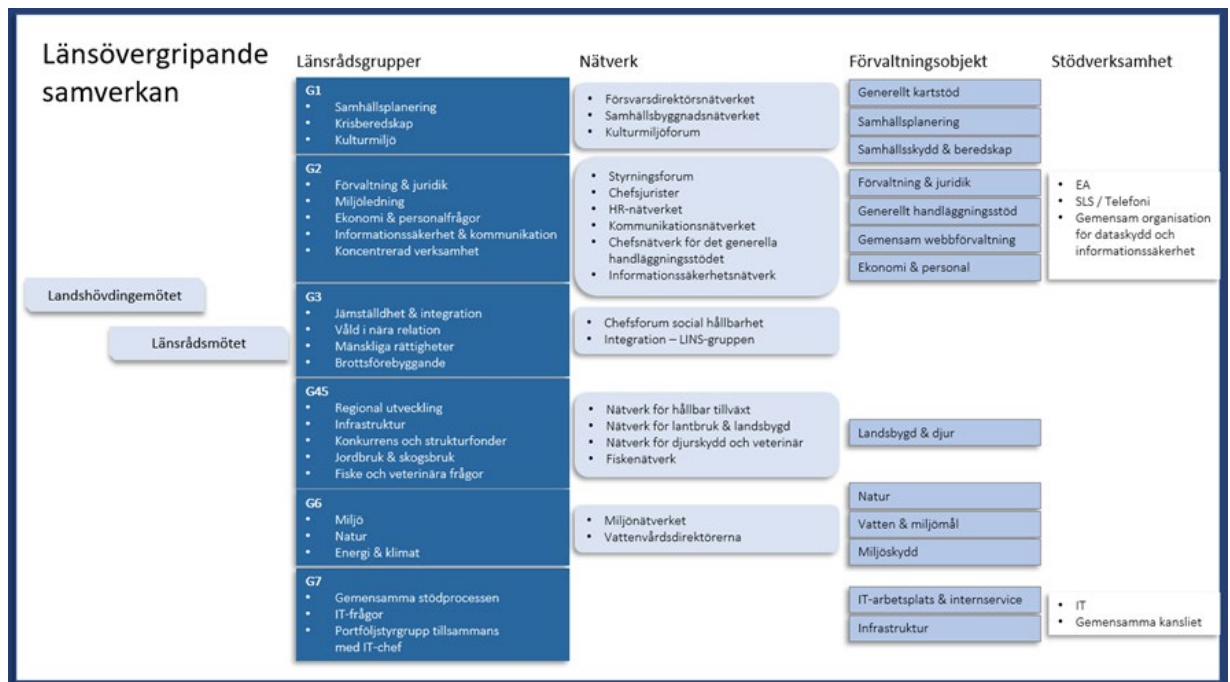
LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. LstEA äger länsstyrelsernas redovisningsmodell.

Dataskydd och informationssäkerhet

Funktionens uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det nationella perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk enligt förordningen. Vårdlän för funktionen för Dataskydd och informationssäkerhet är Länsstyrelsen i Stockholm.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling- och förvaltning och inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta genom att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Världlän för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanland.

Figur 2. Länsövergripande samverkan.

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5-7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig vilka arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en aggregerad nivå styrs den gemensamma utvecklings- respektive förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning m.m. sker hos Gemensamma kansliet som också utgör en portföljhanteringsfunktion. Beslut fattas därefter av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chef utgör portföljstyrning.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och 13 etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrning med objektägare från såväl verksamheten som IT-avdelningen.

Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet och har även koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheters uppdrag. För 2021 är det exempelvis Samtjänst vattenbruk tillsammans med Tillväxtverket samt uppdrag samordnade av DIGG såsom Single Digital Gateway. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	598,4	526,9	493,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	388,9	334,4	313,4
Antal årsarbetskrafter män	208,3	191,6	179,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	79 556	77 491	70 367
Antal beslutade ärenden	77 871	83 106	74 848
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	12 333	8 412	8 366
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	638 615	569 560	519 155
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	377 650	595 341	472 382

Kommentarer till tabellen Nyckeltal: Verksamhetsöversikt

Årsarbetskrafterna och verksamhetskostnaderna ökar som en konsekvens av att vi har fått flera nya uppdrag under året där vi har förstärkt våra resurser. Många av uppdragen dem är kopplade till covid-19-pandemin.

Antal ärenden ökar och även detta är en effekt av nya stöd som Länsstyrelsen hanterat med anledning av pandemin. Generellt för myndighetens ärendeslag är beslutstakten god. Anledningen till att beslutstakten minskar (förhållandet mellan inkomna och beslutade ärenden) och att antal ej beslutade ärenden äldre än två år ökar beror på minskad beslutstakt för VÄS 601 (jordbrukarstöd), som är vårt klart största ärendeslag. Under 2021 har vi lagt stora resurser på arbetet med återkrav för tidigare år (perioden 2015–2019), vilket har haft en betydande påverkan på Länsstyrelsens måluppfyllelse gällande utbetalningsärenden, där beslutstakten minskat för VÄS 601 jämfört med tidigare år.

Bidragsutbetalningarna minskar med ca 217 mnkr, vilket beror på en kraftig minskning av utbetalda lönegarantibidrag. Lönegarantiverksamheten har trots pandemin minskat i omfattning, vilket återspeglas i minskade utbetalningar.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Mot bakgrund av regleringsbrevsuppdrag 1E1 återrapporteras här Länsstyrelsens verksamhet med utgångspunkt i uppgifterna enligt 2§ länsstyrelseinstruktionen.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Agenda 2030	Regleringsbrev
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev

Nationella mål

Länsstyrelsen arbetar aktivt för att de nationella målen ska få genomslag i länet. Myndighetens olika verksamheter genomförs av det tvärssektoriella perspektivet i genomförandet av olika nationella mål. Arbetet bedrivs också externt på olika nivåer och i en rad olika konstellationer, i samverkan och i samarbete med andra statliga myndigheter, kommuner, Skånes Kommuner, Region Skåne, företrädare för näringslivet och civilsamhällets organisationer och föreningar. Arbetet finns mer utförligt beskrivet under respektive sakområde.

Bred samverkan i länet

Ett exempel på ett framgångsrikt tvärssektoriellt arbete som under landshövdingens ledning involverar ett flertal aktörer inom länet och verksamheter inom Länsstyrelsen är inom det brottsbekämpande området, ”Skåne tillsammans mot brott”. Gemensamt har Länsstyrelsen Skåne, Polisen Region Syd, Region Skåne, Skånes Kommuner, Kriminalvården region syd, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren samt Tullverket genomfört en rad insatser för att förstärka och utveckla ett gemensamt brottsbekämpande och förebyggande arbete. Under 2021 beslutade medverkande att fördjupa samarbetet genom överenskommelsen ”Skåne tillsammans mot narkotika”.

Länsstyrelsen har inom Klimat- och energiuppdraget skapat nätverk och deltagit i en mängd ämnesspecifika grupper för att förankra, driva och skapa förändring inom områden som el- och effektförsörjning, fossilfria verksamheter och energieffektivisering.

Skåne är det län som har störst utmaningar när det gäller kustproblematik i form av stigande havsnivåer och erosion. Frågorna drivs främst genom Regional kustsamverkan tillsammans med Länsstyrelsen Halland, SGI samt SSGU. Inom Länsstyrelsen sker en tvärspektoriell samverkan som bland annat syftar till att ta fram riskhanteringsplaner vilka bidrar i kommunernas åtgärdsarbete.

I Skåne ansvarar Region Skåne för det sammanhållna arbetet med den regionala livsmedelsstrategin men Länsstyrelsen deltar aktivt för att i samverkan med regionen, berörda organisationer och näringslivet driva arbetet mot uppfyllelse av livsmedelsstrategins olika mål. Exempelvis redovisas nedan utmaningen vad gäller avvägningen i nyttjandet av åkermark för andra ändamål än för livsmedelsproduktion.

Fördjupad samverkan internt för kulturmiljö och social hållbarhet

I kulturmiljöarbetet tas hänsyn i hög utsträckning till annan lagstiftning än kulturmiljölagen. Tvärspektoriell samverkan upptar därmed en betydande del av verksamheten både internt och externt i samrådsärenden. Därmed bidrar samverkan till att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet tillsammans med länets aktörer. Vidare arbetar Länsstyrelsen inom flera områden aktivt för att utveckla kulturmiljöperspektivet i arbetet med klimat- och miljömålen. Ett fördjupat arbete med kulturmiljöfrågor bedrivs således i samverkan mellan Länsstyrelsens olika verksamheter.

Inom Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera har Länsstyrelsen utvecklat samverkan mellan sakområden för att vara ett samlat och effektivt stöd till kommuner och andra aktörer i länet. Exempel på detta är satsningen på trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga. Det fördjupade stödet leder till bättre förutsättningar i kommunerna att arbeta kunskapsbaserat med förebyggande och främjande arbete som rör barn och unga. Fler exempel beskrivs nedan.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Strategisk samverkan och samordning på högsta ledningsnivå är en viktig förutsättning för att med ett helhetsperspektiv hålla ihop de samverkansformer som finns inom olika verksamhetsområden och med olika aktörer. I detta syfte träffar länsledningen regionala ledningsföreträdare i flera olika forum.

Samverkan på ledningsnivå präglad av pandemin

Året 2021 har i stora delar präglats av covid-19 pandemin och i huvudsak genomförts digitalt. Fram till sommaren hölls återkommande möten med kommunledningar och ledningsföreträdare för statliga myndigheter i länet.

Huvudfokus för dessa möten låg på samverkan och strategiskt informationsutbyte i krishanteringsfrågor kopplade till pandemin, oftast med medverkande från regionen och Skånes smittskyddsläkare. Under andra halvåret återgick samverkan till mer ordinarie former, ett längre höstmöte för kommunledningarna respektive statliga myndigheter där också sakfrågor som inte var kopplade till pandemin fanns på dagordningen.

I samma syfte hölls regelbundna samverkansmöten med ett antal skånska trossamfund, idrottsförbund, kultursektorn och andra ideella organisationer som startades upp under 2020.

I och med det pandemitillsynsuppdrag som länsstyrelserna fick i början av januari 2021 formerades en ny gruppering under landshövdingens ledning för strategisk avstämning av pandemifrågor. Förutom länsledningen medverkar ledningen för regionen, smittskyddsläkare, polisen, Skånes Kommuner samt Sydsvenska Industri- och handelskammaren.

Övrig strategisk samverkan

Utöver det omfattande pandemiarbetet har strategisk samverkan under året upprätthållits även i andra viktiga frågor. Exempelvis har konstellationerna Skånskt ledningsforum samt det regionala rådet för totalförsvars- och krisberedskapsfrågor under året genomfört strategiska samverkansmöten. Den sedan flera år verksamma regionala högnivågruppen pausade sin verksamhet under 2020. Detta forums arbete avses återupptas så snart pandemin kan ses gå mot sitt slut.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

Länsstyrelsens uppgift att främja länets utveckling och följa tillståndet i länet har också under 2021 haft en utgångspunkt i att följa hur pandemin påverkar länet. Exempelvis har Länsstyrelsen regelbundet upprättat samlade lägesbilder som rapporterats till Regeringskansliet, men också följt efterlevnaden i länet av rekommendationer, råd och riktlinjer som utfärdats för att minska smittspridning. Vidare har ur pandemisympunkt viktiga strategiska främjandeåtgärder varit att bistå regionen vad gäller såväl att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19 som i genomförandet av vaccinationer och senare under året också för ökad vaccinationstäckningsgrad.

Uppmärksammat behov av nationella åtgärder

Utöver det pandemirelaterade arbetet ges nedan några exempel där hög komplexitet och olika intresseperspektiv föranlett Länsstyrelsen att under året uppmärksamma regeringen om olika situationer i länet och samtidigt pekat på vissa behov av nationella åtgärder.

Under hösten 2021 uppmärksammade Länsstyrelsen regeringen om ett tilltagande intresse för stora solcellsanläggningar på bördig jordbruksmark i Skåne. Antalet ansökningar har ökat de senaste åren samtidigt som ansökningarna omfattat allt större anläggningar. Detta har medfört att intressekonflikter uppstått där angelägen nationell livsmedelsproduktion ställs mot det lika angelägna behovet av regional elproduktion. Länsstyrelsen har lyft fram att lagstiftningen inte är fullt ut anpassad för den här typen av komplicerade avvägningar. Frågan har också under året blivit medialt uppmärksammat.

En besvärlig situation som Länsstyrelsen uppmärksammade under andra halvåret rörde den utsatthet som många av länets lantbrukare befinner sig i. På grund av snabbt ökade kostnader i produktionsleden har en akut minskad lönsamhet uppstått i lantbruksnäringen. Länsstyrelsen bedömer att den uppkomna situationen är en nationell angelägenhet, till exempel i form av minskad inhemsk livsmedelsproduktion och som en följd därav, ökade matkostnader för konsumenterna. Angelägenhetsgraden är också i detta exempel så pass hög att Länsstyrelsen valt att uppmärksamma regeringen om situationen och tagit initiativ till fortsatt dialog kring hur denna besvärliga situation kan hanteras.

Vidare har Länsstyrelsen tillsammans med Region Skåne och i samarbete med Öresunddirekt skrivit till regeringen för att påtala ett nytt allvarligt gränshinder i form av nya skatteregler, vilket riskerar att påverka gränsregionen negativt.

Dessutom har Länsstyrelsernas jämställdhetsakkunnig i Totalförsvarsövningen uppmärksammat Regeringskansliet att utifrån erfarenheterna av totalförsvarsövningen ser vi behov av att Sveriges handlingsplan för säkerhetsrådsresolution 1325 även omfattar insatser vid väpnad konflikt i Sverige.

Tillsyn

Tillsyn och kontroll är ett av Länsstyrelsens huvudsakliga uppgifter och genomförs inom många olika områden. Den pågående pandemins olika förlopp under året vad gäller smittspridning har påverkat såväl omfattning som till vilken form tillsyn och kontroll har kunnat utföras. Detta har satt krav på myndigheten att fortsatt utveckla nya metoder och former för ett effektivt och ett, efter pandemins förutsättningar, anpassat och ändamålsenligt tillsyns- och kontrollarbete.

Samarbete och samordning i tillsynsarbetet

Länsstyrelsen arbetar på olika sätt för att samordna tillsynsarbetet internt inom myndigheten men också för ökad samverkan med såväl övriga länsstyrelser som med andra tillsynsmyndigheter och aktörer på regional nivå. Nedan redovisas några exempel på pågående samverkansinsatser:

- Den verksamhet med ansvar att utöva tillsyn över att verksamhetsutövare vidtar åtgärder för att förhindra smittspridning av sjukdomen covid-19

beskrivs utförligare i avsnittet *Övrig redovisning*. Här lyfts den samverkan som utvecklats med andra myndigheter, inte minst Polisen och övriga länsstyrelser för att lösa uppgiften. Intern samordning har skett genom att verksamheten delvis bemannats med medarbetare som har sin ordinarie tillhörighet inom andra delar av Länsstyrelsen. Detta har inneburit att en bred kompetens tillförts och samordnats.

- Samverkan mellan de länsstyrelser som har uppdrag gällande tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har fördjupats under året, bland annat genom ett ökat kompetens- och erfarenhetsutbyte. Länsstyrelsen verkar också tillsammans med övriga myndigheter i en särskild samordningsfunktion.
- Länsstyrelsen har under året i stor utsträckning bidragit i det nationella arbetet för att underlätta kontroller inom primärproduktionen.
- När det gäller Seveso-tillsynen arbetar Länsstyrelsen aktivt med att samordna tillsynen med annan tillsyn där så är relevant. Exempelvis har kommunernas räddningstjänst och miljöförvaltning bjudits in att delta vid besöken.
- Besökstrycket i länets skyddade områden har varit mycket högt vilket medfört ett ökat tillsynsbehov. Samarbetet mellan reservatsförvaltare, naturvårdare, naturvårdsvakter och myndighetstillsynen har utvecklats under året. På så sätt har skyddade områden kunnat tjäna friluftsinträset samtidigt som höga naturvärden skyddats.

Agenda 2030

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om de globala målens koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärsektoriella arbetsätt länsstyrelserna emellan, samt en bättre omvärldsbevakning. Samordningen har även bidragit och utvecklat länsstyrelsernas förmåga att på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Implementering av processtödet för länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030; tre större workshoppar med kontaktpersoner för Agenda 2030 och andra medarbetare med intresse för Agenda 2030 från de olika länen har genomförts.

- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Medverkade gjorde bland annat civilministern, SKR, Nationella samordnaren för Agenda 2030 och Tillväxtverket.
- Tematiska föreläsningar utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030, bland annat utifrån temat kommun/region samt hållbara städer och samhällen.
- Kommunikationsinsatser, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030 och utveckling av den gemensamma samverkansytan för Agenda 2030.
- Samverkan och dialog med andra aktörer såsom Nationella samordnaren för Agenda 2030, Glokala Sverige (projekt som drivs av FN-förbundet och SKR), SCB och RKA. Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsens arbete med Agenda 2030

Länsstyrelsens årliga handlingsplan för arbetet med Agenda 2030 inkluderar de åtgärder Länsstyrelsen vidtar, utöver ordinarie arbetsuppgifter, för att främja arbetet med Agenda 2030. Exempel på väsentliga insatser som Länsstyrelsen genomfört internt under 2021, utöver det som genomförts inom ordinarie arbete inom respektive sakområde:

- Identifierat var Länsstyrelsen befinner sig i sitt arbete med hållbar utveckling och Agenda 2030. Denna lägesbild kommer att utgöra en av utgångspunkterna i det arbete Länsstyrelsen arbetar med under namnet Länsstyrelsen Skåne 2025.
- Förberett upplägg för workshop och statiskpresentation om sociala dimensionen av hållbar utveckling i Skåne. Workshops kommer att genomföras med samtliga enheter på Länsstyrelsen under 2022. Syftet med åtgärden är att fokusera på sociala perspektivet/ojämlikhetsperspektivet i syfte att identifiera inom vilka sakområden som Länsstyrelsen kan bidra till de utmaningar som identifierats för länet.

Ett regionalt nätverk mellan Länsstyrelsen, akademien, regionen, några skånska kommuner och civilsamhället startades 2018. Under 2021 har samverkan utvecklats genom samagerande kring Region Skånes arbete med regionplan enligt PBL och därmed också synliggöra planens koppling till Agenda 2030. Nätverket har även

samplanerat en konferens för barn och unga i Skåne utifrån Agenda 2030 som kommer att genomföras 2022.

Integrering av sektorsövergripande områden

Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Dessa omfattar bland annat jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa och förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Förenkla för företag	Regleringsbrev

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Det strategiska målet för jämställdhet i verksamhetsplanen är att vi ska integrera jämställdhetsperspektivet i verksamheten. Utifrån det finns två operativa mål om att avdelningar och enheter ska ha integrerat jämställdhet i sina mål och att det finns jämställdhetsanalyser i myndighetens styrdokument samt i beslutsunderlag och skrivelser.

Mål och aktiviteter följs upp i ordinarie tertialuppföljning. På ledningsgruppens genomgång av de sektorsövergripande områdena diskuteras resultatet och särskild sakkunnig i jämställdhet summerar måluppfyllelse och utvecklingsbehov för hela myndigheten. Fyra av fem avdelningar och cirka hälften av enheterna har under året rapporterat aktiviteter utifrån de operativa målen. Det är en nedåtgående trend jämfört med föregående år vilket huvudsakligen är en konsekvens av att arbetet med pandemirelaterade uppgifter har tagit tid i anspråk.

Stöd till verksamheten

Som en särskild resurs i arbetet med jämställdhetsintegrering finns avdelnings- och enhetskoordinatorer. De kallas regelbundet av sakkunnig för erfarenhetsutbyte och kunskapspåfyllning inom jämställdhet, mänskliga rättigheter samt miljöledning. Länsstyrelsen arbetar för ett intersektionellt perspektiv i genomförandet av våra jämställdhetsuppdrag och diskuterar möjligheten att harmonisera målen för de sektorsövergripande uppgifterna och Agenda 2030.

Kompetensutvecklingen avseende jämställdhetsintegrering har internt på myndigheten skett digitalt och i begränsad skala under året. Vi har tagit fram en intern webbutbildning för jämlik och jämställd kommunikation samt publicerat en metodstödssida på intranätet för 5 och 6 § i länsstyrelseinstruktionen som ett stöd för medarbetare och chefer.

Våld i nära relationer ur ett arbetsgivarperspektiv

Ur ett arbetsgivarperspektiv ingår våld i nära relationer som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet, bland annat som en del av arbetsmiljöutbildningen som ges till nya chefer. Under 2021 har också chefer, fackliga ordförande, huvudskyddsombud och HR-medarbetare fått utbildning av Jämställdhetsmyndigheten inom deras pilotsatsning om våld i nära relationer.

Inom ramen för samma satsning skickades en enkät till alla anställda om erfarenheter av våld i nära relationer och dess påverkan på arbetslivet. Svaren visar att var femte kvinna och var tionde man har erfarenheter av våld i nära relation. Över hälften av de som varit utsatta för våld i nära relationer hade oplanerad frånvaro eller blev på något sätt påverkade i sina arbetsprestationer.

Barn och jämställdhet under höjd beredskap

Länsstyrelsen Skåne har medverkat i framtagandet och genomförandet av en digital utbildning om barn- och jämställdhetsperspektiven under höjd beredskap och väpnat angrepp för Länsstyrelsens kris- och krigsorganisation. Deltagarna fick kunskap om hur perspektiven kan integreras i totalförvarsarbetet för att säkerställa samhällets grundläggande skyddsvärden samt metoder för att fortsätta utvecklingsarbetet på den egna länsstyrelsen. Erfarenheter från Länsstyrelsens arbete med covid-19 togs till vara. Länsstyrelsernas jämställdhetssakkunnige i Totalförvarsövningen har uppmärksammat Regeringskansliet att vi utifrån erfarenheterna av totalförvarsövningen ser behov av att Sveriges handlingsplan för säkerhetsrådsresolution 1325 även omfattar insatser vid väpnad konflikt i Sverige.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Under rådande pandemi har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats. Ett beslut har fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Under året har ett underlag tagits fram för det fortsatta arbetet.

Barnrätt

Under året har några av myndighetens verksamheter genomfört kunskapshöjande insatser i barnets rättigheter. Arbetsstödet på intranätet för att arbeta med sektorsövergripande frågor har förstärkts med ett barnrättsperspektiv. Länsstyrelsens MR-strateg har ingått i arbetsgruppen för framtagandet av länsstyrelsernas kunskaps- och metodstöd för prövning av barnets bästa. Stödet har spridits till chefer och medarbetare. Myndighetens avdelnings- och enhetskoordinatorer för jämställdhet, mänskliga rättigheter och miljöledning har fått särskild information om stödet och hur det kan användas i verksamheten.

Länsstyrelsens MR-strateg har bistått med analyser utifrån ett barnrättsperspektiv i framtagande och revidering av regionala strategier/planer, yttranden, rutiner m.m. Exempel på detta är översynen av riksintressen för kulturmiljövården i Skåne.

Arbetet med barns rättigheter utvecklas positivt i Länsstyrelsens arbete. Samtidigt behövs kontinuerlig kunskapspåfyllnad om barnkonventionen för bättre tillämpning och genomslag av barnets rättigheter i verksamheten samt i ärenden och beslut som rör barn.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Mänskliga rättigheter

Med stöd i direktiven för verksamhetsplanering belyses, analyseras och beaktas mänskliga rättigheter i samband med avdelningarnas planering av verksamheten. I Länsstyrelsens verksamhetsplan finns ett strategiskt och två operativa mål för att stärka integreringen av de mänskliga rättigheterna i verksamheten. Exempelvis ska det finnas analyser av mänskliga rättigheter i myndighetens styrdokument samt i beslutsunderlag och skrivelser där det är relevant. Barnets rättigheter ska särskilt beaktas.

Fyra av fem avdelningar och ca 30 procent av enheterna rapporterar aktiviteter i sina avdelningsplaner utifrån de operativa målen. Några av dessa har särskild barn- och funktionsrättsskoppling. Exempelvis pågår framtagande av en plan för tillgänglighet i skyddade områden. Trenden är dock nedåtgående jämfört med föregående år och målen för mänskliga rättigheter har bara delvis uppfyllts för myndigheten. Introduktionsutbildningar där information om mänskliga rättigheter ges har skett digitalt. Fysiska basutbildningar i rättighetsbaserat arbetssätt har ersatts med Uppsala universitets webbaserade introduktionsutbildning i mänskliga rättigheter.

Avdelningarnas koordinatörer har träffats vid flera tillfällen för kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte. De har fått kunskapspåfyllnad om tillämpning av barnets rättigheter.

Flera medarbetare inklusive koordinatorena och chefer har fått ta del av en digital grundutbildning och ett fördjupande webinarium med syftet att höja kunskapen om rasism och diskriminering i arbetslivet. Cheferna har genomfört en fördjupad utbildning med fokus på aktiva åtgärder mot diskriminering kopplat till hudfärg. Utbildningarna har genomförts i samarbete med Länsstyrelsen Stockholm.

Målen har bara delvis fått genomslag i myndighetens verksamheter. Mycket är på plats för att säkra ett systematiskt arbete med integrering av mänskliga rättigheter men systemet behöver ses över och förstärkas, något som vi planerar att genomföra 2022. Även fortsatta utbildningsinsatser i rättighetsbaserat arbetssätt är betydelsefullt.

Folkhälsa och social hållbarhet

Integrering av folkhälsofrågor i Länsstyrelsens övriga verksamhetsområden har skett utifrån ett bredare socialt hållbarhetsperspektiv och omfattar i denna åiterrapportering även integrering av jämställdhet, barnrätt och mänskliga rättigheter. Fokus detta år har varit att integrera social hållbarhet i Länsstyrelsens arbete med hållbar fysisk planering, bostadsförsörjning och miljömålen.

Inom fysisk planering har bedömningskriterier för social hållbarhet i remissvar gällande översiktsplaner setts över. Arbetet har resulterat i en bedömningsmall som kan användas av medarbetare på Länsstyrelsen. Länsstyrelsens samrådsyttrande gällande översiktsplaner har därmed på ett enhetligt sätt gett kommunerna stöd och råd i hur social hållbarhet kan och bör integreras i översiktsplaneringen.

Under året har fokus för remissyttrande gällande fysisk planering varit regionplanens samråds- och granskningsprocess. Ett myndighetsöverskridande arbete har resulterat i att Länsstyrelsens remissvar lyft fram sociala hållbarhetsaspekter relevanta för regional fysisk planering. Effekten är att regionplanen, som nu går in i en beredningsprocess, integrerar jämställdhets-, rättighets- och folkhälsoperspektiv.

Att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder är grundläggande för att uppnå social hållbarhet. Länsstyrelsens arbete med bostadsförsörjning sker därför genom regelbunden samverkan mellan enheterna för samhällsplanering, integration- och samhällsetablering samt social hållbarhet. Årets arbete har resulterat i en bostadsmarknadsanalys som fokuserar på de skånska kommunernas svar om allmännyttan i den årliga bostadsmarknadsenkäten.

Länsstyrelsen har under året tagit fram ett nytt åtgärdsprogram för miljömålen. Ett samarbete inom länsstyrelsen som har resulterat i att åtgärdsförslagen har analyserats utifrån social hållbarhet. Analysen har varit ett viktigt underlag för att integrera rättighets- och jämlikhetsaspekter i åtgärdsprogrammet och ett bredare Agenda 2030-perspektiv i det strategiska miljöarbetet.

Effekten är ett åtgärdsprogram för miljömål som ger stöd till kommuner och regionala aktörer att ta vara på synergier och hantera konflikter mellan olika

intressen på ett hållbart sätt, vilket är väsentligt för att de globala målen för hållbar utveckling ska kunna uppnås.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen Skåne har under 2021 fokuserat på att underlätta uppstarten av företag, ge service och gott bemötande samt ha en snabb tillståndsgivning.

Underlätta att starta företag

Länsstyrelsen har deltagit i Tillväxtverkets regeringsuppdrag kring utveckling av tjänster för att förenkla att starta och driva företag samt att effektivisera handläggningen av anmälan och tillståndsprövning av miljöfarliga verksamheter inom livsmedelskedjan. Inom ett pilotprojekt för Samtjänst vattenbruk har länsstyrelserna utvecklat ”Mina Sidor” för att möjliggöra kundhändelser, tecknat avtal med Bolagsverket för automatisk hämtning av administrativa uppgifter, utvecklat e-tjänster för bl.a. samråd och tillståndsansökan av miljöfarlig verksamhet och odlingstillstånd.

Service, bemötande och en snabb tillståndsgivning

Med avsikten att underlätta för företag har myndigheten arbetat med att utveckla service, bemötande och tillståndsgivning, här följer en rad exempel:

- Målgruppsinriktade informationsinsatser och översätta information till flera språk.
- Vägledning till verksamhetsutövare och arrangörer under pandemin, genom att tolka och omsätta informationen från folkhälsomyndigheten i relation till sin verksamhet.
- Korta ner handläggningstider och ge återkoppling till sökande om förväntad handläggningstid.
- Bidra till att ta fram e-tjänster för olika delar av myndighetens verksamhet.
- Förbättra hur myndigheten formulerar och uttrycker sig i samtal, brev och e-post, med avsikten att innehållet ska vara lätt att förstå för mottagaren samt vad som förväntas av denne. Utbildning i samtalsmetodiken motiverande samtal.

Samarbete med kommunerna

Länsstyrelsen arbetar också med att förenkla för företag i samarbete med kommunerna, exempelvis inom ramen för kommunernas översiktsplanering och detaljplaneläggning. Kommunerna uppmanas att involvera verksamhetsutövare tidigt i planeringsprocessen, exempelvis i omvandlingsprojekt som innebär att bostäder kommer närmare företagets verksamheter. Potentiella intressekonflikter

kan uppstå eftersom verksamheterna kan bli begränsade på olika sätt. Då involverar vi på Länsstyrelsen flera delar av vår verksamhet för att ge kommuner och företag den bästa lösningen.

Fler gör rätt, det går snabbare och relationerna förbättras

Handläggare och chefer inom berörda områden upplever att åtgärderna resulterat i att fler företag gör rätt från början. Kompletteringar kan också undvikas eftersom grundläggande data finns med från ärendets början.

En snabb handläggning har exempelvis lett till att en verksamhet med kort varsel och med minimal administration kan genomföra ett markingrepp. Det kan vara viktigt för att bibehålla fungerande samhällsservice så som el- och vattenförsörjning, avlopp, bredband med mera.

Myndigheten får färre klagomål och när företagare uppskattar servicen leder det till bättre relationer, vilket i sin tur bidrar till ett bättre resultat.

Sammantaget ser vi en positiv utveckling för att nå målen för att förenkla för företag, dvs. att regler ska främja tillväxt, att företagens kostnader till följd av regler ska minska, att det ska bli enklare för företag att lämna uppgifter till myndigheterna, och att handläggningstiderna ska kortas. Fler exempel på hur myndigheten bidrar till att underlätta för företag finns under respektive avsnitt.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Pandemin har under 2021 i stor utsträckning fortsatt påverka myndighetens systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Skyddsronder har genomförts vid myndighetens kontor i Kristianstad och Malmö för de verksamhetsdelar som till stor del behövt utföra arbete på plats. Utöver dessa har även skyddsronder genomförts på Kullabergs naturreservat, Söderåsens samt Stenshuvuds nationalparker.

Inom ramen för projektet ”Länsstyrelsen Skåne 2025” har myndigheten förberett lokalförändringar under 2022 såsom omflyttningar inom nuvarande kontor men även till nya lokaler. I detta arbete har arbetsmiljöfrågorna diskuterats i alla myndighetens kontaktytor med fack- och skyddsorganisation utöver partssammansatt referensgrupp som deltagit i SAM-arbetet kopplat till lokalfrågor.

Huvudsakligen hem- och distansarbete

Under året har medarbetarna till drygt 85 % av arbetstiden arbetat hemifrån. Vi har beslutat om riktlinjer för distansarbete och frågeställningar inom arbetsmiljöområdet har diskuterats löpande under hösten. Exempelvis har cheferna bjudits in till digitala frukostmöten vid ett tjugotal tillfällen under hösten, där cheferna har fått stöd och delat idéer i frågor som kommit upp i dialogen med medarbetarna. I samverkan med skyddsorganisationen har arbetsgivaren arbetat med ett underlag för skyddsronder av distansarbetsplatser från och med våren 2022.

Från och med 2022 kommer en rad insatser genomföras inom ramen för trygghetsavtalets intentioner om proaktiva omställningsåtgärder och som en följd av de utökade möjligheterna till distansarbete. Insatserna är riktade till såväl chefer som medarbetare och hanterar områden som att arbeta i en modern, digital och hybrid arbetsmiljö, leda i en hybrid kontext, hantera förändringar i arbetslivet, med mera.

Utbildning i arbetsmiljö och våld i nära relationer

Samtliga chefer har under året genomgått det första steget i en utbildning kring Sexuella trakasserier och våld i nära relation – arbetsgivarens skyldigheter och möjligheter. Utbildare har varit Jämställdhetsmyndigheten. Steg två i utbildningen kommer att genomföras under våren 2022. Samtliga chefer har även genomgått utbildning om Aktiva åtgärder - rasism i arbetslivet.

Myndigheten har under året genomfört arbetsmiljöutbildning för nya chefer, ställföreträdare, skyddsombud och facklig ordförande. Utbildningen i form av ett digitalt utbildningspaket med fyra moduler med ett kompletterande digitalt seminarium där utbildningspaketets delar sattes i ett myndighetssammanhang och där möjlighet fanns att ställa frågor och diskutera.

Kompetensförsörjning

Myndigheten tillämpar kompetensbaserad rekryteringsmetod vid samtliga anställningsprocesser. För att bredda perspektivet vid framtagning av kravprofilen ingår representant för myndighetens HR-enhet i arbetet tillsammans med berörda chefer. Antalet sökande per utannonserad anställning är fortsatt tillfredsställande.

Omfattande nyrekrytering

Till följd av pandemin har det under 2021 tillkommit nya uppdrag för myndigheten, bland annat tillsynsuppdrag utifrån tillfällig pandemilagstiftning. Det har inneburit en omfattande nyrekrytering men även en omfördelning av resurser internt på myndigheten. Sammantaget har bemanningen av dessa verksamheter fungerat väl.

Traditionell introduktion för nyanställda, med fysiska träffar, har inte kunnat genomföras under rådande omständigheter. Under året har vi i stället arrangerat digitala introduktionsutbildningar i en något komprimerad version, i dessa har utbildningar i statlig värdegrund och förvaltningsrätt ingått.

Ny rekryteringspolicy för ökad balans

Könsfördelningen bland myndighetens personal ligger fortsatt utanför förhållandet 60/40. För 2021 har det i genomsnitt varit 65,5 % kvinnor respektive 34,5 % män anställda vid myndigheten. Länsstyrelsen strävar efter en jämn könsfördelning och att även i övriga delar spegla det demografiska förhållandet i det omgivande samhället. Länsstyrelsen arbetar med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Det tydligaste verktyget för att förändra könsfördelningen handlar om rekrytering av nya medarbetare. Under 2021 har myndigheten arbetat med att ta fram en ny rekryteringspolicy samt rutin för rekrytering. Syftet är bland annat att tydliggöra att en kompetensbaserad rekryteringsmetodik förebygger och motverkar diskriminering och främjar lika rättigheter och möjligheter i rekryteringssammanhang.

Kompetensförsörjningen fortsatt god

Personalomsättningen vid myndigheten 2021 för tillsvidareanställningar var 13,7 % för **nyanställda** samt 7,5 % för **avgångna**. Utifrån tabell nedan syns tydligt den expansion av antalet anställda som pågått under en längre tid vid myndigheten.

Utvecklingen har accelererat under de senaste två åren på grund av pandemin. Trots detta ger en samlad bedömning bilden att kompetensförsörjningen är god utifrån de uppdrag Länsstyrelsen Skåne har.

Personalomsättning	2021	2020	2019*	2018
Nyanställda	13,7 %	8,8 %	7,3 %	14,9 %
Avgångna	8,3 %	4,5 %	7,2 %	9,2 %

Källa: Länsstyrelsens uppföljningssystem LISA.

*) Från och med årsredovisning 2020 har beräkningarna av personalomsättning ändrats jämfört tidigare år. Från och med 2020 gäller att personal med provanställning räknas som tillsvidareanställning direkt. Tidigare år har provanställningsperioden räknats som en tillsvidareanställning plus att övergången till tillsvidareanställning i samband med att provanställningsperioden löpt ut, räknats som ytterligare en tillsvidareanställning samt en avgångna tillsvidareanställning.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2021: Antal anställda*	År 2021: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	År 2020: Antal anställda*	År 2020: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	År 2020: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	År 2019: Antal anställda*	År 2019: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	År 2019: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män ≤ 29 år	11,4	2,8	- ¹⁾	11,4	1,8	0,0	9,2	- ¹⁾	- ¹⁾
Män 30–49 år	125,6	2,4	64,6	111,7	2,8	47,4	107,9	2,7	54,5
Män 50 år ≥	81,8	1,4	15,9	77,7	1,9	38,7	75,6	3,2	53,4
Män totalt	218,8	2,0	50,0	200,8	2,4	43,5	192,7	2,9	53,0
Kvinnor ≤ 29 år	28,2	2,6	- ¹⁾	18,4	2,9	59,7	20,0	3,4	66,2
Kvinnor 30–49 år	244,4	3,7	58,7	218,8	5,4	65,8	213,4	4,8	68,0
Kvinnor 50 år ≥	144,2	4,6	71,7	129,8	4,4	56,0	119,6	4,0	58,3
Kvinnor totalt	416,8	4,0	62,5	367,0	4,9	62,5	353,0	4,5	64,9
Samtliga ≤ 29 år	39,6	2,6	- ¹⁾	29,8	2,5	43,8	29,2	2,8	59,2
Samtliga 30–49 år	370,0	3,3	60,1	330,5	4,5	61,8	321,3	4,1	65,0
Samtliga 50 år ≥	225,9	3,5	65,5	207,5	3,4	52,5	195,2	3,7	56,9
Samtliga totalt	635,5	3,3	60,1	567,8	4,0	58,5	545,7	3,9	62,1

Källa: Länsstyrelsens uppföljningssystem LISA.

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

¹⁾ Inga värden för 2021.

²⁾ Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Kommentarer till tabellen sjukfrånvaro

Jämfört med föregående år minskade den totala sjukfrånvaron, från 4,0 % 2020 till 3,3 % 2021. En delförklaring till den minskade sjukfrånvaron kan antas bero på det omfattande hemarbetet till följd av pandemin som gjort det möjligt att arbeta trots lättare sjukdomssymtom.

Minskningen av den totala sjukfrånvaron omfattar samtliga ålderskategorier undantaget gruppen män 29 år eller yngre där sjukfrånvaron ökat från 1,8 % 2020 till 2,8 % 2021 samt i gruppen kvinnor 50 år eller äldre där sjukfrånvaron ökat från 4,4 % 2020 till 4,6 % 2021. Sjukfrånvaron har särskilt minskat i gruppen kvinnor 30–49 år, från 5,4 % 2020 till 3,7 % 2021. Gruppen utgör cirka 38 % av samtliga anställda vid myndigheten vilket pekar på en generell minskning av sjukfrånvaron. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män håller i sig med en högre sjukfrånvaro i gruppen kvinnor, 4,0 %, jämfört med gruppen män, 2,0 %.

Den del av den totala sjukfrånvaron som utgörs av sjukfrånvaro som är 60 dagar eller längre har ökat. Från att ha utgjort 58,5 % av den totala sjukfrånvaron 2020 är motsvarande siffra för 2021 60,1 %. Ökningen har skett i gruppen män där andelen sjukfrånvaro som är 60 dagar eller längre ökat från 43,3 % 2020 till 50,0 % 2021. Sett till ålderskategorier har andelen sjukfrånvaro som är längre än 60 dagar ökat i inom gruppen kvinnor 50 år eller äldre samt inom gruppen män 30–49 år.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Skåne län bedriver följande verksamheter:

Verksamhet (VÅS)	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Samhällsskydd och beredskap
50–58	Naturvård och miljöskydd
60–62	Areella näringar
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B4 Regionalt arbete med vilt- och rovdjursförvaltning	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som exempelvis borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på väg, skyltar och andra anordningar längs väg samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skydds jakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, vilken också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Under året har länsstyrelserna hanterat nya uppdrag. Dessa omfattar tillsynen enligt lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (tillfälliga covid-19-lagen) och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen).

Det övergripande nationella målet för *viltförvaltningen* är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Koncentrerade uppdrag

Länsstyrelsen Skåne har uppdrag som koncentrationslän och i de fall verksamhet är koncentrerad till sju länsstyrelser omfattar vårt geografiska område Skåne, Blekinge och Kronobergs län. I det fall koncentrationen gjorts till tre länsstyrelser (penningtvätt) är det geografiska området Skåne, Blekinge, Kronobergs, Jönköpings, Kalmar och Östergötlands län. För delgivningsföretag är koncentrationen fördelad till fyra länsstyrelser: Skåne, Blekinge, Kronobergs och Kalmar län.

Länsstyrelsen Skåne ansvarar för följande koncentrationsuppdrag:

- Tillsyn över överförmyndarverksamheten i en kommun där målet är att vi ska granska verksamheten årligen.
- Pröva auktorisation för och ha tillsyn över bevaknings- och delgivningsföretag. Det finns en lagstadgad tid om 14 dagar för handläggning av en ansökan om godkännande för personal i bevakningsföretag samt bestämmelser om att bevakningsföretagen ska inspekteras en gång vartannat år.
- Ansvara för registerhållning av och tillsyn över stiftelser.
- Utöva tillsyn över verksamhetsutövare som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Hanterar lönegarantiärenden.
- Pröva anmälan för den som är nordisk medborgare och som vill bli svensk medborgare.
- Pröva ansökan om tillstånd för och ha tillsyn över begravningsfrågor.
- Pröva tillstånd till och ha tillsyn över pantbanker.

Samverkan mellan länsstyrelserna

Vi har gemensamt med övriga koncentrationslänsstyrelser tagit fram underlag till yttranden över ett antal statliga utredningar. Det handlar om förslag till ändringar som gäller länsstyrelsernas uppdrag inom bland annat begravningsområdet, prövning inför anställning i bevakningsföretag, tillsyn av överförmyndare, utbetalning av statlig lönegaranti samt nordiska medborgarskapsärenden.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	45,0	28,9	28,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	30,7	17,5	17,4
Antal årsarbetskrafter män	13,8	11,4	10,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	17 286	13 890	13 975
Antal beslutade ärenden	17 562	13 666	14 389
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	361	455	310
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	44 771	30 695	32 842
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	171 176	387 579	306 942

Ökningen, såväl avseende antal årsarbetskrafter, ärenden som verksamhetskostnader, är kopplad till pandemitillsynen. För övriga verksamheter inom verksamhetsområdet är variationerna små jämfört med tidigare år. Rimlig balans för öppna ärenden i relation till antalet inkomna ärenden. Mål för handläggningstider uppnås inom samtliga områden som mäts. Äldre öppna ärenden är i huvudsak deponeringsärenden och lönegarantiärenden. Deponeringsärenden kan till sin karaktär bli tio år gamla och därefter tillfaller medlen staten det elfte året. Lönegarantiärenden avslutas när den underliggande konkursen eller rekonstruktionen är avslutad. Bidragsutbetalningarna minskar, vilket beror på en kraftig minskning av utbetalda lönegarantibidrag. Lönegarantiverksamheten har trots pandemin minskat i omfattning, vilket återspeglas i minskade utbetalningar.

Resultatindikatorer

De nationella målen och indikatorerna som berör verksamhetsområdet är övergripande och har i regel svag koppling till länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag. Nedan tar vi upp några indikatorer som kan bidra till att bedöma resultatet för delar av jakt- och viltvårdsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾	^	77,5 %	73 %	72,6 %
Antal beslut om skydds jakt på rovdjur som överklagats och slutligt ändrats i högre instans under året i relation till det sammanlagda antalet fattade skydds jaktbeslut under året	Rättssäkerhet	Jakt och viltvård (218)	Platina ²⁾	^	0/0	0/3	0/0

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

^ Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Skåne är en tätbefolkad region om ca 1,2 miljoner hektar. Totala jaktarealen omfattar ca 453 000 ha varav älgskötselområde utgör ca 351 300 ha, 77,5 %.

Skydds jakt på rovdjur har inte prövats i år, men förra året avsåg ärendena varg.

Prestationer och effekter

Övergripande mål för verksamhetens uppdrag är korta handläggningstider med rättssäkra beslut. Andelen öppna ärenden i relation till inkomna ärenden ska inte överstiga tio procent. Uppdraget omfattar ärenden om tillstånd, tillsyn och överklaganden av annan myndighets beslut samt normföreskrifter. Ärendemässigt störst område är stiftelser tätt följt av bevakningsföretag.

Handläggningen – som till övervägande delen avser ärenden om tillståndsprövning och tillsyn – sker i huvudsak digitalt via vårt ärendehanteringssystem Platina. För vissa ärendeslag finns e-tjänster som medborgaren hittar på vår hemsida och inkomna ärenden diarieförs automatiskt. Några ärendeslag kan expediera ärendet via Mina Meddelanden. Handlingar i papper och filer digitalt via e-post, förekommer också. Beslut bekräftas genom digital signering. Vid tillsyn och tillsynsvägledning förekommer inspektioner i fält och informationsmöten.

Allmänna val

Under året har förberedelser för de allmänna valen 2022 påbörjats genom samråd och utbildningar med Valmyndigheten, en konferens om valsäkerhet riktad mot kommunerna samt rekrytering av intern personal. Förberedelser har gjorts inför kommande utbildningsinsatser och rekryteringar. Länsstyrelsen har även fattat beslut om valdistriktsindelningen.

Medborgarskap

På grund av reserestriktioner mellan Danmark och Sverige har antalet ärenden om svenskt medborgarskap ökat markant under året. I gränsregionen Öresund har många individer arbete, bostad och familj på båda sidor om sundet. Svenskt medborgarskap har underlättat gränspendlingen. Ärendegruppen har prioriterats för kort handläggningstid.

Överförmyndare

Överförmyndarinspektioner har under våren utförts via skrivbordstillsyn istället för fysiska besök, men under hösten har de fysiska inspektionerna återupptagits. Samtliga tillsynsobjekt har inspekterats under året. Positiv effekt av skrivbordstillsynen har varit att fler antal akter, som nu sänts till Länsstyrelsen, kunnat granskas. En positiv effekt med att de fysiska inspektionerna nu kunnat

återupptas, är dialogen under besöket med företrädare för kommunen. Länsstyrelsen sprider goda exempel om hur överförmyndarverksamhet kan organiseras för att uppnå mindre sårbarhet. Fler kommuner har inlett samarbete både med gemensamt kansli och gemensam nämnd och därmed uppnått en större kritisk massa i personal och kompetens, vilket medfört mindre sårbarhet för verksamheten.

Jakt och viltvård

Jakt och viltvård omfattar del av vilt- och rovdjursförvaltningen genom ärenden om tillstånd till jakt av älg och kronvilt samt skyddsjakt och viltskador.

Utbetalning i två ärenden avseende ersättning för omsådd enligt förordningen (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador.

Lönegaranti

Lämnade bidrag minskar inom verksamhetsområdet lönegaranti. Totalt har 1 958 personer fått lönegarantiersättning under 2021, vilket är en markant minskning jämfört med 2020, då 4 217 personer erhöll ersättning. Även antalet företag som gått i konkurs har minskat från 406 till 352, medan rekonstruktionerna har minskat från 29 till 18.

Anledningen till att de lämnade lönegarantibidragen minskat i jämförelse med 2020 beror på att konkurserna och rekonstruktionerna ökade till höga nivåer under våren 2020 till följd av covid-19. Sedan våren 2020 har konkurserna och rekonstruktionerna minskat och under 2021 låg de på en låg nivå jämfört med "normalår" (2018 och 2019). Regeringens åtgärder för att underlätta för företagare på olika sätt och den pågående högkonjunkturen har bidragit till att företagen generellt överlevt efter spåren av covid-19. Prognosen för utvecklingen av konkurser och rekonstruktioner i framtiden är osäker. Utvecklingen kommer främst att påverkas av eventuellt nya restriktioner utifrån covid-19 och eventuella förlängningar med uppskov av skatt och arbetsgivaravgifter till Skatteverket.

Penningtvätt

Inom uppdraget med tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi tillsammans med Länsstyrelsen Västra Götaland respektive Stockholm arbetat med ändringar i länsstyrelsernas föreskrifter på området samt lämnat gemensamt svar till Finansdepartementet på EU-kommissionens paket med förslag på området bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Som deltagare i Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi haft ett omfattande arbete med att ta fram den nationella riskbedömningen

2020/2021. Syftet med riskbedömningen är att identifiera, förstå och värdera utmaningarna med penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige. Vidare är målet att öka kunskapen om riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism hos verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter samt att öka kunskapen så att de kan vidta riskreducerande åtgärder för att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism. Tillsammans med övriga myndigheter inom Samordningsfunktionen har vi även tagit fram ytterligare informationsmaterial i form av vägledningar och broschyrer som riktar sig till verksamhetsutövare som står under vår tillsyn. Samverkan mellan de tre länsstyrelserna med detta uppdrag har fördjupats under året genom framtagande av ett rättsligt stöd för tillsynen och med ett ökat kompetens- och erfarenhetsutbyte inom tillsynen.

Bevaknings- och delgivningsföretag

Inspektion av lokalerna för bevakningsföretag har under våren ersatts av skrivbordstillsyn men återupptagits med fysiska besök under hösten. Frågeformulär sänds till företagen för egenkontroll och rapportering av regelefterlevnaden. Kontroll mot Skatteverkets register för kontrolluppgifter påvisar eventuella personer utan godkännande. Vår granskning av att all personal är godkänd med vandelsprövning och vår kontroll mot Skatteverkets register, medför att fler anställda uppnår lagstiftningens krav.

Pandemitillsyn

Länsstyrelsen har fått ett nytt uppdrag: tillsyn över att anordnare av allmän sammankomst och offentlig tillställning samt verksamhetsutövare inom platser för fritids- eller kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och inrikes flygtrafik samt platser för privata sammankomster har vidtagit de åtgärder som föreskrivits för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Strategin för pandemitillsyn har under hela året varit att arbeta med proaktiv och förebyggande tillsyn utifrån risk och väsentlighet, där riskverksamheter identifieras och ges särskild fokus. Tillsyn har till stor del skett genom information, rådgivning och uppmaningar. Tillsynen har genomförts både genom platsbesök och skrivbordsarbete och utgått från risk och väsentlighet. Inledningsvis har information och rådgivning förmedlats om gällande lagstiftning till anordnarna och verksamhetsutövarna. Därefter har kontroller av efterlevnaden genomförts som i vissa fall medfört ett föreläggande eventuellt vid vite. Allmänheten har även inkommit med klagomål om brister hos tillsynsobjekten.

Vi har haft samverkan med andra myndigheter, framförallt med Polisen. Länsstyrelserna har samverkat med varandra och samordnats av Länsstyrelsen Dalarna, vilket ökat lika tillämpning och utövande av uppdraget. Under rubriken Övrig redovisning i årsredovisningen finns ytterligare redovisning av länsstyrelsernas gemensamma arbete med pandemitillsyn.

Resultatbedömning

Den övergripande resultatbedömningen för verksamhetsområdet är gott. Trend och riktning är överlag oförändrad. För ytterligare information, se såväl övergripande kommentarer som kommentarer för vissa specifika verksamheter nedan.

Pandemin har gjort att vi fått ställa om vårt arbetssätt i vissa fall. Hemarbete varvat med kontorsarbete för utskrifter och expediering. Skrivbordstillsyn istället för tillsynsbesök på plats som kunnat återupptas först under hösten. Trots omställningen har vi uppnått mål för handläggningstider och har en fortsatt godtagbar balans av öppna ärenden. Även om delar av det sätt vi normalt bedriver tillsyn på inte kunnat genomföras under hela året är bedömningen att den tillsyn som genomförts fyllt sitt syfte. Länsstyrelsens bedömning är också att verksamheter som omfattas av koncentrationsuppdrag fungerar effektivt och att resultatet för dessa är gott.

När det gäller lönegarantiverksamheten är utfallet gott. Antal ärenden har som redovisats ovan minskat kraftigt i jämförelse med såväl 2020 som ett normalår. Bemanningen har anpassats därefter. Mål för handläggningstid gällande lönegaranti är att utbetalning till 90 % ska ske inom 10 dagar från inkommet ärende. Det målet uppfyller vi väl 2021. En snabb och korrekt handläggning är viktig då ersättningen ofta betalas ut till individer som kan ha varit utan lön en längre tid.

Uppdraget med pandemitillsyn är av tillfällig art med kort framförhållning och korta perspektiv, vilket har präglat möjligheten till kontinuitet och därmed också till effektivitet. Flera ”omstarter” har fått genomföras under året på grund av nya restriktioner och/eller det faktum att många medarbetare med tidsbegränsad anställning har slutat. Verksamheten har också präglats av höga krav på en flexibel verksamhet som har behövt ställa om snabbt utifrån förändringar avseende restriktioner, ofta utan någon förvarning. Trots förutsättningarna har ett gott resultat uppnåtts.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter och tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för genomförande av uppdragen.

Inom delområdet livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel samt revision av kommunal livsmedelskontroll.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Delområdet smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom delområdet allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpäss och avelsorganisationer.

Inom delområdet foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av *Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan* (NKP). Samtliga myndigheter som verkar i livsmedelskedjan omfattas av NKPN och målen anger hur bland andra länsstyrelserna ska arbeta för att bidra till att de övergripande mål och uppdrag som fastställts av riksdag och regering. I NKPN finns mål för olika områden. För *djurskydd* finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och

service. För *foder och livsmedel inom primärproduktionen* finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	38,7	38,9	33,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	28,4	28,8	26,2
Antal årsarbetskrafter män	10,3	10,1	7,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	7 926	7 936	6 891
Antal beslutade ärenden	7 930	8 183	6 519
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	2	17
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	43 470	45 041	37 992
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Inga större förändringar jämfört med föregående år.

Resultatindikatorer

I nedanstående tabell listar vi några relevanta indikatorer som är kopplade till länsstyrelsernas uppgifter, uppdrag och mål inom verksamhetsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Hur många normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) som har genomförts i förhållande till antalet anmälningskontroller	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	1	0,73	0,79
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	3,7 %*	3,5 %	4,3 %
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	70 %	90 %	-^
Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90 %	94 %	94 %	93 %
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90 %	89%	95 %	95 %

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

^ Siffra ej aktuell för 2019.

* Med anledning av att djurskyddskontrollregistret under 2021 inte är tillförlitligt, på grund av införandet av animal health law kan DUS inte användas för uttag av myndighetens resultat för indikatorn 10% kontrollerade objekt. Resultatet baseras istället på senast kända antal (mars 2021) innan införandet av Animal health law.

Antalet kontroller inom primärproduktionen – Livsmedel blev för 2021 tydligt färre än planerat. Bakgrunden är främst prioriteringar med anledning av pandemin.

Länsstyrelsernas arbete med livsmedels- och foderkontroll (RB 1D2)

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelserna tilldelats 10 mnkr per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Länsstyrelserna ska utföra kontroller i primärproduktionen av livsmedel. Livsmedelsverket gör ett riskbaserat urval av 1000 kontrollobjekt utifrån branscherna och fördelar ut per län.

Länsstyrelserna gör utifrån tilldelningen ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch i Primör för sitt län. Kontrollerna utförs utifrån framtagna branschspecifika checklistor. Efter utförd kontroll registreras resultatet i Primör. Under 2021 har registret över foderföretag flyttats från Jordbruksverket till Primör. Primör är länsstyrelsernas IT-stöd för registrering av livsmedels- och foderföretag samt för registrering av kontroll. Kontrollen innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen. Kontrollen är viktig för att upprätta hålla en produktion som ger säkra livsmedel och foder för människor och djur.

Det är mycket stor variation i hur många kontroller länen har gjort av de kontroller som de har tilldelats enligt den nationella kontrollplanen. Vissa län har kunnat utföra kontroller som normalt medan andra län har påverkats kraftigt av pandemin på olika sätt. En del län har fått avsätta personella resurser för pandemitillsynen och andra län har begränsat sina kontroller med hänsyn till smittspridning.

Flytten av foderregistret från Jordbruksverket har i stor omfattning inneburit ett omfattande arbete med registervård då många företag har uppstått som dubletter, både livsmedelsföretag och foderföretag. I samband med rättning av dubletter har många län även gjort annan registervård. Tillförlitligheten i registret är begränsad och det är vanligt att företag som har upphört inte blivit avregistrerade. Flera län har prioriterat registervården framför utförande av kontroll för att på sikt få ett tillförlitligt register för uttag av kontrollgårdar.

Sammantaget har länsstyrelserna inte kunnat uppnå 1 000 kontroller för 2021 med anledning av pandemin och arbete med registervård av Primör.

Prestationer och effekter

Djurskydd

En väsentlig del av Länsstyrelsens arbete inom område Djurskyddskontroll redovisas i särskild ordning till Jordbruksverket. 3,7 % av 10 %-målet är uppfyllt. Detta är en förbättring från föregående år (3,5%), trots att Covid-19 har haft i huvudsak negativ inverkan på måluppfyllelsen under hela 2021. Restriktioner samt djurhållares rädsla för smitta har begränsat möjligheten att utföra vissa kontroller.

För uttag av normalkontroller har Jordbruksverkets risk-klassificeringssystem (SToRK) huvudsakligen använts. Registervård har hanterats löpande under året.

Anmälningar hanteras inom mål. Andelen anmälningskontroller utan anmärkning var 20,9 %, jämfört med föregående års 22 %. Anmälningsärenden prioriteras efter den nationellt framtagna prioriteringsordningen. Under 2021 har vi prioriterat hårt p.g.a. pandemin och löst fler anmälningar än vanligt genom administrativ kontroll. Andelen anmälningskontroller utan anmärkning fortsätter ligga under målet. Det kan innebära att vi missar en hel del djurskyddsbrister, men där vi prioriterar en fysisk kontroll har vi oftast prioriterat ”rätt”. Båda nämnda mål visar att vi använder tillgängliga resurser så effektivt vi kan och riktar tillgängliga resurser där vi behövs.

Förhållandet mellan rutinkontroller och anmälningskontroller har förbättrats markant genom en hårdare prioritering av resursfördelningen 2021. Dessa ska vara större än eller lika med 1 och var 1,02 jämfört med 0,74 föregående år.

Måluppfyllelsen hur snabbt kontrollrapporten skickas ut efter besöket har minskat från 95 % till 89 %.

Andelen inkomna ansökningar om tillstånd enligt 6 kap 4 § i djurskyddslagen (2018:1192) har fortsatt ökat och bibehåller en hög nivå även 2021, men trots detta har vi ökat andelen inom mål gentemot föregående år från 91 % till 97%. Det visar att våra nya rutiner kring ärendehantering som implementerats under 2020 gör att vi hanterar ett stort antal inkomna ansökningar med kvalitet och tidseffektivitet.

Antalet förprövningsärenden ligger i linje med förra årets volym och det samma gäller för besiktningar. Äldre besiktningensärenden har inte ökat. Förprövningsärenden avslutas till 100% inom 56 dagar. Kontrollrapporter skickas generellt ut till brukarna inom 14 dagar (och till 100 % inom 21 dagar).

Samtliga djurskyddsinspektörer har genomgått den nationella digitala utbildningen Kudos under 2020 och fortlöpande har nyanställda, eller de som varit borta 2020, genomfört utbildningen 2021. Ett arbetssystem har tagits fram för att få en mer likriktad och rättssäker kontroll på myndigheten. Länsstyrelsen har deltagit vid flera samsynsmöten inom och mellan länen tillsammans med näringen.

Länsstyrelsen har vid fler tillfällen under året gjort informationsinsatser hos olika branschorganisationer och skolor. Arbetet med informationsmaterial har pågått

under många år och lämnas vid varje kontroll. All personal har genomgått utbildning i motiverande samtal under 2021 för att bättre kunna arbeta med att stärka djurhållarens egen vilja att förbättra sin djurhållning och därmed höja djurskyddet. Detta bör resultera i ett minskat behov av ingripande åtgärder såsom förelägganden och omhändertaganden, vilket gynnar alla parter: brukare, djur och samhället.

Livsmedelskontroll

Länsstyrelsen Skåne har under 2021 bidragit i stor utsträckning i det nationella arbetet för att underlätta kontroller inom primärproduktionen.

Under året har vi genomfört revisioner av nio kommuners livsmedelskontroll och ytterligare tre fått uppföljning på tidigare revision. Detta har fått effekten att fler kommuner nu arbetar enligt det regelverk som gäller för kontrollerna. Primärproduktionskontroller uppmärksammar på vikten av att svenska livsmedel ska produceras under former som ger säkra livsmedel av god kvalitet. Vi har dessutom handlagt totalt 30 överklagande av beslut från kommun eller annat kontrollorgan.

Inom området livsmedelskontroll återrapporteras stora delar av arbetet även till Livsmedelsverket i särskild ordning.

Smittskydd

Under året har det största utbrottet av fågelinfluensa i modern tid inträffat. Totalt har 27 misstankar anmälts varav 18 har bekräftats positiva. Året inleddes med ett antal fall som rapporterats 2020 och fylldes sedan på fram till maj månad. Efter sommarens uppehåll återkom utbrotten med början i slutet av november. Under utbrottet av fågelinfluensa har Länsstyrelsen medverkat till att det har hanterats så att berörda myndigheter har haft en överblick i omfattningen och spridningen samt begränsat den fortsatta spridningen.

Utöver epizooti har en stor mängd anmälningar om zoonoser och andra anmälningspliktiga sjukdomar hanterats. Detta innebär att Länsstyrelsen har en tydlig bild över smittläget i länet.

Allmänna veterinära frågor

Länsstyrelsen har utfört 19 kontroller inom områdena läkemedelsanvändning och djurhälsopersonal. Utöver detta hanteras anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning och beslut från ansvarsnämnden. Effekten är begränsad men innebär förhoppningsvis att det hos djurhälsopersonal finns kännedom om att Länsstyrelsen utför kontroller och att man därmed är angelägen om att hålla sig à jour med de regelverk som finns inom området.

Inom veterinära området återrapporteras stora delar av arbetet till Jordbruksverket i särskild ordning.

Foder och animaliska biprodukter

Länsstyrelsen har utfört 94 kontroller av primärproduktion – foder och tre kontroller inom området animaliska biprodukter. Effekten av länsstyrelsens arbete är att foderproducenter blir uppmärksammade på att det ställs krav på hur foder ska hanteras för att vara säkert som foder. Och att aktörer inom animaliska biprodukter hanterar dessa produkter på ett säkert sätt.

Handelsnormer ägg

Under året har en kontroll genomförts på uppdrag av Jordbruksverket i anslutning till en Santé F-revision. Kontroller av handelsnormer ägg får effekten att näringen måste förhålla sig till att de kan bli kontrollerade vad gäller redligheten. Uppdraget är dock otydligt och för att få en välbehövlig effekt måste uppdraget förtydligas.

Lagen om tillsyn över hund och katt

Under året har 518 av 644 inkomna anmälningar avslutats. Ärenden har en viss förskjutning kring årsskiptena. Ärendebalansen hålls på en jämn nivå. Handläggning av ärenden kopplade till lagen om tillsyn över hund och katt resulterar att fler håller tillräcklig uppsyn på sina hundar.

Resultatbedömning

Sammantaget ser vi att vi inom området har utvecklingsbehov, även om vi ser en positiv trend i att nå bättre måluppfyllelse med bra rutiner och effektiv handläggning. Under de förutsättningar vi har ser vi en del förbättringsområden för att uppnå de effekter som står i lagstiftningen.

Djurskydd

Länsstyrelsen bedömer att målet att utföra djurskyddskontroll på 10 % av de registrerade livsmedelsproducerande djuren inte går att nå med nuvarande tillgängliga resurser. Under 2019 var landets genomsnittliga antal kontrollobjekt per årsarbetskraft 355, räknat på hela verksamheten enligt Jordbruksverkets rapport, ”Djurskyddskontrollen 2019 – En redovisning av länsstyrelsernas arbete”. Motsvarande siffra för Länsstyrelsen Skåne var 502 kontrollobjekt/åa, vilket inte ändrats till 2021. Länsstyrelsen har dessutom ett stort antal inkommande anmälningar och vi bedömer att vi inte kan göra en hårdare och mer träffsäker prioritering.

Övriga mål inom djurskydd bedöms vara goda och utmärkta.

Livsmedelskontroll

Målet på antalet kontroller inom primärproduktionen är rimligt, men under rådande pandemi har resurser omfördelats och i kombination med en uppsägning kunde vi inte med 129 utförda kontroller nå det uppsatta målet på 184 kontroller. Inom livsmedelsrevisionen lyckades vi arbeta ikapp den balans vi hade med från 2020.

Smittskydd

Länsstyrelsen har lyckats hantera den hårda belastning som varit inom smittskyddsområdet under 2021. Men belastning har påverkat arbetsmiljön negativt och är inte långsiktigt hållbar.

Allmänna veterinära frågor

Under året har enheten utfört fler kontroller inom området än någonsin tidigare. Bedömningen är att med nya upparbetade rutiner kommer vi att kunna utföra kontroller i denna omfattning även framöver. Dock är vi fortfarande långt från den mängd som bör göras enligt lagstiftning.

Foder och animaliska biprodukter

I och med den nationella kontrollplanen har vi utfört fler kontroller än vi gjort de senaste åren och vi kommer att kunna fortsätta göra det. Med uppdaterade rutiner, mallar och checklistor har kvaliteten höjts. Inom området ABP har vi lyckats uppfylla de krav som ställs i lagstiftningen.

Handelsnormer ägg

Vi har gjort det som vi blivit ålagda att göra, även om uppdraget är otydligt. Önskemålet är att kunna genomföra fler kontroller då området är eftersatt.

Lagen om tillsyn över hund och katt

Länsstyrelsen håller en god takt i beslutsfattandet och vi har en rimlig ärendebalans.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Regionalt tillväxtarbete och samverkan med regionerna	Regleringsbrev
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen på verksamhetsområdet.

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet såsom statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv, föreningar och andra frivilligorganisationer, för att skapa tillväxt i länet. Samverkan är inte minst viktig när regionala strategier tas fram för hur länet ska utvecklas.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsåtgärder i länet.
- Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av covid-19-pandemin.
- Fysisk planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverkan med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och tillsyn över kommunala detaljplaner.

Målet för den *regionala utvecklingspolitiken* är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. En viktig bedömningsgrund för den regionala utvecklingspolitiken är statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Målet för *politiken för de grundläggande betaltjänsterna* är att alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	34,9	11,0	6,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	19,9	7,6	5,3
Antal årsarbetskrafter män	15,0	3,4	1,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	4 852	1 236	149
Antal beslutade ärenden	5 032	892	146
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	2	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	34 891	14 552	9 410
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	6 856	7 164	7 174

Anledningen till den stora ökningen av verksamhetskostnader och inkomna och beslutade ärenden är hanteringen av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag. Bemanningen har varit hög för att säkerställa en skyndsam hantering. Antalet inkomna ansökningar om stöd har emellertid varit betydligt lägre än prognostiserat.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Länsstyrelsen har varit en aktiv aktör i det regionala utvecklingsarbetet och vår roll är att utifrån de uppdrag vi har bidra med det sociala perspektivet som jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration samt miljökompetens kring utmaningar kopplade till den gröna omställningen. Under pandemin har uppdraget också varit

att skyndsamt hantera ansökningar om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag.

Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet

Samverkan med Region Skåne, kommunerna, andra myndigheter, näringslivet och civilsamhället har skett inom respektive sakområde och tillväxtfrågorna, dvs. hänsyn till en positiv samhällsekonomisk utveckling, har varit en naturlig del av Länsstyrelsens samverkan med andra aktörer. Länsstyrelsen Skånes aktiva deltagande i olika EU-projekt har dessutom spelat en viktig roll för att upprätthålla konkurrenskraft och skapa hållbar tillväxt i regionen. Genom att använda vår anslagstilldelning som medfinansiering i olika EU-projekt har vi bidragit till ökad samhällsnytta. Den svensk/danska informationstjänsten Øresunddirekt har omsatt fakta om nya inreseregler och nationella åtgärds paket till lättillgänglig information i Øresunddirekts kanaler och verkat för lösningar av nyuppkomna störningar.

Prestation: Samverkan sker inom olika uppdragsområden med myndigheter, kommuner, regionen, näringslivet, utbildningsaktörer och civilsamhället. Länsstyrelsens EU-arbete där vi deltar i strukturfondspartnerskapet och driver EU-projekt är också en viktig del av vårt samverkansarbete.

Effekt: Samverkan bidrar till en positiv samhällsekonomisk regional utveckling inom i princip alla uppdragsområden. Det finns dock en del att utveckla, t.ex. är landsbygdsfrågorna mycket viktiga för länets utveckling och det finns ett behov av att utveckla kontaktytorna och samverka mer systematiskt med Region Skåne.

Prestation: Øresunddirekt som en svensk/dansk informationstjänst har funnits sedan år 2000. Länsstyrelsen Skåne driver centret på den svenska sidan i samverkan med Region Skåne, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Pensionsmyndigheten och Nordiska ministerrådet. Øresunddirekts målgrupper har även under 2021 påverkats mycket av covid-19 pandemin på grund av Danmarks och Sveriges olika restriktioner och inreseregler. Landshövdingen har tillsammans med Region Skåne och i samarbete med Øresunddirekt skrivit till regeringen för att påtala ett nytt allvarligt gränshinder i form av nya skatteregler, vilket riskerar att påverka gränsregionen negativt.

Effekt: Under 2021 har Øresunddirekt tillhandahållit adekvat aktuell information för att hantera gränsarbetarnas och företagens utmaningar och aktivt verkat för lösningar av de praktiska problem som uppstått på grund av stängd gräns.

Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag

En viktig del av Länsstyrelsens pandemirelaterade arbete har varit att skyndsamt hantera ansökningar om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och

handelsbolag. Under 2021 har Länsstyrelsen hanterat åtta ansökningsomgångar som omfattar stödperioder mars 2020 till september 2021. Under en period har verksamheten lånat ut personal för att stötta upp ärendehandläggningen på en annan länsstyrelse. Resurser har också satsats på efterkontroll av utbetalade stöd. Efterkontrollen har skett på ett urval av ärendena för att säkerställa att stödet har gått till de som varit stödberättigade. Efterkontrollen har också haft målsättningen att hitta förbättringsområden i handläggningen.

Prestation: Länsstyrelsen har fått in 4 647 ansökningar om stöd från näringsidkare i Skåne, Kronobergs och Blekinge län. Stöd har utbetalats i 4 451 ärenden. Sammantaget har vi betalat ut 338 822 463 kronor i stöd. För att uppnå enhetlig, rättssäker och effektiv hantering av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare har samverkan skett med övriga länsstyrelser.

Effekt: Enskilda näringsidkare som sökt stöd i enlighet med förordning har fått sina ärenden handlagda skyndsamt och om de varit berättigade har de fått ersättning för omsättningstapp som orsakats av covid-19-pandemin.

Fysisk planering av vägar och järnvägar

Länsstyrelsen har handlagt väg- och järnvägsplaner så att viktiga infrastruktursatsningar planeras med hänsyn till värdefulla natur- och kulturvärden samt hushållning med marken. Genom vår rådgivning har vi verkat för att för att kommunerna i sin översiktsplanering bidrar till omställningen mot ett klimatneutralt samhälle år 2040 och inte försvårar tillkomsten eller utnyttjande av anläggningar för riksintresse kommunikation såsom hamnar, flygplatser, vägar och järnvägar. Länsstyrelsen har samverkat i Trafikverkets lokaliseringsutredning för ny stambana Hässleholm-Lund genom yttrande i exempelvis Natura 2000-frågor och övriga riksintressen.

Prestation: Ett formellt avtal om samverkan i regionplaneringen har skrivits. Infrastrukturhandläggare har deltagit i arbetet med regionplan för Skåne och lyft vikten av bland annat nationella klimatmål och markhushållning. Samma frågor har lyfts i det formella granskningsskedet för regionplan för Skåne 2022 - 2040 och i remissvaret på den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne. Inom ramen för dialogen med regionen har vi deltagit i avgränsningssamrådet för den strategiska miljöbedömningen för den regionala transportinfrastrukturplanen.

Effekt: Klimatmål och markhushållning har fått mer tyngd i regionplan för Skåne och i den regionala transportinfrastrukturplanen

Prestation: Länsstyrelsen Skånes infrastrukturstrateg har samordnat länsstyrelsernas expertgrupps arbete med att ta fram gemensamma besluts- och yttrandemallar som sjösattes under 2021. Vi har också utvecklat länsstyrelsernas nationella registreringsrutiner av 343-ärenden. Infrastrukturstrategen har deltagit

och bidragit med viktiga länsstyrelseerfarenheter och processkunskaper i Trafikverkets arbete med ny MKB-vägledning, liksom i Trafikverkets utvecklingsarbete för ny rutinbeskrivning för samrådsprocessen som ger förutsättningar för deras projektorganisation att förstå länsstyrelsens roll i planeringsprocessen. Samtliga ovanstående aktiviteter är del av genomförandet av slutsatser av regeringsuppdraget *Fi2019/03570/SFÖ som Länsstyrelsen Skåne samordnade under 2020*.

Effekt: Bättre förutsättningar för effektivare och enhetligare handläggning inom länsstyrelserna. Minskad risk för tidskrävande omtag i Trafikverkets projekt genom förtydligande av länsstyrelsens roll i Trafikverkets rutiner och vägledning.

Prestation: Genom samråd med Trafikverket och samordnad handläggning internt inom myndigheten har vi handlagt såväl Trafikverkets projekt för ny stambana Hässleholm-Lund som ett stort antal väg- och järnvägsplaner i länet.

Effekt: Viktiga infrastruktursatsningar planeras med hänsyn till värdefulla natur- och kulturvärden för länet med väl motiverade markanspråk.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens arbete med tillväxt och infrastrukturplanering i sin helhet bedöms ha varit gott. För att arbetet ska vara utmärkt måste samverkan och planeringen på övergripande strategisk nivå utvecklas för att komma närmare samhandling med regionen inom viktiga uppdragsområden.

Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet

Det finns utvecklingsbehov och läget är oförändrat jämfört med 2020. Samverkan sker inom olika sakområden, men det saknas en samverkan och styrning på strategisk nivå kring den regionala utvecklingsstrategin mellan Länsstyrelsen och Region Skåne. Länsstyrelsen skulle varit en mer inflytelserik aktör med hänsyn till regional utveckling – och kunnat driva viktiga utvecklingsfrågor – om vi hade haft tillgång till medel för medfinansiering av EU-projekt. Idag sker medfinansieringen av projekt i form av egen arbetstid och i viss utsträckning genom Region Skåne.

Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag

Arbetet med stöden har särskilt prioriterats för att så långt som möjligt bidra till att statens stöd ska ge de effekter som efterfrågats. Resultatet bedöms som utmärkt.

Fysisk planering av vägar och järnvägar

Infrastrukturverksamheten har präglats av hög belastning men trots detta har ett gott resultat och en positiv utveckling uppnåtts. Vår målinriktade samverkan med Trafikverket, Region Skåne, övriga berörda länsstyrelser och kommunerna samt inom Länsstyrelsen Skåne effektiviserar och förbättrar vår handläggning av väg- och järnvägsplaner. Genom att vi tidigt och med tvärspektoriell helhetsyn lyfter viktiga faktorer möjliggör vi för Trafikverket att planera för en hållbar tillgänglighet i länet. Vår välfungerande dialogprocess med Trafikverket Region Syd ger förutsättningar för konstruktiv rådgivning i kommunernas översikts- och detaljplaneprocesser.

Positiv trend för vårt fortsatta utvecklingsarbete med strukturer för samverkan och kunskapsdelning som nu levererar allt mer, såväl internt som regionalt och nationellt.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet:

- Tillgängliggöra de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna länsstyrelsens uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla länsstyrelsens arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser. Länsstyrelsernas uppdrag gäller följande områden: riksintressen, miljökvalitetsnormer, områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning, människors hälsa eller säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion
- Prövning enligt plan- och bygglagen (översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuns beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning)
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet. Vi stödjer även kommunerna i att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. I uppdraget ingår även att årligen ta fram en regional bostadsmarknadsanalys, säkerställa kommunernas medverkan i Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät och att sammanställa uppgifter om värdeöverföringar i kommunala bostadsbolag.
- Stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning samt havsplanering.
- Hantera överklaganden av kommunala beslut och uppföljning av tillsynsarbetet i kommunernas byggnadsnämnder.
- Handläggning och prövning av lokalhyresstöd för hyresvärdar som gett rabatt på lokalhyran till utsatta branscher under covid-19-pandemin.
- Samverkan och samordning inom ramen för uppdraget om Rådet för hållbara städer.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriiverksamhet* är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av nationella mål, såsom gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När länsstyrelserna bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheter har haft uppdrag på regional nivå vad gäller att beskriva och analysera länets förutsättningar inför klimatförändringar såsom stigande hav, behovet av klimatanpassning samt verka och driva regionala samverkansarbeten såsom Regional kustsamverkan. Även arbetet med den årliga bostadsmarknadsanalysen har ett regionalt perspektiv där likheter och skillnader inom länet tydliggörs.

Under året har Länsstyrelsen varit dialogpart och remissinstans för Region Skånes regionplan som bl.a. rört förutsättningar för bebyggelseutvecklingen i länet, behovet av kollektivtrafikutveckling, hushållning med mark och vatten samt vikten av tillgänglighet för friluftsliv och naturvärden.

Inom ramen för Trafikverkets samråd för ny stambana har intressekonflikterna på lokal och regional nivå tydliggjorts, liksom frågor kring den nya stambanans långsiktiga betydelse för regionen och den regionala utvecklingen.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	42,4	37,4	26,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	30,0	24,3	16,6
Antal årsarbetskrafter män	12,4	13,1	9,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	5 991	11 577	6 344
Antal beslutade ärenden	7 633	12 808	4 881
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	7	3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	44 853	41 759	29 039
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	10	377	0

Antalet ärenden för detaljplaneläggning samt tillsyn över antagna detaljplaner har sjunkit något jämfört med 2020. Komplexiteten är liksom tidigare år fortsatt hög.

Antalet överprövade detaljplaner har fortsatt att öka liksom en viss ökning i antalet upphävda detaljplaner. Markföreningar, strandskydd och konflikter mellan bostadsbyggelse och befintliga verksamheter är fokusfrågor som krävt rådgivning och samverkan med andra verksamhetsområden inom Länsstyrelsen. Bebyggelse i kustnära områden med översvämningsrisk är också en utmaning, vilket hanterats med en särskild informationsinsats.

Antalet översiktsplaneärenden har under året varit högt, vilket krävt en uppdragsförskjutning för handläggarna

På grund av pandemin har fysiska träffar begränsats. Handläggningen har istället kunnat ske digitalt. Däremot har det blivit tydligt att det är svårare att nå ut med rådgivning, som fungerar bättre vid fysiska möten. Frågor kring hur kommunerna arbetar med planläggning, resonemang kring olika sakfrågor eller hur kommunerna arbetar strategiskt med t.ex. bostadsförsörjning och tillsyn är också svårare att hantera med digitala möten.

Totalt inkom 2 865 ansökningar om stöd under året vilket är en kraftig minskning jämfört mot 2020 då 8 477 ansökningar inkom. Minskningen beror till stor del på att solcellsstödet inte längre går att söka och att ansökningar om lokalhyresgäster som fått rabatt på hyran söktes i mindre omfattning. Minskningen i inkomna ärenden speglar också av sig i antalet ärenden som beslutats.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal påbörjade bostäder	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	^	7410 ³⁾	7820	7534
Antal färdigställda bostäder	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	^	5717 ³⁾	7835	9155
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	LISA ²⁾	75 %	94 %	95 %	75 %
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	LISA ²⁾	90 %	100 %	100 %	97 %

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) Uppföljningssystem, Länsstyrelsen.

3) Avser kvartal 1 – kvartal 3 2021. Siffran gäller inte helår 2021 och är därmed inte jämförbar med helåren 2019 och 2020.

^ Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Det bör uppmärksammas att indikatorerna för påbörjade och färdigställda bostäder inte mäter Länsstyrelsens verksamhet då vi saknar rådighet i frågan.

Länsstyrelsen Skåne uppfyller inriktningsmålen för femte året i rad gällande handläggning av överklagade ärenden kopplade till PBL. Vi har sedan flera år tillbaka ett lean-baserat arbetssätt som visat sig vara framgångsrikt och som ständigt utvecklas.

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna ingår som en av 13 medlemmar i regeringens Råd för hållbara städer. I februari 2021 lämnade Rådet sin årliga rapportering av uppdraget till Regeringskansliet. Rådets medlemmar har under år 2021 samverkat kring ett trettiotal åtgärder. Ett tiotal samverkansåtgärder har avslutats under året och övriga fortsätter under 2022. Länsstyrelserna har haft drivansvar för tre av åtgärderna, bland annat anordnat ett kompetensutvecklingsseminarium för länsstyrelsens tjänstepersoner om hållbar stadsutveckling.

Fyra möten har hållits i rådet och åtta möten har hållits i rådets expertnätverk. Ett gemensamt möte har hållits för rådets samtliga referensgrupper:

Kommungruppen, Forsknings- och innovationsgruppen och Näringslivsgruppen. Ett stormöte har hållits för Rådet, expertnätverket och referensgrupperna.

Rådet har blivit partner i EU-satsningen New European Bauhaus (NEB). Boverket, ArkDes, Energimyndigheten, Formas och Vinnova har arrangerat workshoppar om NEB, som dokumenterats i en rapport som skickats till EU. Rådet har också samverkat med bland annat satsningarna Viable Cities och Horisont Europa. Rådets ordförande har tillsammans med landshövdingar i fem län, Kalmar, Västernorrland, Stockholm, Örebro och Kronoberg, anordnat länsträffar för kommunerna i respektive län med syfte att föra dialog kring kommunernas arbete med hållbar stadsutveckling.

Rådets gemensamma webbplats www.hallbarstad.se, som nylanserades i december 2020, har under året fyllts på och vidareutvecklats i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling. Rådet har låtit ta fram en rapport om pandemins påverkan på hållbar stads- och samhällsutveckling. Rapporten har presenterats för berörda sakområden på länsstyrelserna. En förstudie om nationell samordning av finansiering och kunskap inom hållbara städer och samhällen har tagits fram inom en av samverkansåtgärderna.

Regeringskansliet har gjort en utvärdering av Rådet för hållbara städers verksamhet. Utvärderingen bedömer att rådet uppfyller sitt syfte.

Prestationer och effekter

Arbetet inom ramen för Region Skånes regionplanering

Under året har Region Skåne tagit fram förslag till *Regionplan för Skåne 2022–2040*. Det är Skånes första regionplan med stöd av PBL med syfte att vara vägledande för kommunerna i deras fysiska planering. Länsstyrelsen har haft en aktiv dialog med regionen och lyft viktiga frågor och perspektiv i både rådgivning och i yttranden. Under året har Länsstyrelsen slutit ett framåtsyftande samverkansavtal med Region Skåne för en fortsatt regelbunden dialog.

Arbetet med kommunernas översiktsplanering

Året har präglats av en hög översiktsplaneaktivitet i de skånska kommunerna. Ett antal år med flera tidiga dialoger med kommunerna avspeglar sig nu i stor mängd översiktsplaneärenden på remiss. Länsstyrelsen har handlagt 23 ärenden som innebär yttrande till kommunerna, vilket är mer än en dubbelt så många i förhållande till 2020. Vår rådgivning har lett till en större medvetenhet hos kommunerna om behovet av att hushålla med mark, ett effektivare markutnyttjande samt att tidigt i processen uppmärksamma mindre lämpliga områden med risk för t.ex. översvämning.

I samtalen med kommunerna, såväl som internt på Länsstyrelsen, framgår ett kontinuerligt behov av att tydliggöra och diskutera översiktsplanens roll och betydelse för kommande prövningar. Sammantaget har vi genom yttranden och/eller planmöten haft kontakt med 25 av länets 33 kommuner under året. Den ökade andelen översiktsplaneärenden på remiss har inneburit lägre takt i arbetet med länsstyrelsens underlag inför kommunernas planeringsstrategier.

Arbetet med kommunernas detaljplanering

Under 2021 har Länsstyrelsen avslutat 624 detaljplaneärenden. Dessa innefattar samråds- och granskningsärenden, tillsyn, överprövning, undersökning av betydande miljöpåverkan samt planmöten.

Vi har under året lämnat 370 samråds- eller granskningsyttranden över detaljplaner. De statliga bevakningsfrågor som fortsatt oftast lyfts i yttrandena har varit förorenad mark, risk för översvämning, miljökvalitetsnormer för vatten samt bullerstörningar.

För att säkerställa de statliga bevakningsfrågorna har Länsstyrelsen under 2021 sett behov av att överpröva nio antagna detaljplaner. Totalt under året har Länsstyrelsen handlagt 187 antagna detaljplaner inom ramen för sin tillsyn.

Vi har fortsatt haft fokus på tidiga dialoger och rådgivning gentemot Skånes kommuner. En stor del av detta arbete har utgjorts av de 61 digitala planmöten, som till övervägande del skett i planprocessens tidiga skeden.

Ett kontinuerligt arbete pågår fortsatt med att förbättra rutiner och höja kvaliteten i ärendehandläggningen. Detta sker genom kontinuerlig kunskapsöverföring i planhandläggarteamet när ärenden diskuteras gemensamt. Länsstyrelsen har under året genomfört riktade kompetensinsatser internt gällande flera temafrågor, det s.k. KUNSKAPA.

Tillsynsvägledning gällande PBL

Länsstyrelsen har under flera år aktivt arbetat med Tillsynsvägledning Bygg, ett uppbyggt nätverk med etablerade kanaler. Kommunerna har förtroende för Länsstyrelsens arbete med tillsynsvägledning och kommunala handläggare kontaktar ofta Länsstyrelsens tillsynsvägledning som i normalfallet är uppbyggd kring såväl fysiska träffar som informationsmaterial och personlig kontakt. Under 2021 har tillsynsvägledningen begränsats till telefonkontakter samt en digital träff om kontrollplaner för byggnadsinspektörer från 25 kommuner där Boverket också deltog. Tillsynsvägledningen från Länsstyrelsen har därför under 2021 varit eftersatt. Allt fler handläggare i kommunerna uttrycker behov av fysiska nätverksträffar.

Seminarier om Gestaltad Livsmiljö (se vidare under rubriken Gestaltad livsmiljö nedan) med syfte att diskutera hur kulturvärden hanteras enligt PBL och utgjorde

också en del i tillsynsvägledningen. Länsstyrelsen har också deltagit i tre digitala länsstyrelsegemensamma tillsynsvägledningsdagar under året. Dessa träffar är värdefulla och ger inspiration till det fortsatta arbetet med tillsynsvägledning i det egna länet.

Stöd till bostäder och energi

Beslut fattades under året i 1 924 ansökningar om stöd till solceller, 29 ansökningar om stöd till lagring av egenproducerad el, 9 radonbidragsansökningar, 80 ansökningar om investeringsstödet till hyresbostäder och studentbostäder, 100 ansökningar gällande bostäder för äldre samt 8 ansökningar om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus. Det har varit ett stort intresse för investeringsstödet för byggandet av hyresrätter och studentbostäder och medel har inte funnits att fördela i samma takt som ansökningar inkommit. Länsstyrelsen Skåne har även handlagt lokalhyresstöd för hyresvärdar som gett rabatt på lokalhyran till utsatta branscher under covid-19-pandemin. Ansökningar från Skåne, Kronobergs och Blekinge läns har hanterats. Under 2021 inkom 2 326 ansökningar och beslut fattades i samtliga ärenden. Efterkontroll av ett urval av de utbetalade lokalhyresstöd har gjorts av ett eget team som arbetat utifrån målsättningen att säkerställa att stödet bara gått till de som varit stödberättigade.

Länsstyrelsens arbete med stöd och bidrag har haft betydelse för utvecklingen i länet. Arbetet med stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran har hjälpt verksamheter i regionen att överleva när intäkterna minskat på grund av pandemin. Arbetet med statliga investeringsstöd bidrar också till en bostadsmarknad i bättre balans. De projekt för byggnation av hyresbostäder och studentbostäder som beviljats under året omfattar byggnation av 2 630 lägenheter. Detta kan sättas i relation till att det enligt statistik från SCB totalt färdigställdes 4 256 hyresrätter i länet år 2020.

År 2021 har inneburit många förändringar för stödhanteringen och verksamheten har visat en god flexibilitet. De länsstyrelsegemensamma processerna har varit mycket viktiga i arbetet för en rättssäker och effektiv handläggning.

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen har begränsad rådighet över situationen på bostadsmarknaden. Vår möjlighet att verka för att behovet av bostäder tillgodoses består huvudsakligen av två delar, utöver stöd till bostäder och energi. Dels att vara part gentemot kommunerna i deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjning och att ta fram en årlig analys över bostadsmarknaden. Dels handlar det om att vi ska förstå vilka delar av vår myndighetsutövning som har direkt eller indirekt påverkan på exempelvis ett bostadsprojekt. Inom båda dessa områden har vi höjt kunskapsnivån men det finns potential till fortsatt utveckling inom området.

Länsstyrelsen har fortsatt samverka med kommuner och regionala aktörer för att verka för att behovet av bostäder tillgodoses och få en bostadsmarknad i balans. Några sätt är att ta fram den årliga bostadsmarknadsanalysen, BMA, föra dialog med kommuner när de tar fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen och yttra oss över riktlinjer på samråd samt att delta i Skånskt bostadsnätverk. I årets BMA fokuserar vi på allmännyttan som viktigt kommunalt verktyg för att påverka bostadsförsörjningen lokalt. Vi har fortsatt att tvärsektorielt samverka internt mellan bostadsförsörjning, folkhälsa och integration i tvärteam bostad.

Gestaltad livsmiljö

För att verka för det nationella målet inom Gestaltad livsmiljö där arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön, arbetar Länsstyrelsen aktivt med dialog med kommunerna. Länsstyrelsen har genom samrådsprocesser och rådgivning till länets kommuner försökt öka fokus på arkitektoniska och kulturhistoriska värden i linje med den nationella politiken för Gestaltad livsmiljö.

En kommun har under processen med att ta fram ett arkitekturprogram haft regelbundna avstämningar med Länsstyrelsen för att föra arbetet vidare.

Under 2021 har Länsstyrelsen främjat Gestaltad livsmiljö genom att anordna seminariet PBL och kulturvärden – Skåne sydost i samarbete med Regionmuséet. Seminariet baserades på att använda och fördjupa Boverkets digitala utbildning PBL och Kulturvärden, som Länsstyrelsen bidragit till att ta fram.

Resultatbedömning

Bevakning, rådgivning och tillsynsvägledning inom verksamhetsområdet bedrivs med hög kvalitet och med fokus på god kommundialog och proaktiv rådgivning för att kommunen ska hantera olika planeringsaspekter under planprocesserna och undvika skarpa lägen i tillsynen. Genom intern samordning samt rådgivning till kommunerna i tidiga skeden bidrar vi på ett konstruktivt sätt till kommunernas planering även där det finns flera intressekonflikter i det enskilda ärendet.

Planeringsverksamheten i länet har med avseende på detaljplaner legat på en mer normal nivå medan antalet översiktsplaneärenden varit extremt hög. Komplexiteten i ärendena är fortsatt höga. Detta har inneburit ökade handläggningstider, vilket möjliggörs genom begäran om förlängd svarstid hos kommunerna. Detta får dock olika konsekvenser för kommunernas fortsatta planläggning. Behovet av rutiner, tydliga strukturer för samverkan internt och externt och ett kontinuerligt utvecklingsarbete inom myndigheten är särskilt viktigt för att säkerställa god kvalitet. Behovet av personalförstärkning är fortsatt stort.

Trots fortsatta effekter av covid-19-pandemin med begränsning av former för rådgivning, ökat antal överprövade ärenden och i vissa avseende pausad tillsynsvägledning bedöms resultatet sammantaget vara gott med positiv utvecklingstrend.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter.

- Leda och samordna det regionala arbetet mot de energi- och klimatpolitiska målen. Uppdraget omfattar att tillsammans med andra aktörer genomföra den regionala energi- och klimatstrategin och att verka för att energi och klimat ska bli en integrerad del i alla ansvarsområden. Detta innebär att förmedla kunskap, ge inspiration samt att driva och samordna regionala insatser som stärker genomförandet av uppdraget. Dessutom ingår att främja effektiva klimatinvesteringar.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning. Uppdraget omfattar samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser om hur länet påverkas av ett förändrat klimat och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska länets sårbarheter, främst till målgruppen kommuner och regionala sektorsmyndigheter. Dessutom ska detta utvärderas och följas upp.

Nedan sammanfattar vi några mål som rör länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet.

Preciseringen av miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan ligger i linje med Parisavtalets temperaturmål, som är att hålla den globala uppvärmningen under två grader, men helst under 1,5 grader. Det långsiktiga målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium senast år 2045 ska ha minskat med minst 85 procent, jämfört med år 1990.

Etappmålen på vägen mot det långsiktiga målet omfattar utsläpp av växthusgaser i den så kallade icke-handlande sektorn. I icke-handlande sektorn ingår framförallt utsläpp från inrikes transporter, byggnader och jordbruk.

Mål för *energi politiken* handlar om att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ

påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Regeringens mål för samhällets *anpassning till ett förändrat klimat* är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter. Målsättningarna om klimatanpassning i Parisavtalet och Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling ska också uppnås.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, t.ex. under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Energi- och klimatarbetet för Länsstyrelsen Skåne utgår i hög grad från länets klimat- och energistrategi *Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne*. Strategin är ett styrdokument i de klimat- och energistrategiska frågorna för de deltagande organisationerna i *Klimatsamverkan Skåne*, Länsstyrelsen Skåne, Förbundet Skånes kommuner och Region Skåne.

Länsstyrelsen har arbetat med regeringsuppdraget *Klimatklivet* där fokus i Skåne har varit att öka antalet effektiva klimatinvesteringar och synergier mellan olika åtgärder.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	12,2	14,1	16,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	7,3	6,4	7,9
Antal årsarbetskrafter män	4,9	7,6	8,1
Antal ärenden, inkomna och upprättade	192	125	174
Antal beslutade ärenden	188	128	148
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	7	4	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	13 987	17 285	20 905
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 431	2 213	766

Andelen årsarbetskrafter inom energi och klimat var totalt sett något lägre än föregående verksamhetsår. Länsstyrelsen Skåne har haft relativt många klimat- och energistrategier under några år, vilka anställts för att genomföra regeringens satsning

inom klimatområdet, men också för att fullfölja de projekt för vilka Länsstyrelsen beviljats externa medel. Verksamhetskostnaderna följer främst av personalstyrkan.

Resultatindikatorer

SCB:s statistik för energi på länsnivå är förknippad med sekretess för vissa län, vilket gör att datan är svår att använda för att mäta utfall och effekter. Vi har valt att ta med en indikator i tabellen nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾	^	1,12	0,7	0,8

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

^ Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Antalet inlämnade ansökningar per invånare under år 2021 ökade väsentligt jämfört med tidigare år, vilket antas bero dels på viss oro att stödet skulle upphöra eller minska, dels på att flertalet aktörer har avvaktat på grund av den osäkerhet som covid-19-pandemin medförde under år 2020.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) är samverkansorgan för det regionala arbetet med minskad klimatpåverkan och energiomställning. Med målet att länsstyrelserna ska bidra till att de nationella energi- och klimatmålen uppfylls bidrar LEKS till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, mellan länsstyrelsernas olika sakområden samt med berörda myndigheter, departement med flera. LEKS verkar även för att identifiera synergier mellan olika styrmedel och samhällsmål som sedan kan användas som hävstänger i det regionala arbetet.

Exempel på väsentliga insatser under året är:

- Fyra samverkansledare, inom områdena Klimatklivet, transporter, energisystem och regionala energi- och klimatstrategier.
- Projekt inom olika sak- och ämnesområden, till exempel samhällsplanering, regional utveckling, lantbruk, naturvård och länstransportplanering.
- Samordnade insatser för ett tiotal remisser.
- Samordning av synpunkter från länsstyrelserna till arbetet med de nationella strategierna för elektrifiering och bioekonomi.
- Arrangerande av två digitala nätverkskonferenser för länsstyrelserna.

Flera av insatserna sker i samverkan med Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) och i olika chefsnätverk. Bedömningen är att resultatet är

gott och i allt väsentligt uppnår målen för det länsgemensamma arbetet med energi- och klimatomställning.

Prestationer och effekter

Klimatomställning och energieffektivisering

Länsstyrelsen har inom Klimat- och energiuppdraget, genom uppsökande verksamhet, skapat nätverk och deltagit i en mängd ämnesspecifika grupper för att förankra, driva och skapa förändring inom områden som el- och effektförsörjning, fossilfria verksamheter och energieffektivisering. Ett intensivt arbete har pågått med att främja övergång till hållbara resor, fossilfria transporter och industrier. Av de 13 olika projekt som drivits har hälften syftat till fossilfrihet i länet.

Som ett led i arbetet med Klimat- och energiuppdraget i regleringsbrevet för 2021 har Länsstyrelsen Skåne genomfört flertalet aktiviteter och projekt under året. Dessa uppdrag har redovisats i särskild ordning.

Skånes Energiting, anordnat av Klimatsamverkan Skåne, är en mötesplats och seminariedag inom ramen för energiaktörer i Skåne. Energitinget anordnades digitalt under år 2021 på grund av covid-19-pandemin och fick cirka 300 anmälda deltagare.

Projektet *Industrikartläggning* har mynnat ut i en strategi och ett arbetssätt för en fossilfri industri med fokus på att fasa ut naturgas och ersätta med biogas. Dialogmöten mellan nyckelaktörer från industrin och biogassektorn kommer att påskynda utfasningen och leda till en stark näringslivsutveckling i länet.

I projektet *Lantbrukseffekten* har vi visat att lantbrukarna, som använder mycket el, kan tjäna pengar på att avlasta nätet och styra sin elförbrukning smartare. Det öppnar upp för nya lönsamma energiaffärer inom lantbruket och bidrar till ett effektivare utnyttjande av elnätet i Skåne.

Länsstyrelsen Skåne och Skånes Kommuner drev fram till februari 2021 fem nätverk för små och medelstora företag. Företagens arbete har hittills resulterat i 14 procent energieffektivisering.

Länsstyrelsen Skåne projektleder *Smart Förnybart - Regionala dialoger om den förnybara elproduktionens potential att avlasta elnätet*. Projektet har under 2021 genomfört digitala frukostseminarier, en workshop och publicerat en rad kunskapsunderlag.

Klimatklivet

Under 2021 har 157 ansökningar om stöd från Klimatklivet inkommit, fördelat på fyra ansökningsomgångar, om sammanlagt 670 mnkr. Resultaten från handläggning inom Klimatklivet visar att Skåne ligger på topp 3 av alla län gällande andelen

beviljade åtgärder och att de åtgärder som genomförts hittills har bidragit till mer än 3 procent minskning av de skånska klimatutsläppen.

Klimatanpassning

En första uppföljning av en ny *Regional Handlingsplan för klimatanpassning för Länsstyrelsen i Skåne 2020-2024* har tagits fram och redovisats för SMHI. Det har i länet under året varit stort fokus på kustproblematik med stigande havsnivå och erosion då Skåne är det län i Sverige som har störst problem med detta. Frågorna drivs genom Regional Kustsamverkan (initierat av Länsstyrelsen i Skåne och Halland 2018) i samverkan med SGI och SGU. Enligt MSB är det sju områden i Skåne som riskerar att översvämmas enligt Översvämningsdirektiv och Länsstyrelsen har under 2021 i intern samverkan tagit fram Riskhanteringsplaner i samverkan med kommunerna. I riskhanteringsplanerna framgår de åtgärder som krävs i kommunerna för att undvika översvämnings och Skåne har varit ett föregångslän med att även ta fram kostnadsanalyser för de åtgärder som föreslås i de respektive kommunerna. Målet är att så långt det är möjligt minska risken för översvämnings.

Länsstyrelsen i Skåne har länge arbetat aktivt med klimatanpassning och är en av de län där arbetet har kommit längst men är också ett av de mest drabbade länen i Sverige. Arbetet under 2021 har dominerats av att ta fram riskhanteringsplaner enligt Översvämningsdirektivet för de av MSB utpekade sju riskområdena längs med den skånska kusten. Länsstyrelsen har medverkat aktivt i olika nätverk under året bl.a. *Nationellt klimatanpassningsnätverk* och *Regional kustsamverkan*. Projektet LIFE-Coast Adapt har drivits av Klimatsamverkan Skåne där en policy har tagits fram för kusten. Länsstyrelsen har en bra dialog med kommunerna i samband med planmöten, dessa möten bidrar till bra diskussioner och de har inneburit ett ökat fokus på klimatanpassning i just översiktsplaner. Kommunerna stöts bl.a. genom nätverksträffar och kommunbesök men även genom tillhandahållandet av webbtjänsten "Vatten och Klimat" där underlag relaterat till klimatanpassning presenteras.

Andra särskilda uppdrag

I början av 2020 anslöt Länsstyrelsen Skåne till projektet *Fossilbränslefria Länsstyrelser*. Verksamheten tar fram åtgärder för det fortsatta arbetet att minska fossilbränsleanvändning och att vara fossilbränslefria till 2030.

Som ett särskilt uppdrag i regleringsbrevet står att Länsstyrelserna ska arbeta för att stärka integreringen av nationella klimat- och energimål inom samtliga relevanta ansvarsområden, funktioner och styrdokument. Som ett led i detta uppdrag har vi inom verksamhetsområdet Energi och klimat bidragit till arbetet med den kommande uppdateringen av länsstrategin Ett jämställt Skåne kring perspektiv

gällande hur även bristen på ekonomisk jämställdhet påverkar miljö och klimatfrågan. Den nya länsstrategin förväntas presenteras under kommande år.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens bedömning är att uppdragen inom området energi och klimat – gällande klimatomställning, energieffektivisering, arbetet med KlimatKlivet och klimatanpassning – har fullföljts väl och har utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten. Länsstyrelsens omfattande regionala samverkan och projektverksamhet är den huvudsakliga anledningen till att uppdraget har kunnat fullföljas i hög grad. Trenden för hur arbetet fortlöper med klimat- och energifrågorna i länet är positiv och resultatet från arbetet med uppdrag 3§ p 6 bedöms därför vara utmärkt. Däremot är trenden negativ för om länets uppsatta klimat- och energimål kommer nås. Målen kommer inte kunna nås med dagens omställningstakt.

Klimatanpassningsarbetet har ökat i länet, om det beror på Länsstyrelsens insatser är svårt att avgöra. Kommunernas insatser i planarbetet med hänsyn till olyckor, översvämning och erosion har ökat i samband med framtagandet av Riskhanteringsplaner med åtgärder i samtliga sju riskområden under 2021 enligt EU:s översvämningsdirektiv. I plan- och bygglagen krävs det att Länsstyrelsen i sin tillsyn vägleder kommunerna angående översvämning och det har särskilt prioriterats 2021. Resultatet från arbete med uppdrag 5§ p 8 bedöms därför vara utmärkt.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att vi har utfört vårt arbete väl utifrån de förutsättningar som finns, men att det till stora delar inte får effekter i länet när det gäller klimat- och energimål. Den sammanvägda bedömningen för verksamhetsområdet blir därför gott med en positiv trend för vårt arbete.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Kärnverksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetsåtgärder. Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Tvärsektoriell samverkan upptar därmed en betydande del av verksamheten både internt och externt i samrådsärenden, framförallt enligt miljöbalken och plan- och bygglagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Kulturmiljöarbete utgår från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål:

- God bebyggd miljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt odlingslandskap
- Levande skogar

Vidare tar kulturmiljöarbetet sin utgångspunkt i Riksantikvarieämbetets samlade vision 2030 att ”Alla, oavsett bakgrund, upplever att de kan göra anspråk på det kulturarv som format Sverige” och de fyra nationella kulturmiljömålen. Dessa är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	12,7	12,2	10,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	7,0	7,2	6,8
Antal årsarbetskrafter män	5,7	4,9	4,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 230	2 148	2 026
Antal beslutade ärenden	2 249	2 159	2 016
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	22	19	17
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	15 269	14 841	12 811
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	15 089	14 772	22 205

Antal egna ärenden inom verksamhetsområdet har ökat successivt under en rad år liksom antalet internremisser som under året uppgick till ca 1 000 (16-0-1 – 16-0-3).

Den höga bidragsutbetalningen 2019 beror på en särskild tilldelning (arkeologi i kv St Mikael i Lund).

Av tabellen ovan framgår inte omfattningen av tvärspektoriell samverkan inom Länsstyrelsen eller kulturmiljöarbete som bedrivs inom andra verksamhetsområden på Länsstyrelsen.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal registrerade fornlämningar (exkl marina lämningar)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ¹⁾	^	20464	20438	20407
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen	Se mål ovan.	Skydd av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, miljöer och anläggningar	Intern förteckning Ist Skåne ²⁾	^	182	182	183
Antal kulturresevat enligt miljöbalken	Se mål ovan.	Skydd och vård av kulturhistoriskt värdefulla kulturpräglade landskap.	Länsstyrelsens beslut ³⁾	^	2	1	1
Antal riksintresseområden för kulturmiljövården	Se mål ovan.	Tillgodose och kunskapsförsörja riksintressen för kulturmiljövården	Riksintressebeskrivningar ⁴⁾	^	100	100	100

- 1) Register, Riksantikvarieämbetet.
  - 2) Intern förteckning, Länsstyrelsen Skåne.
  - 3) Stödsystem, Länsstyrelsen.
  - 4) Förteckning, Riksantikvarieämbetet.
- ^ Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Statistiken för antalet fornlämningar 2021 har tagits fram enligt nationellt överenskommen metod, som skiljer sig från den metod som använts i Skånes redovisningar under tidigare år.

Antalet byggnadsminnen har minskat till följd av att ett byggnadsminne försvunnit vid brand.

Länsstyrelsen har utifrån givna resurser prioriterat handläggning av ärenden enligt kulturmiljölagen, hanteringen av kulturminnesvårdsbidrag och regleringsbrevsuppdragen. Förmågan att skydda och stödja vård och underhåll av byggnadsmiljöer med synnerligt högt kulturhistoriskt värde begränsas kraftigt av nivån på det tilldelade kulturmiljövårdsbidraget. Detsamma gäller arbetet med kulturresevat. Under året har Länsstyrelsen fattat beslut om ett nytt kulturresevat. Att Länsstyrelsen inte åtagit sig några löpande förvaltningskostnader har varit en förutsättning för resevatsbildningen.

Prestationer och effekter

Nedan beskrivs Länsstyrelsens arbete med tillstånd och tillsyn enligt kulturmiljölagen, fornvård och resevatsarbete samt samverkan, samordning och kunskapsfrämjande inom kulturmiljöområdet. Kulturmiljöbidraget från anslag 7:2 är ett viktigt styrmedel i många av processerna. Arbetet med bidraget redovisas inte separat utan genom de beskrivna insatserna.

Kulturmiljölagen

Fortsatt hårt tryck på arkeologin

Intensiteten inom samhällsplaneringen är fortsatt hög och antalet arkeologiärenden ligger kvar på mycket höga nivåer. Flera stora ärenden har rört samhällsviktig infrastruktur för el- och dricksvattenförsörjning och antalet upphandlingar av arkeologi över 20 prisbasbelopp har varit större än på flera år. Till följd av den höga belastningen har de genomsnittliga handläggningstiderna för arkeologin ökat från redan höga nivåer, vilket påverkar exploateringsprojekt i länet.

Tillsyn av den arkeologiska verksamheten bedrivs framför allt i anslutning till större undersökningar i fält, och en högre grad av tillsyn hade varit önskvärt. Särskilt tillsynen av skogsärenden är eftersatt, vilket kan leda till att kulturmiljöer skadas. Under 2021 har ingen oberoende tillsyn av skogsärenden genomförts.

Uppdateringen av Kulturmiljöregistret släpar efter, vilket leder till längre handläggningstider för Länsstyrelsen och osäkerheter för exploitörer och enskilda. Bristerna i registret innebär att fornlämningar kan skadas och försvinna.

Arbetet med byggnadsminnen utvecklas långsamt

Arbetet med inrättande av nya byggnadsminnen har av resursskäl fått stå tillbaka under året. Inga nya byggnadsminnen har tillkommit, men flera frågor har utretts och avslagits.

För att underlätta förvaltningen av befintliga byggnadsminnen arbetar Länsstyrelsen med att komplettera äldre kunskapsunderlag. Genom de nya underlagen kan fler perspektiv på historien lyftas fram och förmedlas. Arbetet med vård- och underhållsplanering har fortsatt med Länsstyrelsens stöd.

Oberoende tillsynsinsatser har på grund av pandemin inte genomförts vid några byggnadsminnen.

Kulturmiljöbidraget är ett viktigt styrmedel för att stödja förvaltningen av länets byggnadsminnen och övrig kulturhistorisk värdefull bebyggelse. Många byggnadsminnen ägs av föreningar som vårdar och tillgängliggör vårt kulturarv utan stora ekonomiska resurser. I dessa fall är kulturmiljöbidraget en förutsättning för arbetet. Även i övrigt är en god förvaltning av våra byggnadsminnen starkt kopplad till möjligheten att få ekonomiskt bidrag för antikvariskt motiverade kostnader. Länsstyrelsen kan konstatera att bidragsmedlen ur detta hänseende långt ifrån fyller de behov som finns, vilket leder till att värden hos byggnadsminnena går förlorade. Inom byggnadsvården har det under 2021 kommit in ansökningar på totalt ca 44 700 tkr medan Länsstyrelsen betalt ut 9 460 tkr i bidrag till byggnadsvård.

Utmaningar i arbetet med kyrkliga kulturminnen

Länsstyrelsen bedömer att skyddet av kyrkliga kulturminnen utgör en utmaning som i ökande utsträckning ställer krav på Länsstyrelsens handläggningsresurser och kompetens och som skulle kräva systemförändringar på mer övergripande nivå avseende lagstiftning och resurser. På grund av de problem Länsstyrelsen noterat bedriver vi sedan ett antal år ett omfattande tillsynsarbete för att följa utvecklingen inom området.

Tillsynen har tydliggjort stora problem med att värna begravningsplatsernas lagskyddade kulturvärden. Utvecklingen med nya begravningsklick i kombination med förvaltningstekniska betingelser leder i dagsläget till att en stor del av begravningsplatsernas kulturarv riskerar att utplånas. Länsstyrelsen har därför haft anledning att delvis skärpa tillämpningen av kulturmiljölagen på begravningsplatserna, och har i flera fall beslutat om förelägganden om återställande av värden samt nekat tillstånd till borttagande av gravanordningar och vegetation. Länsstyrelsens förändrade praxis har skapat friktion i relation till församlingar och stift och lett till ett antal överklagade ärenden.

Under senare år har ett ökande antal ärenden som rör komplexa byggnadstekniska problem hos våra kyrkor kunnat noteras kopplat till det sena 1800-talets byggt teknik. Länsstyrelsen känner i nuläget till flera kyrkor med långtgående skadeproblematik, i flera fall kopplat till tornens konstruktion och bärighet. Länsstyrelsen bedömer att skadeproblematiken kommer att öka under kommande år.

Reservatsarbete enligt miljöbalken

Efter flera års utredning har beslut fattats om inrättande av länets andra kulturresevat genom Kulturens Östarp. Anläggningen kommer att förvaltas av Kulturen i Lund som äger området och driver museal verksamhet där. Det innebär att Länsstyrelsen inte åtagit sig några löpande förvaltningskostnader, vilket varit en förutsättning för resevatsbildningen.

Arbetet med att utveckla platsinformation vid kulturresevatet Örnans har slutförts under året vilket underlättar för besökare att röra sig i och ta del av resevatet.

Länsstyrelsen arbetar även för att uppmärksamma och hantera kulturhistoriska värden i länets naturresevat i samband med resevatsbildning, framtagande av skötselplaner med mera.

Vård och tillgängliggörande av fornlämningar och landskap

Länsstyrelsen verkar på olika sätt för att tillgängliggöra länets kulturmiljöer. En viktig del av arbetet utgörs av forn- och landskapsvård, där de vårdade platserna ofta är viktiga för lokal tradition och identitet och dessutom fungerar som en pedagogisk resurs för skolor och andra utbildningsinstitutioner. Arbetet bidrar därigenom till målen om inkludering och delaktighet i kulturmiljöarbetet, liksom till turism och besöksnäring. Genom Länsstyrelsens fornvårdsprogram har vi ett samarbete med 16 kommuner och ett antal privata markägare och entreprenörer kring skötsel av cirka 240 fornlämningsmiljöer. Länsstyrelsen ansvarar även för ca 475 skyltar i anslutning till skyddade miljöer. Skyltarna revideras löpande. Vid revideringen läggs särskild vikt vid att säkerställa att informationen bidrar till att fornvårdsarbetet fungerar inkluderande och upplevs som berikande och angeläget för så många som möjligt. Inom ramen för fornvårdsarbetet arbetar kommunerna för att förbättra den fysiska tillgängligheten till miljöerna.

Till landskapsvärden bidrar även det fleråriga projektet Ängaliv, som handlar om ängsskötsel och ängens betydelser för biologisk mångfald. Projektet drivs av Skånes hembygdsförbund med medel från Länsstyrelsen.

Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

Länsstyrelsen arbetar på många olika sätt på egen hand och tillsammans med andra aktörer för att utveckla kulturmiljöarbetet och bygga upp kunskapen om kulturmiljön i länet. Nedan följer några exempel på arbete som genomförts under året.

Landsbygdsprogrammet

Genom Landsbygdsprogrammet arbetar Länsstyrelsen med kurser och rådgivning för brukare både i egen regi och genom upphandling. Målsättningen är ett kursprogram med ett brett utbud av aktiviteter som omfattar såväl byggnadsvård som det biologiska kulturarvet. Landsbygdsprogrammet stödjer även bibehållande av kulturvärden i landskapet genom bland annat betesstöd som bidrar till att bevara äldre kulturlandskap och biologiskt kulturarv.

I två fall har en samverkan mellan kulturmiljöbidraget och landsbygdsmedel inom projektstödet till utveckling av natur- och kulturmiljöer kunnat utnyttjas. Samfinansieringen har omfattat projekt med totala bidragsmedel om ca 5,8 mnkr.

Stöd till kommunalt kulturmiljöarbete

Länsstyrelsen ser samverkan kring kulturmiljöfrågor med länets kommuner som en nyckelfaktor för ett framgångsrikt kulturmiljöarbete. I arbetet deltar såväl kulturmiljö- som samhällsplaneringskompetens inom myndigheten genom bland annat samråd och dialoger.

Under året har arbetet även omfattat Länsstyrelsens uppdrag i anslutning till målet för arkitektur-, form- och designpolitiken. Länsstyrelsen har bland annat anordnat seminariet PBL och kulturvärden – Skåne sydöst, med syfte att stärka den kommunala kulturmiljökompetensen.

Under 2021 har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med en översyn av kulturmiljövårdens riksintressen. Under 2021 har inventering av ytterligare 36 riksintresseområden genomförts, vilket gör att 63 områden nu inventerats. Det pågående arbetet har underlättat genomförandet av det särskilda regeringsuppdraget att peka ut områden för kulturmiljövården som bör prioriteras av Riksantikvarieämbetet för översyn.

Miljö- och klimatarbete

Under året som gått har det blivit allt mer tydligt att den nödvändiga omställningen till ett hållbart samhälle utmanar värden i landskapet i stort och tar ökande resurser i anspråk. Inte minst gäller det energiförsörjningen, där utbyggnad av solcellsparker, vindkraft och energiöverföring medför storskaliga förändringsprocesser och ökande ärendemängder. Omställningen kommer att ställa fortsatta och ökande krav på

kulturmiljöarbetet under kommande år. Behovet av samlade planeringsunderlag och samsyn mellan olika sakområden kommer med stor sannolikhet ytterligare att öka och nya arbetssätt behöver utarbetas för att arbetet ska kunna bli både effektivt och hållbart. I sammanhanget är samordning och samsyn gällande resurser och styrning på övergripande nivå, exempelvis mellan de centrala myndigheterna, viktig för länsstyrelsernas möjlighet att samordna sitt interna arbete.

Inom flera områden arbetar Länsstyrelsen aktivt för att utveckla kulturmiljöperspektivet i arbetet med klimat- och miljömålsarbete. Kulturmiljöaspekter följs också upp inom ramen för den regionala miljömålsuppföljningen.

Kulturmiljöer vid vatten

Sedan ett flertal år pågår ett långsiktigt arbete med att dokumentera och värdera vattenanknutna kulturmiljöer. Under året har ytterligare kvarnmiljöer dokumenterats som underlag för prövningar enligt den nationella planen för vattenkraften (NAP). Arbetet har finansierats med medel från Havs- och vattenmyndigheten. Under året har särskilt fokus legat på samordning av Länsstyrelsens ansvarsområden i den första samverkansprocessen inför NAP-prövningar 2022. Kunskapsuppbyggnaden innebär ett stort stöd för såväl Länsstyrelsen internt som för verksamhetsutövare och andra aktörer och utgör en förutsättning för att kulturmiljöintressena ska kunna tas tillvara i kommande miljöprövningar. Länsstyrelsens erfarenheter efter det första samverkansåret är positiva, med små förväntade konflikter kring kulturmiljövärden.

Kulturmiljöunderlag för havsplaneringen

På botten utanför södra Sveriges kuster finns ett världsunikt natur- och kulturarv i form av stenålderslämningar mellan 11 500 och 8 000 år gamla. Lämningsarnas omfattning och innehåll är fortfarande relativt okänt. Idag gör utbyggnad av vindkraft, dragning av kablar, muddring och utfyllning av hamnområden anspråk på de grundområden där lämningarna är lokaliserade, och det finns ett stort behov av ökad marinarkeologisk kunskap om lämningarna. Inom ramen för kustlänsstyrelsernas uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag för havsplaneringen har Länsstyrelsen Skåne i samarbete med Lunds universitet genomfört en första samlad studie av dessa submarina landskap. Arbetet har samordnats med Länsstyrelsen i Halland, där motsvarande studie genomförts. Samtidigt har Länsstyrelsen genomfört en kvalitetssäkring av de submarina lämningar som finns registrerade i Kulturmiljöregistret.

Regional och nationell samverkan kring kulturmiljön

Arbetet med att samordna kulturmiljöarbetet i regionen har fortsatt under året i samverkansgruppen Kulturmiljö Skåne, som samlar viktiga aktörer på området, samt i den regionala samrådsgruppen för det kyrkliga kulturarvet. Länsstyrelsen deltar även med kompetens i styrelsen för Stiftelsen Uppåkra arkeologiskt centrum.

Länsstyrelsen deltar aktivt i länsstyrelsernas samverkansorganisation Kulturmiljöforum, där Länsstyrelsen Skåne bland annat samordnar frågor kring kulturmiljö, vattenförvaltning och genomförandet av NAP. Arbetsgruppen har regelbundet haft avstämningar med Riksantikvarieämbetet och deltagit i nätverk och konferenser kopplade till vattenförvaltning. Länsstyrelsen Skåne har även representerat Kulturmiljöforum i frågor som rör våra begravningsplatser samt i arbetet med det regleringsbrevsuppdrag som avsåg regional implementering av de centrala myndigheternas kulturmiljöstrategier genom att samordna ett strategiskt möte med Havs- och vattenmyndigheten.

Länsstyrelsen har under verksamhetsåret fortsatt att utveckla de digitala ärendeprocesserna inom kulturmiljöområdet, t.ex. e-tjänster. Funktionaliteten för den gemensamma digitala ärendeinlämningsfunktionen med bl.a. Skogsstyrelsen har förbättrats, men problem återstår. Resurssituationen inom kulturmiljöområdet har bidragit till att det varit svårt att avdela nationella handläggarspecialister för support och utveckling.

Resultatbedömning

Kulturmiljöarbetet på myndigheten bedrivs med hög kvalitet och med fokus på såväl kundnytta som på att de nationella kulturmiljömålen uppnås i länet.

Utvecklingstakten i länet är hög vilket märks genom en fortsatt hög ärendeingång på kulturmiljöområdet. Trots hård belastning ligger fokus på att driva sakområdets frågor framåt. Kulturmiljöbidraget fördelas med gott resultat och bidrar till att öka engagemang och tillgänglighet till kulturmiljön. Fornvårdsarbetet i länet är omfattande och sker i nära samverkan med kommuner och andra aktörer. Under året har Länsstyrelsen bidragit till att kunskapen om länets kulturmiljö har utvecklats genom en rad kunskapsunderlag.

Länsstyrelsen har väl utvecklade rutiner för hur kulturmiljöperspektivet ska fångas upp och hanteras i olika ärendetyper inom myndigheten, och ett fördjupat arbete med kulturmiljöfrågor bedrivs i samverkan mellan Länsstyrelsens olika sakområden. Länsstyrelsen har även ett väl utvecklat externt samverkansarbete med organisationer och myndigheter på såväl lokal och regional som nationell nivå.

Arbetet inom sakområdet begränsas dock av bristande resurser på flera områden. Den stora ärendeingången leder till långa handläggningstider avseende arkeologiärenden, vilket kan riskera att utgöra hinder för samhällsplaneringen i länet.

Kulturmiljöbidragets storlek begränsar möjligheterna att vårda värdefulla skyddade kulturmiljöer samt skydda nya miljöer i form av byggnadsminnen eller kulturresevat. Det får till följd att kulturmiljöer skadas genom att värdefulla områden och objekt står utan skydd eller genom att nödvändiga vårdinsatser av resursskäl inte kan komma till stånd. Tillsynen inom sakområdet är generellt eftersatt.

Sammantaget bedöms resultatet visa på utvecklingsbehov med oförändrad utvecklingstrend.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Uppgifterna och uppdragen följer dels av lagar och förordningar, dels särskilda uppdrag från regeringen. De viktigaste uppgifterna och uppdragen är:

- Geografiskt områdesansvar för krisberedskapen på regional nivå. Det innebär att vi ska sammanställa regionala risk- och sårbarhetsanalyser, samordna planering inför fredstida kriser och samordna hantering under fredstida kriser, samt ansvara för samlade lägesbilder under fredstida kriser.
- Högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet. Det innebär att vi ska verka för samordning av planering och för att det civila försvaret agerar samordnat under höjd beredskap.
- Ansvar för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Vid behov överta ansvaret för kommunal räddningstjänst.
- Ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation.
- Uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.

Till följd av den pågående covid-19-pandemin har länsstyrelserna därutöver fått ytterligare ett antal särskilda regeringsuppdrag att hantera inom ramen för detta verksamhetsområde. Dessa uppdrag har redovisats fortlöpande. Länsstyrelsernas övergripande arbete med dessa uppdrag redovisas under rubriken Övrig redovisning nedan i årsredovisningen. I övrigt redovisas i detta verksamhetsområde information av väsentlig betydelse när det gäller dessa uppdrag.

De övergripande målen för samhällets säkerhet är att värna samhällets funktionalitet och att värna vår förmåga att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Målet för *skydd mot olyckor* är att i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett – med hänsyn till de lokala förhållandena – tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets *krisberedskap* är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa och grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det *civila försvaret* är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	38,0	29,0	19,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	22,5	14,5	8,8
Antal årsarbetskrafter män	15,4	14,6	10,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	394	422	283
Antal beslutade ärenden	307	265	177
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	21	8	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	44 080	33 391	23 497
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	701	0	106

Verksamheten fortsätter att expandera p.g.a. totalförsvarsuppbyggnaden och uppbyggnad av säkerhetsskyddstillsyn. Ökningen av antalet årsarbetskrafter härrör dock till största delen ifrån de resurser som lagts på att hantera covid-19 och därtill

kopplade regeringsuppdrag. Kärnverksamheten förutom covid-19 har ökat till cirka 21 årsarbetskrafter, vilket är en ökning jämfört med det senaste ”normala” året 2019.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med riskbaserat informationssäkerhetsarbete

Syftet med uppdraget är att genomföra en särskild kompetenshöjande insats för att stödja varje länsstyrelse i arbetet med att leda ett riskbaserat systematiskt arbete med informationssäkerhetsarbete. Viktiga utgångspunkter är en gemensam policy för informationssäkerhet och ansvarsförhållandena i länsstyrelsernas gemensamma samverkan. Målgruppen är länsstyrelsernas högsta ledning och insatsen består av en teoretisk del och en praktisk övning som involverar respektive myndighets informationssäkerhetsorganisation. Arbetet startade efter regeringsbeslut under november och kommer att avslutas under 2022 i nära anslutning till att förslaget till en gemensam informationssäkerhetspolicy lyfts till landshövdingemötet i början av 2022.

Länsstyrelsernas organisation och system för säkerhets- och signalskydd

Länsstyrelserna har under de senaste åren arbetat intensivt såväl internt på de egna myndigheterna, som genom gemensamma insatser för att snabbt öka vår förmåga inom civilt försvar, signalskydd, och säkerhetsskydd. Inom ramen för totalförsvarsplaneringen har kravet på länsstyrelsernas förmåga att skydda säkerhetskänslig verksamhet ökat högst väsentligt. Länsstyrelserna har med anledning av detta skapat en stabil organisation och ett system för säkerhets- och signalskydd och en utvecklingsplan som sträcker sig mellan 2021–2025. Vissa utvecklingsaktiviteter av informationssystem för att skapa förmåga att hantera och skydda säkerhetsskyddsklassificerad information har dock inte kunnat prioriteras under 2021.

Prestationer och effekter

Säkerhetsskyddstillsyn enligt ny lag, utökat uppdrag

Länsstyrelsen har under året proaktivt förberett uppstart av utökad tillsyn i enlighet med den nya säkerhetsskyddslag som sedan trädde i kraft den 1 december 2021. Ett produktivt samarbete med övriga tillsynsmyndigheter har inletts. Inom ramen för nuvarande finansiering har Länsstyrelsen Skåne gjort de förberedelser som är möjliga och har ett gott utgångsläge att bedriva tillsyn under 2022.

Regleringsbrevsuppdrag 1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering

Förstärkning av personalresurs har skett med fokus på att öka kompetens inom planläggning och civil-militär samverkan. Arbetet med att utveckla krigsorganisation fortskrider.

En planerad förstärkningsorganisation till Länsstyrelsens krigsorganisation har tagits fram under året och dialog med frivilligorganisationer har genomförts i syfte att rekrytera och utbilda frivilliga under 2022 och 2023.

Vi har utarbetat handlingsplan för totalförsvar, tidigare högre regional grundsyn, för perioden 2022–2025 med Södra militärregionen och deltagit i två övningsperioder.

Länsstyrelsen har deltagit i MSB:s pilotprojekt för näringslivssamverkan.

Länsstyrelsen Skåne har även deltagit i Livsmedelsverkets utveckling av en handbok där hanteringen av dricksvatten beskrivs utifrån krisberedskap och civilt försvar.

Länsstyrelseinstruktionen 3§ p8 samt 7§ Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap

Samverkan och ledning

Länsstyrelsen samverkade med övriga aktörer i genomförande av Malmö internationella forum för hågkomst av förintelsen.

Vi har hanterat utbrott av fågelinfluensa i samverkan med Jordbruksverket och drabbade under såväl våren som hösten.

Under andra halvan av året har ett stort aktörsgemensamt utvecklingsprojekt drivits rörande samverkan i länet. Det har omfattat intervjuer, workshops och enkätundersökning med närmare tvåhundra respondenter och deltagare på alla nivåer hos länets aktörer. Arbetet fortsätter 2022.

Uppföljning och stöd

Uppföljning av kommuners arbete med krisberedskap och civilt försvar återupptogs under 2021 och har bedrivits intensivt under andra halvåret för att komma ikapp. Brister konstateras hos några kommuner men även ett ökat engagemang för förbättring hos såväl tjänstepersoner som politiker. Erfarenheterna från bl.a. pandemin har ökat förmågan på många områden såsom krisledningsförmåga, intern och regional samverkan samt försörjningsberedskap. Flera av kommunerna uppvisar hög kompetens, driv och ambitionsnivå. Länsstyrelsen har aktivt arbetat med att utveckla sin egen förmåga och organisation för stöd och samverkan med länets aktörer och omorganiserar därför arbetet med detta för ökad närvaro hos aktörerna samt ökat användande av digitala utbildnings- och samverkansformer.

Fokus på förebyggande och analyserande åtgärder

Vårt påverkansarbete i förhållande till länets aktörer och i vår planering för verksamheten de kommande åren har vi fokus på att identifiera samhällsviktig verksamhet lokalt och regionalt samt att ha en aktiv process för hantering av åtgärder identifierade i risk- och sårbarhetsanalyser. Information som inhämtas i dessa processer går att använda i försörjningsberedskap, krisberedskap och totalförsvarsplanering. Vikten av att engagera högsta ledningen samt alla förvaltningar och avdelningar i detta arbete är också något som Länsstyrelsen aktivt försökt inspirera aktörerna till.

Bred informationsdelning för ökad samsyn och delaktighet

Länsstyrelsen har under år 2021 publicerat 45 nyhetsbrev där vi lyfter frågor och nyheter inom krisberedskapsområdet. Syftet med nyhetsbrev är dels att kommunicera vad Länsstyrelsen Skåne gör, dels att höja kunskapen inom området hos våra regionala aktörer.

Nyhetsbrevet, som sedan november publiceras varannan vecka, skickas ut till kommunledning, regiondirektören samt Skånes kriskommunikatörer, kommunikationschefer, beredskapssamordnare och räddningstjänstchefer. Nyhetsbrevet publiceras även på våra externa och interna webbplatser.

Riskhanteringsplaner enligt översvämningsdirektivet

Översvämningsdirektivet (2007/60/EG) syftar till att minska ogynnsamma följder av översvämningsrisker och infördes år 2007. I Sverige genomförs direktivet som förordning (SFS 2009:956) om översvämningsrisker och genom föreskrift (MSBFS 2013:1) om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningsrisker.

Länsstyrelsen Skåne har under 2021 tagit fram riskhanteringsplaner för de sju områden som av MSB identifierats som områden med betydande översvämningsrisk.

Riskhanteringsplanerna presenterar hot- och riskkartor som visar hur samhället drabbas vid översvämningar samt redovisar mål och åtgärder som beaktar möjligheten att minska de negativa konsekvenser en översvämning kan leda till för människors hälsa, miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet. Eftersom vissa åtgärder kan påverka miljön har miljöbedömningar genomförts och i de fall miljöbedömningen inneburit ställningstagandet betydande miljöpåverkan har det även gjorts miljökonsekvensbeskrivningar.

Det har också gjorts en kostnadsanalys för olika typer av översvämningsskydd i samtliga områden. Analysen ger en grov bild av kostnader för skador och förluster år 2100 samt kostnader för kustskydd som gör att dessa skador och förluster kan undvikas.

SMHI och IPCC presenterar i sin senaste rapport att skadekostnaderna kommer öka i framtiden vid de scenarion de bedömer som sannolika i sina senaste rapporter. Riskhanteringsplaner, miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar beslutades i december 2021.

Energisektorn

Med bakgrund av samhällets och andra samhällsviktiga sektorers starka beroende till energisektorn har Länsstyrelsen Skåne påbörjat en kraftsamling för en hållbar energiberedskap. Detta görs i samarbete med både energiaktörer och energiberedande aktörer över hela Skåne i syfte att ta fram planer och åtgärder som gynnar både miljö och fungerar i kris och krig. Engagemanget hos näringsliv och kommunala aktörer är gott. Vi utvecklar också den regionala StyrEl-processen och bidrar till det nationella arbetet.

Sektorn finansiella tjänster

Störningar i system som används för betalningar och upprätthållande av samhällsviktig verksamhet har konstaterats hos såväl privata aktörer som kommunala. Det är ett aktuellt område som är svårt att förbereda sig inom för lokala och regionala aktörer. Länsstyrelsen har under året genomfört en digital kunskapshöjning och workshop med fokus på sektorn med deltagare från såväl kommuner i länet som Region Skåne.

Livsmedelssektorn

Inom ramen för regleringsbrevsuppdrag 3A5 i regleringsbrev för 2021 har vi samlat in underlag från kommuner samt vattenbolag/vattenförbund i länet. 19 av 33 kommuner svarade skriftligt, några kompletterande svar efter telefonkontakt. Vissa kommuner hänvisar till sitt vattenbolag/vattenförbund för svar.

Under hösten bidrog Länsstyrelsen till genomförande och deltog själva i nödvattenövning tillsammans med Livsmedelsverket och kommunerna samt

vattenbolagen i nordvästra Skåne med gott resultat. Övningskonceptet kommer användas av Länsstyrelsen vid kommande övningar med de övriga kommunerna i länet.

Covid-19

Utöver intensiv samverkan operativt med nationella, regionala och lokala aktörer har täta samverkansmöten hållits på ledningsnivå med en rad aktörer såsom:

- Statliga myndigheter med verksamhet i länet
- Idrottsförbunden i Skåne
- Kultursektorn
- Lokalt näringsliv
- Trossamfund
- Som regel har också smittskyddsläkare medverkat.

Några insatser som Länsstyrelsen särskilt vill lyfta fram är:

- Vi har producerat informationsfilmer på ett stort antal andra språk.
- Öresunddirekt har underlättat för gränspendlare mellan Sverige och Danmark.
- Etablering av provtagningsbod för att öka frekvensen av provtagning i ett område där det var relativt lite provtagning. Även här arbetat på fler språk än svenska.
- Vaccinationshubbar där Länsstyrelsens hälsokommunikatörer på uppdrag av Region Skåne hjälpt till med bokning av covid-19 vaccinationer. Syftet har varit att nå de grupper i samhället som annars är svåra att nå.

Skydd mot olyckor, förändrat tillsynsansvar

I samband med övergången av den formella tillsynen från länsstyrelserna till MSB finns ett antal beroenden och samband som har behövt beaktas. Länsstyrelsen har under året arbetat internt och tillsammans med MSB och andra länsstyrelser för att hitta samsyn och en bra fördelning av ansvaret mellan myndigheterna.

Frågeställningar som ännu inte är helt utredda är främst hantering av ärenden som uppkommer regionalt, men som har relation till MSB:s tillsynsansvar. Ett exempel är bedömningar vid problem att upprätthålla bemanning inom länets räddningstjänst. Denna typ av information kan vara av vikt både för länsstyrelsen med sitt regionala perspektiv, men också för MSB ur ett nationellt perspektiv. Ett annat exempel är hantering av ändringar i kommunala handlingsprogram enligt LSO. För länsstyrelsen kan det vara frågor som påverkar det regionala samordningsansvaret för krishantering och övertagande av räddningsinsats samt statlig räddningstjänst.

Seveso-tillsyn

Länsstyrelsen jobbar aktivt med att värna civilbefolkningen från allvarlig skada och dödsfall genom att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Länsstyrelsen strävar efter att samordna Sevesotillsynen med annan tillsyn där så är möjligt och kommunernas räddningstjänst och miljöförvaltning har bjudits in att delta vid besöken, detta bland annat för att leva upp till målet att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor.

Länsstyrelsen har under året utfört 15 tillsynsbesök vid verksamheter på den högre kravnivån samt sex tillsynsbesök på den lägre kravnivån. Vårt främsta mål vid tillsynen är att uppmärksamma ledning och personer som ansvarar för säkerheten om vikten av att kontinuitetsplanera verksamheter med syfte att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt.

Förutom att säkerställa att anmälan och handlingsprogram (lägre kravnivå) respektive tillstånd och säkerhetsrapporter (högre kravnivå) upprättas och att information till allmänheten finns tillgänglig via kommunens hemsida, har särskilda tillsynsinsatser genomförts tillsammans med Länsstyrelsen Skånes branschgrupp Kemi och verkstad.

Länsstyrelsen har bland annat även drivit frågor kring verksamheternas beredskap för nödsituationer. Omhändertagande av släckvatten har ingått vid tillsyn av flera Seveso-anläggningar. Särskilda insatser har genomförts vid en av länets större industriparkeer med syfte att säkerställa att tillräcklig vattenkapacitet finns tillgänglig utifrån beräknat släckvattenbehov samt att kontrollera om där finns uppsamlingsmöjligheter för förorenat släckvatten. Tillsynsinsatsen kommer att fortgå under 2022 med eventuella krav på åtgärder kopplade till redovisade släckvattenutredningar.

Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Mänskliga rättigheter i kriser och krig gynnas av myndigheter som kan fortsätta verka och bidra till skydd och försörjning av civilbefolkningen. När Länsstyrelsens verksamhet ökar sin förmåga inom krisberedskap, kontinuitetshantering och totalförsvaret bidrar den därför sannolikt till att risken för kränkningar av mänskliga rättigheter minskar. Under året har specialister på kontinuitetshantering inom krisberedskap stöttat Länsstyrelsens valorganisation med metodstöd i arbetet med att minska sårbarheten i genomförande av allmänna val. I arbetet med planläggning för höjd beredskap beaktas mänskliga rättigheter och folkrätt fortlöpande.

Länsstyrelsen Skåne har medverkat i framtagandet och genomförandet av en digital utbildning om barn- och jämställdhetsperspektiven under höjd beredskap och väpnat angrepp för länsstyrelsens kris- och krigsorganisation. Deltagarna fick kunskap om hur perspektiven kan integreras i totalförsvarsarbetet för att säkerställa

samhällets grundläggande skyddsvärden samt metoder för att fortsätta utvecklingsarbetet på den egna länsstyrelsen. Dessutom har länsstyrelsernas jämställdhetssakkunnige i Totalförvarsövningen uppmärksammat Regeringskansliet att utifrån erfarenheterna av totalförvarsövningen ser vi behov av att Sveriges handlingsplan för säkerhetsrådsresolution 1325 även omfattar insatser vid väpnad konflikt i Sverige. Vidare är vår förhoppning är att vi genom fokus i vardagen på att rekrytera jämställt samt ha en jämställd fördelning av inflytande och representation i interna och externa forum gör att vi påverkar jämställdheten positivt i ett verksamhetsområde som tidigare varit mansdominerad.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen Skåne bedömer att vad gäller den egna och länets förmåga till samverkan och krisledning har vi uppnått ett gott resultat baserat på utfallet av hanterade kriser och gemensamma aktiviteter såsom exempelvis genomförandet av Malmö internationella forum för hågkomst av förintelsen där lokala, regionala och nationella aktörer samverkade korrekt och effektivt. Hanteringen av covid-19, Fågelinfluensorna samt VA-relaterade händelser det senaste året visar också den ökade förmågan och effektiviteten i länets samverkan. Trenden är fortsatt positiv.

Totalförvarsutvecklingen vad gäller egen förmåga bedöms även den som god. Rekrytering och erfarenheter från genomförd verksamhet tillsammans med Försvarsmakten och Polisen har lett till bredare och djupare kompetens samt ökat tempot i planlägningsarbetet. Trenden är positiv.

Vad gäller länets totalförvarsutveckling har covid-19 fortsatt påverkat möjligheten till fördjupning och utveckling hos de lokala aktörerna. Bedömningen är här att det generellt finns utvecklingsbehov med några undantag där aktörerna nått ett gott resultat. Länsstyrelsens egna framsteg i samarbetet med de frivilliga försvarsorganisationerna ökar samtidigt förmågan i hela länet då vissa resurser är tänkta att samutnyttjas av regionala och lokala aktörer. Näringslivsfrågan och försörjningsberedskapen har fortsatta utvecklingsbehov men steg i rätt riktning har tagits. Trenden är positiv.

Inom säkerhetsskyddstillsyn är bedömningen att resultatet i förhållande till omständigheterna varit utmärkt. Trenden är positiv.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A6 Förorenade områden	Regleringsbrev
1A7 Cirkulär ekonomi	Regleringsbrev
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Regleringsbrev
1B3 Invasiva främmande arter	Regleringsbrev
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. Utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom kunskapsuppbyggnad, informationsspridning, samverkan, bekämpning av invasiva främmande arter, beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden samt stimulera och underlätta för friluftslivets nyttjande genom information, anläggningar och leder.
- Besluta om tillstånd och dispenser avseende naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Ansvara för tillsyn av områdesskydd, 12:6-samråd, dispenser och tillstånd, skydd av djur, inklusive rovdjur, och växtarter, terrängkörning och vilthägn.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning, genomföra utredningar om allmänt fiskeintresse samt utarbeta regionala vattenförsörjningsplaner och medverka till beslut om vattenskyddsområden.

- Genom de fem vattenmyndigheterna samordna vattenförvaltningsarbetet samt utarbeta och besluta om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer för vatten i respektive vattendistrikt.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd gällande mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn, granska miljörapporter och besluta om miljöstraffavgifter och åtalsanmälan avseende miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall. Planera och genomföra tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter. Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden. Regional samordning och tillsynsvägledning. Vidareförmedling av statliga bidrag för undersökning och sanering.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.
- Ansvara för tillsynsvägledning inom naturvård, vattenverksamhet och miljöskydd.

Generationsmålet är det övergripande målet för *miljöpolitiken* och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver *miljömålen* och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under en 20-årsperiod räknat från 2022.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen Skåne har under 2021 genomfört regeringsuppdrag M2020/01182/Nm – Att utreda förutsättningarna för ett marint områdesskydd i Öresund med det långsiktiga målet att skydda och förvalta Öresunds värdefulla marina miljöer. Uppdraget har skett i bred samverkan med länets kommuner, ideella intresseorganisationer, fiskeorganisationer, Havs- och vattenmyndigheten samt danska miljömyndigheter.

Länsstyrelsen utgör ett av fem s.k. GRÖT-län med ansvar för att bedriva tillsyn gällande gränsöverskridande transporter av avfall. Länsstyrelsen Skåne ansvarar för region Syd som inkluderar Skåne, Blekinge, Kalmar och Kronobergs län. Länsstyrelsen Skåne är objektägarlän för FO Miljöskydd, ett av länsstyrelsernas tretton förvaltningsobjekt. Som objektägarlän har Länsstyrelsen genomfört regeringsuppdrag M2021/01425 Att utreda möjligheten att utveckla en eller flera e-tjänster för anmälan och tillståndsprövning enligt miljöbalken samt regleringsbrevsuppdrag 3D3 Att ta fram förutsättningar för att kunna registrera uppgifter som behövs för handläggningstider, information om miljöbedömning och beslut enligt MKB-direktivet.

Länsstyrelserna har ett ansvar för att tillgängliggöra miljöinformation inom ramen för nationell och regional geodatasamverkan, för kunskapsuppbyggnad och informationsdelning inom olika sakområden samt lagen och förordningen om geografisk miljöinformation (Inspiredirektivet).

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	177,0	158,0	145,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	102,3	93,0	86,3
Antal årsarbetskrafter män	74,0	64,1	58,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	7 367	7 022	6 249
Antal beslutade ärenden	6 978	6 833	5 989
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	159	180	114
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	239 446	206 840	182 451
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	153 512	149 150	102 176

Nyckeltalen åskådliggör effekten av de satsningar inom miljöpolitiken som beslutades i statsbudgeten för 2021. Medelstildelningen har inneburit att

Länsstyrelsen kunnat anställa fler medarbetare, vilket bidrar till ökade verksamhetskostnader, fler ärenden och minskade balanser och ökade utbetalningar av statliga bidrag.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har omfattande uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet. Indikatorerna i tabellen nedan är framtagna för att i årsredovisningen följa upp relevanta nationella mål inom naturvård och miljöskydd. Indikatorerna i tabellen har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas uppdrag och bidrar till att ge information av väsentlig betydelse till regeringen.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen, dvs. tillståndet är äldre än 20 år	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾	0	250 569 >10år 232 enl. ML	245 576 >10år 241 enl. ML	_*
Areal strikt skyddad natur (ha nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) totalt i länet	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ^{2,3)}	^	155 302	150 589	89 190
Tillkommande areal skyddad natur för året:	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ^{2,3)}	^	4 713	61 399	1 801
Varav hav	Hav i balans och levande kust och skärgård, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ^{2,3)}	^	1 187	58 809	4
Varav skog	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ^{2,3)}	^	1 953	1 304	671
Varav sjö och vattendrag	Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ^{2,3)}	^	54	156	324
Varav våtmark/myr	Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ^{2,3)}	^	89	121	515

1) Ärendesystem, Länsstyrelsen

2) Utdrag från Naturvårdsverkets ärendesystem

3) Uppgift om Länsstyrelsens naturvårdsavtal från Länsstyrelsens egen databas.

[^] Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.
^{*} Siffror ej tillgängliga.

2020 tog Länsstyrelsen beslut om naturreservat Skånska Kattegatt, ett stort marint skyddat område nordväst om Kullen. I övrigt sker områdesskydd enligt tilldelad länsram och tilldelade medel från Naturvårdsverket.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. Utifrån visionen, att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030, bidrar RUS till en tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker och tydliggör RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå i miljömålsarbetet.

Exempel på väsentliga insatser under året är:

- Samordning och utveckling av miljömålsuppföljningen och insatser inom miljöinformationsförsörjning.
- Projekt inom olika sakområden, särskilt strategisk samhällsplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, länstransportplanering och hållbar konsumtion.
- Vägledning åtgärdsprogram, miljömålsintegrering och genomförande av förändringsledningskurser för olika verksamheter. Fortsatt implementering av uppföljningsverktyget Åtgärdswebb för miljömålen.
- Samordning av arbetet i Miljömålsrådet och med Agenda 2030.
- Kommunnätverk med vägledning och workshop om näringslivets miljömålsarbete.
- Medarrangör av digitala miljömålsdagar och två regionala miljömålskonferenser.

Flera av insatserna sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk. Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår uppsatta mål för 2019-2021.

Prestationer och effekter

Regionalt miljömålsarbete

Generationsmålet

Med mindre än tio år kvar till år 2030 är möjligheten att nå generationsmålet liten. Andelen förnybar energi ökar visserligen, men förändringstakten har saktat ner.

Utvecklingen för den biologiska mångfalden är negativ, främst på grund av markanvändningen och att miljöer som gynnar den biologiska mångfalden endast finns kvar som små isolerade fragment i landskapet. Genomförda åtgärder räcker inte för att vända utvecklingen. Varje år minskar arealen högklassig jordbruksmark på grund av exploatering. I de sydvästra delarna av länet finns det mycket lite natur som är tillgänglig för friluftslivet. Inom flera områden kommer klimatförändringar att förvärra situationen ytterligare. Fiskbestånden har redan minskat drastiskt. Vi är idag långt ifrån den omfattande samhällsomställningen som krävs, vilket innebär att vi allt oftare kommer att ställas inför situationer med olika målkonflikter.

Miljömålsarbetet

Länsstyrelsen har genomfört den årliga regionala miljömålsuppföljningen enligt anvisningar och har levererat underlag till den fördjupade utvärderingen 2023. *Grundvatten av god kvalitet* kan vara nära att nås, vilket är en mera positiv bedömning än tidigare. Utvecklingen i miljön bedöms vara oförändrad jämfört med tidigare. Enda undantaget är *Hav i balans samt levande kust och skärgård*. Tidigare år har det saknats kunskapsunderlag för att kunna bedöma utvecklingen i miljön. Men med anledning av fiskbeståndens tillstånd bedöms utvecklingen som entydigt negativ.

Miljömålsarbetet kommuniceras på olika sätt, exempelvis digitalt genom nyhetsbrev och sociala medier, genom filmer, pressmeddelanden, möten med kommuner och näringslivsarrangemang, samt genom konferenser och seminarier. Länsstyrelsen har genomfört föreläsningar om miljöläget i Skåne och åtgärder för att nå miljö- och klimatmålen för kommuner och olika aktörer bl.a. branschorganisationer för byggföretagen. Vi genomförde ett större webinarium under Lunds hållbarhetsvecka tillsammans med forskare i Lund som ett led i att ta fram och förankra ett nytt åtgärdsprogram för miljömålen.

Länsstyrelsen deltar i RUS referensgrupp och nätverk med länsstyrelser och kommuner för att utveckla olika sätt att stödja kommunerna i det lokala miljömålsarbetet samt deltar i RUS referensgrupp kring konsumtion/giftfri vardag.

Länsstyrelsen bistår med objektspecialist, för det länsstyrelsegemensamma webbverktyget Åtgärdswebben inom förvaltningsobjektet *Vatten och miljömål*. Verktyget används för administration och uppföljning av åtgärder i planer och program rörande miljömål, klimat, energi, grön infrastruktur och klimatanpassning.

Samordning av det regionala mål- och uppföljningsarbetet

Länsstyrelsen deltar i Hållbar utveckling Skånes (HUT Skåne) regionala nätverk för avfallsförebyggande respektive cirkulär ekonomi, samt leder det regionala nätverket för skog, jordbruk och vatten. Länsstyrelsen har arrangerat en träff för länets avfallsbolag, kommuner, konsulter och Avfall Sverige i syfte att påskynda det avfallsförebyggande arbetet i länet. Vi har påbörjat det eftersatta arbetet med att granska kommunernas avfallsplaner, för att kommunerna ytterligare ska kunna bidra

till avfallsförebyggande insatser i länet. Länsstyrelsen har arrangerat en träff i fält för att visa på goda exempel där dagvattenhanteringen inom nyexploatering kan integreras med restaurering av vattenmiljöer för att ge både miljönyttor och en ändamålsenlig hantering av dagvatten.

Länsstyrelsen samordnar och driver en regional konsumtionsgrupp där projekt diskuteras och olika aktörer kopplas samman. Under året har vi haft temat plast, normförskjutning och livsmedel och bjudit in externa aktörer. Under året har gruppen bland annat diskuterat åtgärder till det nya åtgärdsprogrammet för miljömålen och Agenda 2030.

Länsstyrelsen driver webbplatsen *Tänk om plast* som skapades 2019 i projektet Regional strategi för minskad miljöpåverkan från plast i Skåne. Webbplatsen finns kvar som samlingspunkt för skånska aktörer som arbetar för att minska mängden plast som hamnar i naturen. För närvarande är 45 aktörer (företag, kommuner, universitet, konsulter och föreningar) anslutna till nätverket och sprider goda exempel på hur man kan jobba med plastproblemen.

Genomförande av regionala åtgärdsprogram

Länsstyrelsen har gjort en slutlig uppföljning av genomförandet av åtgärdsprogrammet *Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020* med stöd av Åtgärdswebben. Uppföljningens syfte är bl.a att tjäna som ett underlag för vår planering av att stötta aktörer i deras genomförande av åtgärder. Uppföljningen visar också på var det finns behov av ytterligare åtgärder för att nå miljömålen och har därmed varit ett underlag för ett nytt åtgärdsprogram.

Länsstyrelsen har i bred dialog med länets aktörer tagit fram ett reviderat regionalt åtgärdsprogram med prioriterade åtgärder som behöver genomföras till år 2025 för att nå miljö kvalitetsmålen i Skåne. Åtgärdsprogram utgår från regionala utmaningar och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Åtgärdsprogrammet beskriver behovet av ytterligare insatser inom prioriterade områden för att förbättra miljö tillståndet i länet och som kan ge synergier med en hållbar social, hälsomässig och ekonomisk utveckling.

Verka för att miljö kvalitetsmålen får genomslag i samhällsplaneringen och tillväxtarbetet

Länsstyrelsen presenterar årligen en utvecklad och mer kommunikativ version av den årliga miljö målsuppföljningen på webbplatsen Miljö tillståndet i Skåne.

Länsstyrelsen driver ett nätverk för kommunernas miljö- och klimatstrategier i syfte att informera, dela goda exempel och höja kunskapen om regionalt och lokalt miljö målsarbete. Länsstyrelsen har under året tagit fram en kortversion av *Vägledning för lokalt arbete med miljö mål och Agenda 2030*, vilken vi skrev år 2020 tillsammans med Lunds kommun med finansiering av RUS.

Länsstyrelsen Skåne har uppdaterat skriften *Var finns pengarna?* för att underlätta för aktörer att hitta sökbara medel för miljöötgärder. Länsstyrelsen har genomfört djupintervjuer med 35 industriföretag i Skåne för att informera om stödinsatser och undersökt hur företagen arbetar med proaktiva hållbarhetsåtgärder med fokus på energi, transporter, avfall och vatten.

Länsstyrelsen är med i en samverkansgrupp som syftar till att få in frågor kring miljöhälsa i samhällsplaneringen, bl.a. i regionplaneringen. Region Skåne är sammankallande för gruppen. Under 2021 har den regionala miljöhälsorapporten färdigställts, vilken utgått från cirka 11 500 miljöhälsoenkäter som skickats ut i Skåne under 2019.

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi berör många av länsstyrelsens verksamhetsområden och mer information om insatsernas effekter kan hittas under respektive område i årsredovisningen. Under året har Länsstyrelsen genomfört följande insatser:

- ställt cirkulära krav för vatten, massor, resurseffektivitet och kemikalier inom prövning och tillsyn och regional vattenförsörjningsplan,
- bidragit med stöd och kompetensutveckling inom cirkulär ekonomi såsom ekologisk odling och landbaserad fiskproduktion och tagit fram vägledning till kommuner och företag kring cirkulär upphandling,
- arbetat med hållbar upphandling till exempel genom *Fossilbränslefrja länsstyrelser*,
- genomfört olika energieffektiviseringsprojekt såsom *Incitament för energi-effektivisering* och *Värdeskapande fastighetsförvaltning samt Resurs-hushållning och långsiktighet inom byggnadsvård*,
- deltagit i referensgruppen till Delegationen för cirkulär ekonomi och medverkat i RUS projekt Cirkulära Skåne,
- i samarbete med Region Skåne och Hållbar utveckling Skånes (HUT Skånes) tagit fram förstudien *Handlingsplan för cirkulär ekonomi i Skåne*,
- medverkat i Avfallsförebyggande nätverket, Klimatsamverkan Skåne och Tänk om plast, samt
- drivit två nationella projekt inom cirkulär ekonomi, *Cirkulär ekonomi – kartläggning, kunskap, vägledning* och *Jordekonomi* samt bistått med nationell vägledning inför årsredovisningen.

Genomföra miljöövervakning

Länsstyrelsen har fastställt ett nytt länsprogram (2021-2026) inom regional miljöövervakning. Till följd av att budgeten för det regionala miljöövervakningsarbetet kvarstår oförändrad har ett antal delprogram bortprioriterats.

Flera utvärderingar har gjorts över de senaste årens regionala miljöövervakning. Bland annat har fyrtio års övervakning av tropikflyttande småfåglar sammanställts.

Resultaten visar att de stora populationsminskningar som skedde kring 1990 och några år framåt hos flera arter, inte har fortsatt i samma takt. En sammanfattande utvärdering har också gjorts över de senaste fem årens övervakning av hotade kärlväxter. Tyvärr visar utvärderingen en negativ trend för flertalet av de arter som övervakats.

Inom ramarna för regional miljöövervakning har Länsstyrelsen Skåne, tillsammans med Region Skåne och Högskolan Kristianstad, analyserat vattenmiljöer nedströms reningsverk. Denna studie om förekomst av läkemedelsrester i vattenrecipienter kan ligga till grund för beslut om var avancerad rening bör prioriteras, behov av ytterligare provtagning samt förekomst av sårbara recipienter utifrån ett klimatperspektiv. Kunskapsunderlaget kan även användas för kravställning vid tillsyn.

Friluftslivssamordning

Allemansrättslig mark och friluftsliv

Skånes naturområden är både skötselintensiva och välbesökta. Det höga besöksstrycket kan förklaras med länets höga befolkningstäthet, många turister och en låg andel allemansrättsligt tillgänglig mark. För att kunna arbeta mer strategiskt med friluftsförhållanden håller Länsstyrelsen på att ta fram en regional Friluftsplän där viktiga friluftsområden kartläggs. Arbetet sker i bred dialog med bland annat kommuner för kartläggning av kommunalt viktiga friluftsområden. Planen kommer att vara ett komplement till Region Skånes nya regionplan där bland annat den ledbaserade infrastrukturen tydliggörs ur ett besöksnäringssperspektiv och betydelsen av tätortsnära natur för folkhälsan.

För andra året i rad utvärderar vi även hur vi som förvaltare ligger till i förhållande till skötselplanerna med avseende på gränsmarkering, friluftsliv och biologisk mångfald. När det gäller planerade åtgärder för friluftslivet är 90 % påbörjade eller klara. Annars har mycket av årets åtgärder handlat om minskad trängsel och mer hållbara besök.

Samverkan och åtgärder för hållbara besök

En bred samverkan med kommuner, föreningar, markägare, Stiftelsen Skånska Landskap och Tourism in Skåne har bidragit till ett lägre tryck på de statliga naturreservaten och en bättre efterlevnad av föreskrifter jämfört med 2020. Fokus har varit att utveckla infrastruktur (p-platser, toaletter) och kommunikation, både inför besöket och på plats.

Ett tjugotal nya kartfoldrar med hänsynsregler har gjort det lättare att göra rätt, samtidigt som vissa besökare har valt mindre välbesökta områden genom *Besökskartan*, ett samarbetsprojekt med Stiftelsen Skånska landskap. Störst effekt gav

samverkan på plats i utvalda naturområden och den personella närvaron med väktare, p-vakter, naturvårdare och tillsynsmän i kombination med förbättrade parkeringsmöjligheter.

Handlingsplan för Skånes friluftsliv

Merparten av åtgärderna är påbörjade i handlingsplanen för Skånes friluftsliv 2018-2021 (förlängd till 2022). En viktig effekt av handlingsplanen är att samverkan mellan och inom aktörer har utvecklats och förbättras.

Friluftslivets år - Luften är fri

Friluftslivets år har bidragit till en bred samverkan under året och inleddes med en kick-off där närmre 100 deltagare från samtliga friluftslivsaktörer i Skåne deltog. Många olika aktiviteter har genomförts som lyft friluftslivets värden och som riktat sig till nya målgrupper som beslutsfattare och naturovana besökare. Bara #Skånestafetten (#Landshövdingestafetten) engagerade minst 90 kommunala politiker och tjänstemän som tillsammans med föreningar cyklade nästan 1000 km och besökte över 120 naturområden med stort värde för friluftslivet. Stafetten visade också på möjligheter och fördelar med att ta sig till naturreservaten med cykel. Tillsammans med Höörs kommun invigde vi samtidigt det nya naturreservatet Bjäret som ligger i strövområdet Frostavallen med mycket höga rekreationsvärden. Friluftslivets år har i stort genomsyrat vår egen naturvägledning.

Naturvägledning – besöksnäring

Naturumverksamheten

Naturum på Kullaberg, Söderåsen och Stenshovud är några av Sveriges mest välbesökta naturum (knappt 200 000 besökare totalt). Även i år har vi förlagt mer av naturvägledningen utomhus vilket resulterat i fortsatt lägre besöksantal inne. En liten minskning i personledda aktiviteter kan ses till förmån för mer självguidande dito. Den uppsökande verksamheten har ökat för att nå de nya naturovana besökarna. Skolverksamheten är fortsatt ett prioriterat område genom samarbete med lokala skolor och naturskolor. Sammantaget är naturums naturvägledning av stor betydelse för ett ökat engagemang för biologisk mångfald och för främjandet av ett ansvarsfullt friluftsliv. Naturumverksamheten kan kopplas till flera av FN:s globala hållbarhetsmål.

De tre stora besöksmålen Kullabergs naturreservat, Söderåsens och Stenshovuds nationalparker (totalt ca 1,5 miljoner besök) arbetar även för hållbar turism och ansvarsfullt friluftsliv genom EUROPARCS:s certifieringsprogram samt genom kvalitetssäkring av guider och andra samarbetspartners genom aktörsutbildningar.

Övrig naturvägledning

Genom Länsstyrelsen Skånes digitala kalender över naturguidningar får allmänheten del av ett rikt utbud av aktiviteter som arrangeras av såväl naturum som andra myndigheter, kommuner, stiftelser och naturguide företag. Guidningar liksom tips på utflyktsmål, friluftsliv och allemansrättsfrågor kommuniceras genom våra olika facebook- och instagramkonton, samt via nyhetsbrev och webbsidor. Sammantaget beräknas vi nå över 1 000 000 personer genom dessa kanaler.

Skydd av värdefulla naturområden

Reservatsbildning

Länsstyrelsen Skåne är nu uppe i 4,3 % skyddad landareal inklusive sjöar och vattendrag. För att uppnå målet på 5 % behöver vi skydda ytterligare ca 8 000 ha land- och sötvattensmiljöer i Skåne. Under 2021 har arealen ökat med nästan 600 ha. Med årets höga skyddstakt tar det 14 år att uppnå målet. Knappt 200 ha av arealen rör de två nya reservaten Klåveröd på Söderåsen och Bjäret utanför Höör. Båda är biologiskt och friluftsmässigt mycket värdefulla delar av strövområdena Klåveröd och Frostavallen. Ytterligare drygt 100 ha tätortsnära natur har skyddats av Landskrona kommun genom Saxtorpsskogen. Samtidigt har naturreservatet Fyledalen med både ädellövskog, rikkärr och värdefulla åmiljöer blivit drygt 100 ha större. Områdena är även viktiga för den gröna infrastrukturen i länet. Under 2021 har Länsstyrelsen och kommunerna beslutat om totalt sju nya och sju utvidgade naturreservat och sju reviderade skötselplaner. Det senare ett viktigt, men tyvärr eftersatt arbete. Desto mer glädjande är att kommunerna nu bildar reservat i allt större omfattning.

För att värna naturvärdena och göra det lättare för besökarna att göra rätt har flera populära naturreservat på Kullahalvön fått nya föreskrifter, liksom vinterns stora besöksmagnet Måkläppen på Falsterbohalvön. I det senare rör det sig bland annat om två delområden med permanenta beträdnadsförbud till följd av att närgångna besökare stört bland annat gråsälen som vi har ett särskilt ansvar för att skydda.

Länsstyrelsen har förbrukat 18 mnkr av länsramen (40 mnkr) för markåtkomst samt 159 mnkr ur den länsstyrelsegemensamma potten för områdesskydd. Ärendebalansen tenderar att öka då flera nya områdesskyddsärenden har öppnats.

Förstärkt marint områdesskydd. Här har samarbetet med övriga kustlänsstyrelser fortsatt enligt beslutad strategi samt med framtagande av regionala handlingsplaner. Inventeringar av bottenar har gjorts i nordöstra Skåne och dataanalys av tumlareförekomst som underlag till skydd och förvaltning har beställts. Ökad kunskap och ekonomiska resurser krävs för att få både ett bra skydd och förvaltning

av havsområdena. Något som även framgår i årets kartläggning av åtgärdsbehov och kostnader för marin förvaltning.

Inom regeringsuppdraget om Öresund har en fördjupad åtgärdsplan för framtida möjliga skydd tagits fram och remitterats till organisationer i Sverige och Danmark. Regeringsuppdraget kommer att redovisas i särskild ordning.

Natura 2000

De sju bevarandeplaner som berörs av den nationella planen för vattenkraft inom Rönne ås provningsgrupp har justerats och fastställts. Nu är det tydligt vilka förutsättningar och åtgärder som behövs för att uppnå bevarandemålen. Arbetet har även bidragit till ett givande samarbete mellan områdena naturskydd och fiske och restaurering internt på Länsstyrelsen. Uppdraget fortsätter med provningsgrupperna för Kävlingeån, Skråbeån och Vegeån och har 2027 som slutdatum.

Länsstyrelsen arbetar även med att se över och peka ut nya N2000-områden för länets viktigaste fågelområden (SPA-områden). De kommer att grunda sig på Lunds universitets vetenskapliga sammanställningar samt på data från nya inventeringar som planeras göras med flyg och båt under våren.

Tätortsnära natur

Skyddet av tätortsnära natur med fokus på rekreation och friluftsliv har varit framgångsrikt inte minst i Skåne som har ett högt exploateringsstryck och en låg andel allemansrättslig mark. Det är därför positivt att regeringen låter storstadslänen få fortsatt mandat för att skydda mer tätortsnära natur. Under året har Länsstyrelsen skyddat 412 ha tätortsnära natur.

Grön infrastruktur

De två viktigaste faktorerna som borgar för framgång för en grön infrastruktur i Skåne är dels att vi lyckats skapa en bred förankring och samverkan bl.a. kring åtgärder inom skog och gräsmarker, dels i två nya planeringsverktyg som gör det lättare att ta hänsyn till biologiskt viktiga strukturer och områden. Den nya Karttjänsten och den reviderade Naturvårdsplan väntas göra det lättare för såväl kommuner som enskilda verksamhetsutövare att ta naturvårdshänsyn redan i planeringsstadiet och därmed undvika skador i värdefulla naturmiljöer.

De kunskapsunderlag som tagits fram ska underlätta för landskapets aktörer att själva jobba med grön infrastruktur. Åtgärderna är frivilliga och äganderätten är skyddad enligt grundlag och påverkas inte av arbetet med en grön infrastruktur. Det krävs ett fortsatt uppdrag och fortsatta öronmärkta resurser för att inte tappa farten i genomförandet.

LONA - lokala naturvårdssatsningen

Intresset för LONA-stödet är stort och bidrar till många positiva åtgärder för ett tillgängligt friluftsliv och ökad biologisk mångfald i länet. Under 2021 har vi beviljat 50 LONA-projekt, varav 15 inom våtmarkssatsningen och sju inom pollineringsuppdraget. 25 projekt har slutredovisats och godkänts. Exempel på projekt som genomförts är kommunala naturreservat, inventeringar, bekämpning av invasiva arter, våtmarksanläggningar, pollineringsåtgärder och insatser för friluftslivet.

Pollineringsuppdraget

Länstyrelsen har under åren 2020-2022 ett regeringsuppdrag om att gynna vilda pollinatörer. Genom boken *Skånes humlor*, olika tema- och skolfoldrar samt utställningar på länets naturum har vi nått ut till både skolor och allmänheten. Riktad information har skett genom konferens om biologisk mångfald med tema pollinatörer och genom rådgivningar, bl.a. till kyrkogårdsförvaltningar. Arbetet har utförts i bred samverkan med Trafikverket, Skogsstyrelsen och Lunds universitet, som har bidragit till en populär föreläsningsserie kring aktuell forskning i ämnet samt rapporten "Vilda bin i Skåne". Rapporten sammanfattar status för länets vildbin och ger vägledning i det fortsatta arbetet med att stärka pollinatörernas i Skåne. Ett 20-tal konkreta åtgärder för vildbin har eller planeras att genomföras inom 5 "hot spots" för vilda pollinatörer i länet med bland annat röjningar, markstörning och slåtter.

Bekämpning av invasiva arter (IAS)

Invasiva främmande arter är ett stort hot mot biologisk mångfald och Skåne är ofta inkörsporten för dessa arter. För ökad medvetenhet och rätt angreppssätt har riktad information gått ut till allmänhet, kommuner och andra viktiga aktörer.

Länstyrelsen ser ut att ha lyckats med utrotningen av den EU-listade vattenväxten kabomba och storskalig bekämpning av skunkkalla och gudaträd har genomförts i länet. I de skyddade områdena har bekämpningen av vresros, armeniskt björnbär, jätteloka och parkslide intensifierats. Flera omfattande inventeringar av vattenanknutna IAS-växter har genomförts, bland annat en länstäckande inventering av sjögull som underlag för effektiv bekämpning 2022.

Naturvårdsförvaltning

Åtgärder hotade arter

Tillståndet för den biologiska mångfalden i Skåne är under stark press, vilket gör arbetet med Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP) angeläget. Under året har vi

genomfört åtgärder inom drygt 20-tal åtgärdsprogram i Naturvårdsverkets regi och i sex av Havs- och vattenmyndighetens program. Huvudfokus har varit på programmen rikkärr (slätter och röjningar), vadarfåglar och sydlig kärrsnäppa (predator kontroll och dämning) och program knutna till död ved och skyddsvärda träd (friställning) och sandlevande arter (röjningar, markstörning och inventeringar). Totalt har ca 125 åtgärder utförts och ca 70 avtal för åtgärder tecknats för att undersöka livsmiljöer och populationsstatus för hotade arter i Skåne.

Skötsel och förvaltning

Skånes naturområden tillhör de mest skötselintensiva, med stora arealer hävdberoende naturtyper, och med stor biologisk mångfald. Att bevara utrotningshotade och tillbakaträngda växter och djur är en viktig del i uppdraget.

Naturvårdsbränning görs återkommande i ett tiotal naturreservat. Då trängs vedartade växter som ljung och mattor av tjockt gräs tillbaka till förmån för den naturliga ängsfloran. Tyvärr minskar bränningsfönstret år från år, sannolikt en effekt av ändrat klimat.

Rikare skogsmiljöer. Inom ett tiotal bokskogar har olika veteraniseringsprojekt gjorts för ökad diversitet och mångfald. Samtidigt som en försiktig friställning av ekar fortsätter i Fjärestad-Gantofta, Fulltofta och på Kullaberg. I skogen förstärks även brynmiljöerna. Angreppen av **granbarkborre** är låg i skånska naturreservat. Ett drabbat granbestånd utanför reservatet på Hallandsåsens nordsluttning har avverkat och transporterats bort.

Restaurering av betes- och slättermarker

Bete och slätter är avgörande för att bevara och förstärka de biologiska värdena i många av våra naturreservat. Årets rika orkidéblomning, bland annat vaxnycklarna i Åraslövs mosse, är en effekt av det. Arbetslagen inom Naturnära jobb, lokala entreprenörer och inte minst betesdjuren är de stora naturvårdarna. För ett ihållande bete är vi beroende av våra arrendatorer och har avtal med cirka 150 olika djurhållare. **Naturnära jobb**, samarbetsprojektet med Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen, bidrar inte bara till viktiga åtgärder för naturvård och friluftsliv. Det bidrar även till folkhälsa och integration av ca 100 nyanlända och långtidsarbetslösa personer.

Många betesmarker har restaurerats inom BushLIFE-projektet och småvatten har nyskapats och restaurerats inom Semiaquatic LIFE. Båda **LIFE-projekten** slutredovisas i år.

Alla insatser och effekter kring arbetet med att sköta våra skyddade områden så att både biologiska och friluftsmässiga värden tillgodoses redovisas mer i detalj i särskild redovisning till Naturvårdsverket för anslagen 1:3 och 1:14.

Fastighetsskötsel

Länsstyrelsen förvaltare 2021 tre nationalparker och 282 naturreservat/naturvårdsområden av de totalt 355 statliga och kommunala reservaten i länet, vilket motsvarar 80-85 % i antal och yta. Den totala ytan omfattar ca 119 000 ha, varav ca 39 000 ha landmiljöer. Vidare förvaltar vi 54 naturminnen. På uppdrag av Naturvårdsverket förvaltar Länsstyrelsen totalt 190 statliga fastigheter omfattande ca 11 400 ha, 90 byggnader och 387 nyttjanderätter var av 162 jordbruksarrenden. Länsstyrelsen är dessutom huvudman för de tre statliga naturum som finns i länet: Kullaberg, Söderåsen och Stenshuvud. Större fastighetsåtgärder under 2021 är utbyggnaden av ligghallen på Korup, samt förberedelserna för kommunalt VA och ombyggnad av naturum, café och kontor i Söderåsens nationalpark, vilket startar våren 2022.

Länsstyrelsen ingår i Naturvårdsverkets pilotprojekt avseende klimat och sårbarhetsanalys för att *klimatanpassa statligt förvaltade fastigheter*. Fokus ligger på att analysera utmaningar och fungerande arbetssätt. Arbetet fortsätter kommande år.

Vilt- och rovdjursförvaltning

Klövvilt

Förvaltningen av kronhjort följer den regionalt beslutade förvaltningsplanen för nominartarten av kronhjort i Skåne. Finansieringen för inventering av kronhjort inom förvaltningsområdet är säkrat t.o.m. 2022, vilket är positivt för det kontinuerliga arbetet. Länsstyrelsen har genom noggrann inventering, som kopplar till licenstilldelning i området, goda möjligheter att balansera stammen kring beslutad förvaltningsnivå. Den under året införda möjligheten att bedriva skydds jakt på enskilda initiativ på kronkalvar försvårar dock förvaltningen. Länsstyrelsen har i en skrivelse till Näringsdepartementet begärt en ändring av detta beslut.

Smittsamma sjukdomar (svinpest). Afrikansk svinpest har seglat upp som ett stort hot mot såväl tama som vilda grisar. Mycket informationsarbete har gjorts i sociala medier och nyhetsbrev, samt genom skyltning i många reservat.

Vild & Bortskämd. Länsstyrelsen har genom projektet Vild & Bortskämd samlat aktörer som arbetar gemensamt för en viltstam i balans utifrån naturens förutsättningar att producera foder. Tillsammans arbetar vi för att stimulera foderskapande åtgärder som kan minska skadorna på skogs- och jordbruk samt ge ett artrikare och vackrare landskap.

Projektet kopplar naturligt samman med andra projekt såsom grön infrastruktur, mera tall, pågående satsningar på blandskogsbruk samt pollineringsuppdraget.

Rovdjur

Inventering av de stora rovdjuren i Skåne län visar att lodjur, varg och kungsörn förekommer inom länet. Lodjur och kungsörn har sedan tidigare varit stationära, men även varg sedan i år. Det var i februari som Länsstyrelsen kunde konstatera att ett vargpar bildat ett revir på Linderödsåsen. Under året har vi senare kunde konstatera att det skett en vargföryngring inom reviret. Ett stort antal informationsmöten har skett under året, både digitala och fysiska möten när det blivit möjligt.

Under året har stora rovdjur orsakat två angrepp på tamboskap i Skåne. Länsstyrelsen har efter besiktning bedömt att varg respektive lodjur angripit vardera ett får. Inga av de rapporterade angreppen har skett inom vargreviret.

Prövning och tillsyn skyddade områden

Prövning

Antalet ansökningar om tillstånd och dispenser inom skyddade områden har ökat under pandemin då många fastighetsägare passat på att renovera och bygga till. Även om strandskyddet till stor del är upphävt inom tätbebyggelse och längs mindre vattendrag finns det många bostads- och fritidsfastigheter inom skyddade områden, såväl strandskydd, landskapsbildskydd som naturreservat.

En annan stor ärendegrupp är utbyggnad av infrastruktur som elförsörjning, fiber, vägar, höghastighetsbanan. Dessa projekt skär genom landskapet och medför påverkan på arter eller områdesskydd, vilket leder till många ärenden och intresseavvägningar.

Under året har antalet prövningar av större solcellsparker ökat kraftigt. Anläggningarna har både blivit fler och större, och ofta vill man placera dem på jordbruksmark. Starka samhällsintressen konkurrerar då jordbruksmarken behövs för nationell livsmedelsproduktion samtidigt som behov finns av närproducerad fossilfri el.

Skogsstyrelsen har infört nya rutiner för handläggning av avverkning i anslutning till Natura 2000-områden, vilket även påverkar Länsstyrelsens prövning. Nya rutiner för myndighetssamverkan behövs för att underlätta för skogsägaren att göra rätt.

Tillsyn

Besöksstrycket i länets skyddade områden har varit mycket högt vilket också medfört ett ökat tillsynsbehov vad gäller överträdelser av reservatsföreskrifter. De skyddade områden förväntas tjäna friluftslivsintresset samtidigt som de naturvärden som finns i området inte får ta skada. Vi har t.ex. djurskyddsområde för kronvilt med beträdnadsförbud, samtidigt som området är attraktivt för hundträning, orientering

och annat friluftsliv. Samarbetet mellan reservatsförvaltare, naturvårdare, naturvårdsvakter och myndighetstillsynen har utvecklats under året.

Det ökade besöksstrycket har även fått konsekvensen att fler fastighetsägare sätter upp olagliga bommar, skyltar och avspärningar för att stänga allmänheten ute från sina marker.

Tillsynen har till stor del varit händelsestyrd, tillsynstipsen är många och relevanta. Egeninitierad tillsyn har bedrivits inom CITES, förevisning och handel samt inom invasiva främmande arter.

Prövning och tillsyn av vattenverksamhet

Prövning vattenverksamhet och markavvattning

Länsstyrelsen har yttrat sig i flera pågående ärenden gällande marina vindkraftsparker, som är ett arbetsområde som ökat kraftigt. Vi har i enlighet med 17 kap. 5 § miljöbalken, underrättat regeringen om fyra havsbaserade vindkraftsparker som planeras i territorialvattnet respektive inom Sveriges ekonomiska zon utanför Skånes kust. Mycket tid har ägnats åt gränsöverskridande verksamheter (Esbokonventionen) genom yttranden till Naturvårdsverket. Detta gäller särskilt danska planer att göra en stor utfyllnad i Öresund utanför Köpenhamn (Lynette-holmen). Det har resulterat i många möten med bl.a. nationella myndigheter och information till miljödepartementet.

Tillsyn vattenuttag

Länsstyrelsen har under senare år genomfört olika tillsynsprojekt inriktade på kontroll av vattenuttag, främst bevattning, som saknat tillstånd. Under 2021 har vi granskat grundvattenuttag med vattendomar. Detta har lett till ett antal åtalsanmälningar och förelägganden om rättelse för att följa villkoren vilket bidrar till att minska risken för överuttag av vatten.

Nationella prövningsplanen för vattenkraft

Länsstyrelsen har på kort tid genomfört en samverkan med alla aktörer inom Rönneåns prövningsgrupp som ska provas 2022. Flera möten har genomförts i större grupper med verksamhetsutövare och med andra aktörer som t.ex. vattenkraftsbranschen, ideell natur- och kulturmiljövård och sportfiske. Dessutom har flera individuella möten hållits med verksamhetsutövare för dialog om just deras anläggning. En rapport har tagits fram som beskriver natur- och kulturvärden inom avrinningsområdet plus energiaspekter och åtgärdsbehov för miljöanpassning av främst vattenkraften. Vi har även påbörjat samverkan i två andra prövningsgrupper som ska provas 2023. En inventering av kulturmiljöer har genomförts och sammanställts i en rapport som underlag i det kommande arbetet.

Länsstyrelsen medverkar i den nationella samverkansgruppen för NAP och också i chefsnätverket för vattenverksamhet där många frågor samordnas. I den senare gruppen ingår även representanter för kulturmiljöfrågor på Länsstyrelsen.

Vattenskyddsarbete

Länsstyrelsen har inom uppdraget att intensifiera arbetet för en tryggare dricksvattenförsörjning följt upp hur kommunerna arbetar med vattenskydd, genomfört en analys av åldern på länets 150 vattenskyddsområden samt följt upp pågående ärenden om inrättande/revidering av nya vattenskyddsområden och upphävande av äldre vattenskyddsområden. Uppföljningen startade genom en skrivelse från landshövdingen.

Kommunanalysen visar att 34 vattenskyddsområden har beslutats med stöd av miljöbalken. Resterande områden är mer än 20 år gamla, majoriteten närmar sig 50 år. Analysen visar att ett flertal av länets 33 kommuner avser att söka tillstånd för en eller flera vattentäkter och att trenden är att mindre vattentäkter tas ur bruk till förmån för större. 18 kommuner har konkreta planer för inrättande av vattenskyddsområden i närtid (inom två år) varav två kommuner för 3-4 områden och två kommuner för fler än fyra områden. Övriga kommuner uppskattar att de kommer att inrätta 1-2 vattenskyddsområden. Sju kommuner planerar att upphäva 1-2 vattenskyddsområden och en kommun fler än 2 områden.

Regionala vattenförsörjningsplanen

Arbete pågår med att revidera den nuvarande planen. Ett erfarenhetsutbyte har genomförts med andra län som nyligen tagit fram en vattenförsörjningsplan. Resultatet av detta utbyte är bland annat att dialogen med kommuner är väsentlig samt att hålla planen relativt enkel eftersom den går att bygga vidare efteråt och med separata delar.

Samordna vattenförvaltningsarbetet

Förvaltningsplaner och åtgärdsplaner

Länsstyrelsen har medverkat i vattendelegationerna för Västerhavet respektive Södra Östersjön. Arbetet har varit intensivt under året vid framtagande av förslag på åtgärdsprogram. En omfattande insats har varit att kvalitetssäkra data, digitalisera äldre mätdata och att föreslå ändrad indelning av vattenförekomster. Andra delar av vattenförvaltningsarbetet, särskilt det åtgärdsinriktade, har integrerats i andra avsnitt i årsredovisningen

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Skåne och Högskolan Kristianstad undersökt läkemedelsrester som släpps ut från reningsverk i Skåne. Huvudfrågan har varit att ta fram en regional arbetsmetod för att prioritera skånska reningsverk vad gäller uppgradering till avancerad rening utifrån recipientpåverkan.

Mätningar har gjorts av 35 ämnen, varav 29 är läkemedelssubstanser, vid sju reningsverk. Fyra läkemedel är extra viktiga eftersom de påverkar miljökvalitetsnormen för vatten. Analyserna visar att bedömningsgrunderna överskrids för två av ämnena: diklofenak (smärtlindring) vid samtliga platser och 17-beta-östradiol (hormonpreparat) vid tre av sju platser. Båda ämnena har miljöpåverkan på fisk och andra vattenorganismer.

Miljökvalitetsnormerna för vatten tillämpas fortlöpande i aktuella ärenden och i några ärenden måste svåra avvägningar göras där normerna riskerar att överskridas vid tillåtelse av nya utsläpp. Särskilt svår är ofta bedömningen i marina miljöer.

Restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten

LOVA – lokala vattenvårdsprojekt

Söktrycket är fortsatt mycket högt vilket leder till konkurrens mellan projekten och urval av de mest kostnadseffektiva åtgärderna. Våtmarksanläggning, tvåstegsdiken, strukturkalkning och reduktionsfiske har getts stöd. Under 2021 har 13 av 22 ansökningar kunnat beviljas. I juli gjorde HaV en riktad utlysning för att säkerställa långsiktig finansiering till befintliga åtgärdssamordnare för att trygga den kompetens som byggts upp. I Skåne fick vi in ansökningar från fyra vattenråd, vilka alla beviljades finansiering från HaV. Totalt har 25 mnkr beviljats i stöd och ytterligare 1,6 mnkr har nyttjats för projekt i egen regi.

LEVA - Lokalt engagemang för vatten

Projektet för Finjasjön inom LEVA har löpt vidare under året efter att HaV förlängt finansieringen. Sjön har tidvis problem med omfattande blomningar av blågröna alger och ett långvarigt åtgärdsarbete med bl.a. reduktionsfiske pågår. Projektet drivs tillsammans med kommunen och flera möten har hållits med en styrgrupp med olika aktörer som t.ex. fiskevårdsområdet, kommunala VA-bolaget och Lunds universitet. Arbetet har resulterat i två rapporter som publicerats under året. Resultaten har diskuterats i media och har inneburit att det finns ett bättre underlag för att hitta viktiga åtgärder som kan förbättra situationen i sjön. Olika åtgärder kommer att föreslås för att minska läckaget från sedimentet plus andra åtgärder i sjön och för att minska fosforbelastningen på sjön från tillrinningsområdet.

Restaurering av vattenmiljöer

Länsstyrelsen har genomfört våtmarksåtgärder för ca 7 mnkr inom skyddade områden. Nya småvatten har bland annat anlagts i Hilleshögs dalar utanför Landskrona samt längs Klingavälsån. Anlagda diken har dämmts upp eller fasats av för en mer naturlig hydrologi i flera mossar i norra Skåne. Samtidigt har vi gjort en våtmarksutredning med listade områden och åtgärder som ger hjälp att prioritera när det ges medel till den här typen av satsningar framöver.

Länsstyrelsen har också genomfört restaurerande åtgärder i vattendrag för ca 2,6 mnkr. Biotopvård i form av att återföra block och grus till vattnet har bland annat gjorts i Verkeån och Pinnån. I flera vattendrag i Skåne har fria vandringsvägar skapats för vattenlevande organismer och i Vege å har en återställning av det naturliga svämplanet utförts.

Kalkning av försurade sjöar och vattendrag

Länsstyrelsen har tagit fram detaljplaner för kalkningar inom samtliga åtgärdsområden för perioden 2022-2024. Kalkningen har haft en god måluppfyllelse både för sjöarna och vattendragen. Utmaningen i kalkningsverksamheten har varit att lyckas nå målen i vattendragen. Efter kvalitetshöjande åtgärder för de 16 kalkdoserarna i Skåne, som slutfördes under 2020, så är måluppfyllelsen numera på en god nivå.

Tillståndsprovning av miljöfarlig verksamhet, kemikalier och avfall

Hållbar samhällsomvandling

Yttre händelser påverkar arbetet med provning av miljöfarlig verksamhet. Den mest aktuella frågan år 2021 är klimatomställning och IPCC-rapporten. Genom att kunskapsläget stärkts, ny praxis och ökade lagkrav ställs ökade krav på att utreda möjligheter till lägre utsläpp av klimatgaser och vidta åtgärder för att anpassa verksamheterna till ett förändrat klimat.

Omställningen leder även till fler ansökningar om tillstånd till alternativa energiverksamheter och verksamheter med resurssnål teknik. Denna omställning är bra och nödvändig men måste ske på ett kontrollerat sätt så att vi inte hamnar i en annan problemsituation som måste hanteras.

Effektivare samråd och provning

Genom att tidigt i provningsprocessen identifiera verksamheters betydande miljöpåverkan, påverkan på möjligheter att följa miljö kvalitetsnormer, nå miljömål

m.m. möjliggörs en prioritering som effektiviserar handläggningen. De lagstöd som är aktuella identifieras tidigt för att ramarna för beslutsunderlaget ska bli tydliga.

Länsstyrelsen deltar i ett nationellt samverkansprojekt för att utveckla e-tjänster för ansökningar som lämnas in till Miljöprövningsdelegationerna. E-tjänster för samråd och tillståndsprövning är nu tillgängliga för verksamhetsutövare, och arbetet med e-tjänster för provotidsredovisningar och villkorsändringar kommer att tillgängliggöras inom kort.

Länsstyrelsen har medverkat i ett nationellt samverkansprojekt om uppföljning av handläggningstider för vissa samråd för att uppfylla rapporteringskrav enligt MKB-direktivet. Nya registreringsrutiner har införts för att möjliggöra rapportering via LISA.

Länsstyrelsen har medverkat i en arbetsgrupp tillsammans med den nationella Sevesosamordnaren för att ta fram en gemensam och korrekt bild av vilka krav som kan, och bör, ställas på Sevesoverksamheter i tillståndsprövning vid Miljöprövningsdelegationerna. Arbetet har resulterat i ett förslag till checklista för granskning av tillståndsansökningar samt ett metodstöd för granskning av säkerhetsrapporter i tillståndsprövningar.

Länsstyrelsen tog år 2020 fram ett internt stöd för att arbeta med energi-effektivisering och beräkning av kostnader för klimatgasutsläpp. Under 2021 fortsatte arbetet med att implementera den praxis som utvecklas inom området, för att kunna ge relevant vägledning till sökande och lämna avvägda synpunkter i yttrande till Miljöprövningsdelegationen och Mark- och miljödomstolarna.

Ett internt vägledningsdokument har tagits fram med anledning av de många ärenden som inkluderar frågor om användning av ammoniak som köldmedium och hälsorisker för närboende vid eventuella utsläpp. Avsikten är att underlätta för handläggarna och bidra till snabbare och enhetlig hantering och handläggning.

På grund av Skånes lilla yta och stora befolkning förekommer stora utmaningar till följd av förtätningen. Påverkan på närboende och andra känsliga objekt måste klargöras. Länsstyrelsen har utvecklat sina interna rutiner om risk och säkerhet för att kunna identifiera risker och kunna pröva tillåtlighet och föreskriva villkor som minimerar risker för tredje man.

Stöd och rådgivning

Under året har information om Miljöskydd på den nationella webben uppdaterats. Strukturen har justerats och innehållet anpassats för att det ska bli mer användbart för verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter och andra som söker information om prövning av miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelsen Skåne är tillsammans med den nationella redaktionen ansvarig för arbetet.

Länsstyrelsen har deltagit i undervisning om Miljökonsekvensbeskrivningar vid Lunds Tekniska högskola.

De konferenser och seminarier som brukar hållas för verksamhetsutövare och konsulter har tyvärr även i år fått ställas in till följd av pandemin.

Nationell MPD-samverkan

De tolv miljöprövningsdelegationerna (MPD) bedriver nationell samverkan. Samverkansgruppen, bestående av en företrädare för varje MPD har bl.a. arbetat med att revidera beslutsstöd och att ta fram nya beslutsstöd för återvinningscentraler/avfallsverksamheter och hur vi i tillståndsärenden kan arbeta med verksamheters klimatpåverkan. Diskussioner har även förts om branschspecifika frågor, rättspraxis och handläggningsformer.

En digital nätverksträff hölls i november med fokus på kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och diskussion.

Omprövning av miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen har under året kartlagt förekomst av gamla miljötillstånd enligt miljöskyddslagen. Genom att analysera förändringar i verksamheterna, förändringar avseende bästa möjliga teknik, omgivningens miljöstatus och villkorens utformning kan prioriteringar göras avseende vilka verksamheter som behöver prioriteras. De med gamla beslut som är prioriterade kommer i lägre utsträckning medges ändringstillstånd och villkorsändringar enligt 24.13 § Mb.

Eftersom arbetet med omprövning av verksamheter med gamla tillstånd preciseras och prioriteras i Tillsynsstrategin har Länsstyrelsen valt att invänta och följa strategins mål och åtgärder i det kommande tillsynsarbetet.

Länsstyrelsen har i samverkan med Naturvårdsverket bidragit till Naturvårdsverkets arbete med att ta fram en nationell tillsynstrategi och har i egenskap av remissmyndighet yttrat sig över den föreslagna nationella strategin för att tydliggöra kommande mål, fokusområden och insatser.

Länsstyrelsen deltar som representant för länsstyrelserna i regeringsuppdrag *Uppdrag att främja en mer effektiv och enhetlig tillsyn enligt miljöbalken*, dels i delprojektet 2a - *Utveckla en samlad nationell uppföljning och utvärdering av tillsyn och tillsynsarbete*, dels i delprojektet 2c - *Digitalisering av tillsyn*.

Övrig prövning - avfallstransporter

Under året inkom 286 ansökningar och 334 anmälningar. Mer än 90 % inkom via den nationella e-tjänsten. Handläggningstiden ligger inom målvärdet för 90 % av ansökningarna och 99 % av anmälningarna.

Övrig prövning - Överlåtelse av kemiska produkter

Under 2021 inkom 20 ansökningar om överlåtelsestillstånd eller tillstånd till privat hantering, vilket är färre än 2020, då 38 ansökningar kom in.

Under 2021 har ett arbete med att skapa gemensamma nationella mallar påbörjats. Handläggare på Länsstyrelsen Skåne är även nationell samordnare för ärenden avseende överlåtelser av kemiska produkter och ansvarar både för nationell samverkansyta och information på yttre webben.

Tillsyn miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen har genomfört 258 tillsynsbesök, planen för 2021 var att genomföra 244 tillsynsbesök. Föregående årets rutiner och skyddsåtgärder med anledning av covid-19-pandemin har fortsatt under 2021. Tillsynsbesöken har genomförts både fysiskt och digitalt där rundvandring i regel har genomförts på plats och genomgång av rutiner, egenkontroll och svar på frågor i tillsynschecklistor genomförts digitalt. Vi följer upp vilka förbättringar som genomförts sedan föregående tillsynsbesök för att kunna mäta effekterna av tillsynen.

Under året har vi haft en ökning med ca 2,9 % av antalet inkomna ärenden, dvs. 56 fler ärenden. 2021 har det inkommit 1 959 ärenden gällande miljöfarlig verksamhet. Vi har fattat beslut i 1 843 ärenden vilket ger en beslutstakt motsvarande 94 %. Under 2021 har vi avslutat 181 färre ärenden jämfört med året innan, dvs. en sänkning med ca 12 %. Detta kan bero på det ökade inflödet av ärenden sedan 2020. Ärendeflödet har ökat med 475 ärenden vilket motsvarar ca 24 %. Ökningen av årsarbetskraften har inte motsvarat den ökade arbetsbelastningen.

Länsstyrelsen har prioriterat tillsyn gällande klimatanpassning, energitillsyn, energieffektivisering och recipientkontroll med utsläpp till vatten. Checklistor för arbetet med fokusområdena har tagits fram.

Miljörapporterna har granskats enligt framtagna checklistor. Checklistan har skickats ut till länets miljökontor för ökad likriktning i arbetet. Hantering av utvinningsavfall har prioriterats i samband med årets granskning av miljörapporter för täkter.

Inom infrastruktur-tillsynen har fokus varit att bevaka planförfarandet vid förtätningen i närheten av hamnarna i Malmö, Trelleborg och Helsingborg samt att säkerställa att hamnarna har mottagningskapacitet för att ta emot spillvatten från passagerarfartyg i Östersjön. Förbudet mot utsläpp i Östersjön som infördes den 1 juni 2021 har inneburit en del svårigheter för hamnarna och avloppsreningsverken i Ystad och Trelleborg.

Inom avfallsområdet har tillsynen fokuserats på BAT-slutsatser för avfallsbehandling och mycket tid har lagts på prövning av Hyllstofta Avfallsanläggning och NSR återvinningsanläggning i Höganäs.

Länsstyrelsen har deltagit i Miljösamverkan Skånes projekt "Handläggning i praktiken av massor". Masshanteringen är en återkommande fråga i länet och behovet av tillsynsvägledning är stort. För att skapa oss en bättre förståelse för problematiken med våra olika ansvarsområden och roller har vi under året haft intern samverkan i frågan på Länsstyrelsen. Denna samverkan kommer fortsätta i

nästa år och i april 2022 kommer kommunerna att bjudas in till en tillsynsvägledningsdag med fokus på masshantering.

Inom ramen för arbetet med tillsynen enligt Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) har vi deltagit i Miljösamverkan Skåne-projektet Små avlopp och gemensamhetsanläggningar.

Vi har genomfört kommunbesök med fokus på LAV samt begärt in och granskat kommunernas planeringsarbete med utbyggnad av VA. Inom tillsyn på avloppsreningsverk har fokus varit EU-rapportering avloppsreningsverk, vi har dessutom arbetat fram en checklista för recipientkontroll i syfte att följa upp arbetet med recipientkontrollen på både avloppsreningsverk och aktuella industrier.

Tillsynen på livsmedelsindustrierna har varit fokuserad på FDM BAT i tillsyn och miljörapportgranskning.

Inom lantbruk har vårt fokus för tillsynen under 2021 gällt egenkontroll, BAT-slutsatser och tillsyn i fält av spridning av växtskydd och växtnäring. Vi har även arbetat en hel del med driftstörningar eftersom flera anläggningar drabbats av smitta i form av salmonella och fågelinfluensa.

Under året fortsatte vi arbetet med släckvattenhantering inom Perstorp Industripark. Det vi har hunnit göra inom insatsen i år är att förelägga verksamhetsutövarna inom Perstorps industripark att inkomma med handlingsplaner för arbetet.

Förorenade områden

Redovisningen nedan avser uppdrag 1A6 i länsstyrelsernas regleringsbrev. Övrig redovisning enligt regleringsbrevsuppdrag 1A6 genomförs via Länsstyrelsen Västerbottens samlade redovisning i februari 2022.

Arbetet med förorenade områden har bedrivits i enlighet med länsstyrelsens regionala program för efterbehandling.

Tillsyn av förorenade områden

Tillsynen av förorenade områden är i första hand inriktad på objekt i riskklass 1 och i vissa fall riskklass 2. Under 2021 har vi avslutat 89 ärenden inom tillsyn av förorenade områden, vilket ger en beslutstakt på 111 % under året. Länsstyrelsen Skåne har i första hand fokuserat sitt tillsynsarbete inom förorenade områden mot verksamheter/objekt i riskklass 1 och i vissa fall riskklass 2. Det handlar då ofta om tillståndspliktiga aktiva verksamheter där Länsstyrelsens strategi är att dessa verksamheter ska ta ett så stort ansvar som möjligt för undersökningar och åtgärder trots pågående industriverksamhet. Även nedlagda verksamheter med ansvarig part har prioriterats via tillsynen för att få till stånd undersökningar och åtgärder.

Utöver tillsyn av objekt har Länsstyrelsen även arbetat med granskning av översikts- och detaljplaner med fokus på människors hälsa och säkerhet. Vi har även

ansvarat för granskning av statusrapporter för IED-verksamheter med fokus på förorenad mark.

I arbetet med tillsyn av förorenade områden ingår vägledning till kommunala miljökontor. Syftet med vägledningen är att få kommunerna att jobba mer med egeninitierad tillsyn för att på så sätt bidra till att öka takten i efterbehandlingsarbetet. Under 2021 har vi, utöver löpande tillsynsvägledning, anordnat möten med länets kommuner – ett seminarium med tema åtgärder samt två digitala träffar gällande inventeringsfrågor. Länsstyrelsen har även tagit fram vägledningmaterial angående grävarbeten vid ledningsnedläggning och stöd inför framtagande av detaljplan.

Statligt finansierade bidragsobjekt

Arbetet med statligt finansierade bidragsobjekt fokuserar på objekt i riskklass 1 och 2. Strategin är att försöka driva fram objekt i arbetets alla faser för att på så sätt säkerställa en kontinuerlig framdrift av objekt mot åtgärd. Ett ramavtal med upphandlade konsultfirmor har möjliggjort för Länsstyrelsen att i egen regi driva utredningar i tidiga skeden (MIFO fas 2). Detta har ökat antalet utredningar som kan genomföras och det underlättar även i arbetet att förmå kommuner att ta över som huvudman för de objekt som behöver drivas vidare. Länsstyrelsen har under året arbetat med 12 objekt i förberedelse-, åtgärds- eller uppföljningsskede där någon annan agerar huvudman. Utredningar med statliga medel, antingen MIFO fas 2, förstudier eller huvudstudier, har genomförts på ytterligare 12 objekt. Länsstyrelsen har själv agerat huvudman i fem av dessa utredningar, fyra MIFO fas 2 och en huvudstudie. För att minimera oförbrukade bidrag förs en kontinuerlig dialog med ansvariga huvudmän och medel som inte kan förbrukas innevarande år omfördelas till nästkommande år.

Tillsynsvägledning enligt miljöbalken

Länsstyrelsen har aktivt verkat för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning enligt miljöbalken. Dels inom ramen för Miljösamverkan Skåne, dels genom anordnande av länsmiljöchefsträff, handläggartträffar och branschnätverk och dels genom stöd och råd i enskilda ärenden.

Vidare har Länsstyrelsen:

- bidragit till effektivare och mera likvärdig tillsyn enligt miljöbalken genom regional tillsynsvägledning i frågan om stora förbränningsanläggningar och MCP (medelstora förbränningsanläggningar), genomfört en nätverksträff inom täkter med fokus på utvinningsavfall och en träff inom livsmedelsbranschen med fokus på FDM BAT.
- arrangerat två nätverksträffar inom Kemikalienätverket och ombesörjt utskick av två nyhetsbrev till kommunerna samt genomfört en träff för

inspektörer som arbetar med tillståndspliktiga avloppsreningsverk där kommunala inspektörer har varit med vid tillsyn på avloppsreningsverk i vägledandesyfte.

- genomfört en informationsdag om växtskydd och förändringar i lagstiftningen, bidragit med erfarenheter från oanmälda tillsynsbesök, informerat om främmande invasiva arter, om smittskydd vid lantbrukstillsyn samt information om äldre miljötillstånd.
- i enlighet med Naturvårdsverkets ”Vägledning om överlåtelse och återkallande av tillsyn” gjort en regional analys och tagit fram en strategi för överlåtelse respektive återkallande av miljöbalkstillsyn.
- följt upp och utvärderat kommunernas miljöbalkstillsyn genom kommunbesök och framtagande av rapport om utlåtande i sju kommuner.
- återkallat tidigare överlåten tillsyn för två tillsynsobjekt, överlåtit tillsynen för sex tillsynsobjekt och avslagit en begäran om överlåtelse.

Effektiv och enhetlig tillsyn enligt miljöbalken

Länsstyrelserna deltar i Naturvårdsverkets regeringsuppdrag *att främja en mer effektiv och enhetlig tillsyn enligt miljöbalken* som administreras av Tillsynsrådet. Länsstyrelsen Skåne och Jönköping deltar i rådet. Länsstyrelsen deltar dels i arbetspaket 2a *Utveckla en samlad nationell uppföljning och utvärdering av tillsyn och tillsynsarbete*, dels i delprojektet 2c *Digitalisering av tillsyn*.

Sektorsövergripande uppgifter

Arbetet med att integrera sektorsövergripande uppgifter inom miljöområdet framgår av avsnittet ”Integrering av sektorsövergripande områden” (ÅR-nr 9) och under beskrivning av genomförandet av 5 § länsstyrelseinstruktionen.

Redovisning av regionala uppgifter, uppdrag och mål

Gränsöverskridande transporter av avfall

Länsstyrelsen Skåne har tillsyn över gränsöverskridande avfallstransporter (GRÖT) i Skåne, Blekinge, Kalmar och Kronobergs län i enlighet med EG förordning 1013/2006 om transporter av avfall.

Arbetet har även 2021 i viss mån behövt anpassas i sitt utförande till covid-19-pandemin. Merparten av den tillsyn som planerats har dock genomförts. Andelen tillsyn som genomförts i fält är större än under föregående år, medan andelen tillsyn som utförs enbart genom inhämtande av handlingar minskat jämfört med föregående år.

Antalet transporter som kontrollerats på plats under 2021 är 1 147 (jämfört 527 år 2020). Av de kontrollerade transporterna var 76 avfallstransporter varav 57 hade brister. Andelen transporter som kontrollerats enbart utifrån handlingar under året är 376 (jämfört med 787 år 2020). Av dessa var 260 avfallstransporter varav 246 hade brister. Det konstaterade illegala tonnage under året (antal ton avfall som konstaterats ha transporterats olagligt) uppgår till drygt 33 000 ton.

Den utökade bemanningen under 2021 har inneburit en ökad tillgänglighet för våra samarbetsmyndigheter. Den med övriga GRÖT-län gemensamma beredskapen utanför ordinarie kontorstid har fortsatt under 2021.

Regeringsuppdrag: Marint områdesskydd Öresund (M2020/01182/Nm)

Länsstyrelsen har i bred samverkan med kommuner och andra aktörer tagit fram ett förslag om att skydda värdefulla områden i Öresund genom att peka ut ett antal potentiella naturreservat samt olika sätt att stärka skyddet av sundet som helhet på svenska sidan. I förslaget ingår även andra åtgärdsförslag som t.ex. förbud mot bottentrålning i norra delen av sundet och restriktioner för utfyllnader, byggnation och annan bottenpåverkan. Förslaget har remitterats till olika aktörer på både svenska och danska sidan. Arbetet har lett till en ökad medvetenhet om värdena i sundet och också att ny kunskap tagits fram och befintliga uppgifter har sammanställts i flera nya kartor och analyser.

Regeringsuppdrag som objektägarlän inom FO Miljöskydd

RU Utveckling av e-tjänster (M2021/01425)

Länsstyrelsen har kartlagt förekommande anmälnings- och prövningsförfaranden enligt miljöbalken, vilka funktioner som befintliga och planerade e-tjänster har samt behovet av att utveckla fler smarta e-tjänster. Genom att utveckla fler e-tjänster bedömer länsstyrelsen att kundernas behov av effektiva och ändamålsenligt tjänster för att lämna anmälan eller söka tillstånd för verksamhet enligt miljöbalken kan tillgodoses samtidigt som det blir lättare att göra rätt. Länsstyrelsen redogör även för kostnaderna för utveckling, drift och förvaltning samt tidsplan för arbetet.

Tillgängliggörande enligt MKB-direktivet, regleringsbrevsuppdrag 3D3

Länsstyrelsen har kravställt och utvecklat en gemensam uttagsrapport inom LISA (länsstyrelseinternt IT-stöd) som ska användas för redovisning av MKB-direktivet där medlemsstaterna i EU ska rapportera om antalet samråd, tillståndsprövningar samt tid för dessa enligt MKB-direktivet.

Utveckling av IT-stöd inom FO Miljöskydd

Länsstyrelsen har inom ramen för Förvaltningsområde Miljöskydd (FO Miljöskydd) utvecklat e-tjänster för samråd inför tillståndsansökan för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet samt ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet för att förenkla för den som ansöker att så tidigt som möjligt i ansökningsskedet ska komma in med rätt handlingar.

Vidare har Länsstyrelsen:

- sammanställt hur de olika länen arbetar och följer upp kommunernas arbete enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV) samt vilket IT-stöd som behövs för att arbeta effektivt med samordnad LAV-tillsyn.
- inlett kravställning av ett digitalt verktyg för att kunna effektivisera rapporteringen av genomförd tillsyn över gränsöverskridande transporter (GRÖT-tillsyn) till centrala myndigheter samt att skapa ett digitalt verktyg för att effektivisera tillsynen i fält.
- inom ramen för Industriutsläppsdirektivet (IED) uppdaterat handboken för registrering av IED-ärenden för att säkerställa en korrekt registrering i länsstyrelsernas handläggarssystem Platina samt tagit fram en gemensam uttagsrapport i LISA (internt IT-stöd) för att förenkla uppföljning och kvalitetssäkring av IED-exportprofil för att säkerställa att länsstyrelsen uppfyller IED-direktivet 2010/75/EU.
- inom ramen för Lantmäteriets golvlägningsprojekt kvalitetssäkrat att alla täkter har rätt ytor i fastighetsregistret och tagit bort gamla täkter som inte längre är i drift.
- genomfört tillgänglighetsanpassning av Svenska miljö-rapporteringsportalen (SMP) och den gamla versionen kommer att stängas ner i april 2022. De publicerade PDF-filer som inte är tillgänglighetsanpassade och kvarstående problem ska vara åtgärdade senast den 31 juli 2022.

Digitalisering av livsmedelskedjan

Länsstyrelsen deltar i Tillväxtverkets regeringsuppdrag kring utveckling av tjänster för att förenkla för företag att starta och driva företag samt effektivisera handläggningen av anmälan och tillståndsprövning av miljöfarliga verksamheter enligt miljöbalken inom livsmedelskedjan. Inom pilotprojekt *Samtjänst vattenbruk* har länsstyrelserna utvecklat en *API-gateway* som möjliggör maskin-till-maskin-lösningar, utvecklat *Mina Sidor* för att möjliggöra kundhändelser, tecknat *avtal med Bolagsverket* för automatisk hämtning av administrativa uppgifter, utvecklat *e-tjänster* för bl.a. samråd och tillståndsansökan av miljöfarlig verksamhet och odlingstillstånd, påbörjat en *SNI-mappning* inom kommande samtjänster, samt inom regeringsuppdrag M2021/01425 kartlagt möjligheten att utveckla fler e-tjänster kopplat till samråd, anmälnings-, dispens- och prövningsförfaranden enligt miljöbalken.

För att ansökan ska se likadan ut i hela landet har e-tjänster utvecklats. Används dessa sker också ett automatiskt säkerställande av att grundläggande data finns med från början och kompletteringskrav undviks. Sökanden har informerats om tjänsterna vid samråd och vid andra kontakter.

Geografiska informationssystem, GIS

Länsstyrelsen har tillgängliggjort nya karttjänster för Grön Infrastruktur och Artpoolsanalys. Tjänsterna finns både som inbyggingsbara applikationer i andra system samt som nedladdningsbar öppen data. Vi har även kvalitetssäkrat våra täkter och aviserat till Lantmäteriet inom uppdraget med golvläggning av täkter. En ny modell av remissförfarande, en digital synpunktskarta för Naturvårdsplaner har prövats på där det har varit möjligt att lämna sina synpunkter och ge förslag eller ändra på geometrier i en karttjänst. Detta har fallit väl ut och kommer användas mer framöver.

GIS-samordnarna har inom användargrupp Blåljus utvecklat den nationella bakgrundskartan för att få fler kommuner att genomföra Blåljuskollen, det vill säga att kvalitetssäkra geodataprocesser så att den geodata som är av särskild vikt för blåljusaktörerna är uppdaterad.

Arbetet med att införa Skånes dikningsarkiv i den nationella markavvattningstjänsten pågår och data är förberett för att levereras in till förvaltningsobjektet. Detta är planerat att ske under våren 2022.

Under hösten har arbetet med valdistriktsindelning inför valet 2022 varit i fokus. Skåne har 33 kommuner och 826 valdistrikt varav 25 kommuner gjort förändringar. GIS-samordnarna i Skåne har även hjälpt Länsstyrelsen Västmanland med deras valdistriktsindelning.

Under hösten har vi bytt från GIS-program från ArcMap till ArcGIS Pro och erbjudit alla användare en övergångsutbildning. Genomgång/utbildning av våra interna webbGIS har skett varannan vecka och varit välbesökta. Länsstyrelserna har under 2021 uppgraderat både sin interna och externa GIS-plattform.

Hushållning med råvaror och energi

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en materialförsörjningsplan (MFP) där områden som är lämpliga för bergtäkt m.m. identifieras tillsammans med områden som är skyddsvärda av andra skäl såsom miljö, kulturmiljö, friluftsliv, livsmedelsproduktion m.m. Genom att analysera hela bilden kan prioriteringar göras i ett regionalt perspektiv. Detta hjälper sökanden genom att belysa konfliktområden och underlätta val av lokaliseringar för ny verksamhet. Man behöver observera att enskilda prövningar alltid behöver göras även i ett utpekat område. Arbetet med MFP görs i bred samverkan inom myndigheten och även tillsammans med SGU och andra berörda myndigheter.

Åren 2016-2021 drev Länsstyrelsen och Energikontoret tillsammans fem energi-effektiviseringsnätverk (EENet) för små och medelstora företag med stöd av nationella regionalfondsprogrammet. Vid årsskiftet 2020/21 uppgick energi-effektiviseringen till ca 14 procent. Uppföljningen visar att det finns potential att nå projektmålet på 15 procent energieffektivisering under 2021-2022. Den största effektiviseringen uppnås genom åtgärder kopplade till processer samt uppvärmning, ventilation och kylning.

Länsstyrelsen och Energikontoret har under 2021 inlett projektet NUDGE - Nod för utveckling av digital och grön energiomställning, med utgångspunkt från erfarenheterna från EENet. Projektet finansieras genom det nationella regionalfondsprogrammet insatsområde REACT EU. NUDGE är ett aktivitetsbaserat nätverksprojekt där små- och medelstora företag ges bättre koll på sin energianvändning. Målet är att sänka företagens energikostnader och stödja företagens återhämtning i spåren av covid-19-pandemin. Genom projektet erbjuds erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och individuell energikonsultation. Målgrupp är främst tillverkande industri, hotell och restaurang, dryckes- och livsmedelsindustri, turism och besöksnäring.

I april 2021 arrangerade Länsstyrelsen i samarbete med Krinova Incubator & Science Park, Sydsvenska industri- och Handelskammaren och Sydsvenska Miljörettsföreningen *Vattendagen 2021* - ett webinarium för olika vattenanvändare: industri, lantbruk, samhälle, myndighet eller andra som på annat sätt kommer i kontakt med frågeställningen. Syftet med webinariet var att deltagarna skulle få nya insikter och förståelser för olika behov kring vattenresursen samt även ges verktyg för att börja arbeta mer aktivt med vattenfrågan. I Skåne finns många intressenter kring den gemensamma vattenresursen och marken runt den. Frågan om hur resursen ska fördelas mellan olika samhällsnyttor är högaktuell. Resursen behöver fördelas samtidigt som kvalitetsaspekten, naturvärden och ekosystem måste bevaras. Till viss del behövs en ny policy, ny eller uppdaterad lagstiftning samt nya styrmedel. Det finns också mycket som de olika vattenanvändarna kan göra själva, bland annat genom att höja medvetenheten, kunskapen och tänka i helt nya samarbetsformer.

Hösten 2021 genomförde Länsstyrelsen en undersökning av hur tillståndspliktiga verksamheterna med stor energianvändning arbetar idag med proaktiva hållbarhetsåtgärder. Fokus ligger på klimat och miljö, men även andra miljö- och hållbarhetsfrågor, såsom vatten, biologisk mångfald och miljövänliga material ingår. Flertalet industrier, många med hög vattenanvändning, har intervjuats. Resultatet av denna uppföljning kommer att användas som underlag vid ansökan om nya projekt och stödinsatser, eller som underlag för matchning med befintliga stödinsatser för företag.

Effektivare miljöprövning

Under pandemin har anpassningar gjorts för att företagen ska kunna hålla regelrätta samråd. Digitala lösningar har fått ersätta möten och vid behov har efterföljande platsbesök genomförts utomhus.

Miljöprövningsdelegationen har infört motiveringar av kompletteringsförelägganden för ökad tydlighet och bidra till kortare handläggningstider.

I mer komplexa ärenden deltar Länsstyrelsen vid så kallade församråd med sökanden innan de tar fram samrådsunderlag till det egentliga samrådet enligt 6 kap miljöbalken.

Tidig och samlad vägledning till bolagen är prioriterat. Informationen som förmedlas vid samråden har utökats och blivit mer målgruppsanpassad. Sökanden får utöver muntlig information vid samrådet även skriftlig information om viktiga frågor som behöver belysas i ansökan och miljökonsekvensbeskrivning.

När samrådsunderlag inkommer till Länsstyrelsen internremitteras alla berörda verksamheter för att vi tidigt ska kunna uppmärksamma sökanden på betydande miljöfrågor. I övrigt hänvisas till avsnittet Förenkla för företag.

Statistik gällande miljöprövning i MPD och MMD

Antalet inkomna samråd var inte lika stort som tidigare år. Siffran har gått från 42 2020 till 30 2021. Särskilt under hösten var det tydligt att det inkom färre ärenden.

Året inleddes med 74 öppna ärenden och avslutades med 67 öppna ärenden vilket innebär en beslutstakt på drygt 100 %.

Måluppfyllelsen av 180-dagarsmålet har fortsatt att öka och når nu över 80 %. Det mesta anmärkningsvärda är att den totala handläggningstiden för helprövningar har sjunkit till medianvärdet 344 dagar. Tidigare år har den legat på över 600 dagar.

Antalet ärenden till miljöprövningsdelegationen (MPD, s.k. B-ärenden) har ökat under covid-19-pandemin, från 56 2019 till 75 2020 till 83 2021. Upplevelsen är att många företag passar på att ansöka om utökade tillstånd för att stå bättre rustade inför omstarten av samhället när pandemin ebbar ut.

Antalet tillståndsärenden till Mark och miljödomstolen (s.k. A-ärenden) ligger tämligen stabilt runt 10-15 ärenden per år sedan 2018. Det är svårt att utläsa någon covid-19-effekt av statistiken. Däremot har pandemin inneburit svårigheter med uppskjutna domstolsförhandlingar.

Antalet besök inomhus i våra tre naturum (Kullaberg, Söderåsen och Stenshuvud) har minskat på grund av pandemins avståndsrestriktioner. Från 306 000 2019 till 202 000 2020 till 184 000 2021. En stor del av verksamheten har istället skett utomhus. Besöksantalet i våra skyddade områden har minskat något år 2022, men ligger fortsatt högre än innan pandemin. En grov uppskattning är att antalet besökare uppgår till totalt ca 1,5 miljoner besök för naturreservat Kullaberg och nationalparkerna Söderåsen och Stenshuvud. Osäkerheten rör sig om att vissa parker har estimerat antalet besökare medan andra enbart utgått från antal fordon. Vi

kommer att titta närmare på möjligheten att ta fram bättre statistik under kommande år.

När det gäller andelen tillsyn i förhållande till länets behovsutredning låg den 2020 på 66 %, vilket var en ökning jämfört med 2019 då den låg på 55 %. Tillsyn av förorenade områden och täckningsgraden för tillsyn av miljöfarlig verksamhet låg bäst till (100 % respektive 165 %), medan siffrorna är lägre för andel miljötillsyn (57 %), andel vattentillsyn (46 %) och andel naturtillsyn (51 %). Siffrorna för 2021 är ännu inte klara.

Resultatbedömning

Nedan redovisas en samlad resultatbedömning för Länsstyrelsens olika verksamhetsområden inom naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet. Redovisningen sker i tabellform då vht 50-58 innefattar ett stort antal områden som tillsammans utgör 60 % av länsstyrelsernas verksamhet. Det föreligger utvecklingsbehov inom miljömålsarbetet, vilt- och rovdjur, naturprövning, miljöprövning, miljötillsyn och tillsynsvägledning. Bedömningarna kommenteras nedanför tabellen.

Område	Resultatbedömning			Trend och riktning		
	Otillfredsställande	Utvecklingsbehov	Gott och utmärkt	Positiv utveckling	Negativ utveckling	Oförändrad
Miljömål		X				X
Naturvärdesbedömning			X		ev.	X
Friluftslivssamordning			X	X		
Skydd av värdefulla naturområden			X		ev.	X
Vilt- och rovdjursförvaltning		X			X	
Naturvårdsförvaltning			X	X		
Naturprövning		X			X	
Vattenverksamhet			X		X	
Vattenförvaltning			X		X	
Restaurering av vatten			X			X
Miljöprövning		X		X		
Miljötillsyn		X			X	
Förorenade områden			X			X
GRÖT			X			X
Tillsynsvägledning		X			X	

Inget av de tolv miljö kvalitetsmål som följs upp på regional nivå bedöms kunna nås till år 2030. Samtidigt pågår mycket bra åtgärdsarbete. Det är tydligt att när tillräckliga resurser avsätts så genomförs fler åtgärder och åtgärder av mer helhetskaraktär och arbetet går framåt i en takt som gör en del av målen möjliga att nå inom överskådlig framtid – men eftersom resurserna ofta är knappa och tillfälliga riskerar arbetet att avstanna lika fort igen.

Inom ramen för Skydd av värdefulla naturområden har utbetalning av intringsmedel slagit rekord för Skåne under 2021 och resultatet för året bedöms som mycket positivt. Trend och utveckling framåt är högst osäkert på grund av

skogsutredningen då det förändrade arbetssättet inte bedöms vara lika kostnads-
effektivt i förhållande till arealmålen som Sverige har förbundit sig att följa. För
närvarande är det svårt att bedöma hur arbetet utvecklas men det finns en risk att
genomförandetakten av formellt skydd av natur kommer att utvecklas negativt.

Friluftslivssamordning: Antalet besökare i naturen är fortsatt högt, men åtgärder
kring samverkan, information och parkering mm bidrar till allt mer hållbara besök.
Länsstyrelsen ser ett behov av fortsatta diskussioner med orienteringsförbundet,
klätterklubbar och privata arrangörer avseende arrangemang i naturen. Ny
vägledning väntas under 2022 samtidigt som Länsstyrelsen både planerar för ett
skånskt Friluftsråd och en ny skånsk handlingsplan för friluftslivet under 2022.

Skydd av värdefulla naturområden: De ekonomiska ramarna för att arbeta med
områdesskydd har varit goda under 2021. Restaurering av vatten genom
återskapande av våtmarker pågår med hög takt inom skyddade områden och inom
ÅGP. Ryckigheten inom politikområden och höstens budgetbeslut gällande skydd av
fjällnära skogar kan komma att innebära en negativ förändring för övrigt områdes-
skydd.

Förvaltning av kronvilt har blivit svårare på grund av ändringar i jakttidslagen.
Etableringen av ett vargrevir i Skåne ökar polariseringen angående förvaltning av
våra stora rovdjur.

Naturvårdsförvaltning: Vi ser just nu en positiv trend kring planerad förvaltning
utifrån skötselplanerna när det gäller biologisk mångfald, friluftsliv och
gränsmarkering. Arbetet för ökad mångfald i betesmarker kommer fortsätta inom
det sexåriga projektet LIFE-RestoRED samtidigt som restaureringar av våtmarker
fortsätter. Det finns även behov kring fastighetsskötsel som gör att vi både kommer
att göra en plan för klimatanpassning av byggnader och anläggningar och ett eget
enkelt system för drift och underhåll.

Återställning av Rönneå inom ramen för LIFE Connects ger positiva effekter
kopplat till omprövningen av vattenverksamhet inom NAP. Se vidare under område
62, Fiskevårdsåtgärder.

Vattenverksamhet: Fortfarande bristande resurser för att klara tillsyn av t.ex.
markavvattning och vattenuttag, men ökade resurser under senare år har medgett en
förbättrad tillsyn av särskilt vattenuttag och vattenskyddsområden.

Vattenförvaltning: Åtgärdsarbetet inom vattenförvaltningen går framåt. Tiden
för att hinna uppnå god vattenstatus börjar dock lida mot sitt slut och det bedöms
inte möjligt att nå god vattenstatus senast till år 2027.

Restaurering av vattenmiljöer: Arbetet inom ramen för NAP, dvs. omprövning
av vattendomarna i Rönneå, Vegeå och Verkeå fortlöper enligt plan.

Mål för handläggningstid för prövning av miljöfarlig verksamhet uppnås inte,
men resursförstärkningen i BU21-22 innebär en högre måluppfyllnad gällande 180
dagarsmålet.

Möjligheten att bedriva en regelbunden tillsyn enligt miljöbalken är fortsatt underfinansierad. Tillsynsområdet miljöfarlig verksamhet har under 2021 haft en behovstäckning motsvarande 57 %. 13 av totalt 103 industriutsläppsverksamheter har inte fått något tillsynsbesök 2021. Tillkommande lagstiftning, fler tillsynsområden och ökat antal tillsynsobjekt innebär att utvecklingen är negativ.

Förorenade områden: Inom EBH-tillsynen har nya ärende kunnat startas upp under året samtidigt som fokus legat på redan pågående prioriterade objekt. Fortsatt god takt i arbetet med de statligt finansierade efterbehandlingsprojekten där flera nya objekt startats upp under året.

GRÖT: Merparten av den tillsyn som planerats har genomförts.

Covid-19-pandemin (ökat besökstryck och trenden av att bygga hemma) har inneburit en betydande ökning av antal ärenden inom naturprövning, vilket i kombination med ett stort antal vakanser har lett till många väsentligt försenade ärenden samt långa led- och handläggningstider. För att lösa situationen erfordras en långsiktig resursförstärkning, utöver redan genomförda prioriteringar och effektiviseringar.

Efterfrågan på tillsynsvägledning från länets kommuner ökar över tiden. Länsstyrelsen har dock ingen möjlighet att hörsamma kravet utan att äventyra myndighetens egna prövnings- och tillsynsverksamhet. Trenden är negativ utan särskilda resurser öronmärkta för tillsynsvägledning.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd (gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreaturstöd, stöd till unga).
- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare inom landsbygdsprogrammet (kompensationsstöd, ersättning för ekologisk produktion eller till omställning, miljöersättning till betesmarker och slätterängar, skötsel av våtmark).
- Kontrollera alla ovanstående stödformer i fält samt även vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Handläggning av olika landsbygdsstöd: miljöinvesteringar inom jordbruk; investeringar inom jordbruk eller trädgård; jordbruks- och affärsutveckling; service, infrastruktur och attraktiv landsbygd.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet: arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin för att skapa nya jobb inom livsmedelskedjan; erbjuda kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ängs- och betesmarksinventering.
- Behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus i t.ex. jordbruk, trädgård eller i växthus.
- Tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Ansvara regionalt för genomförandet av de fiskeripolitiska målen inkluderande yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.

- Förordna fisketillsynspersoner och ansvarar för olika fiskevårdsåtgärder.
- Dela ut fiskevårdsbidrag för till exempel biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan, utsättning av fisk, fiskevårdsplaner och fiskvägar.
- Hantera ersättning för sälskador på fisk och fiskeredskap samt investeringsstöd till fiskerinäringen för bland annat yrkesfiske.
- Handläggning av stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för *livsmedelskedjan* samt mål för tre strategiska områden – Regler och villkor, Konsument och marknad samt Kunskap och Innovation.

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för *fiskepolitiken* är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	72,5	73,7	83,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	51,8	49,6	54,6
Antal årsarbetskrafter män	20,6	24,1	28,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	30 992	31 395	32 312
Antal beslutade ärenden	27 948	36 643	38 630
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	11 724	7 724	7 917
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	81 198	87 649	95 821
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)*	1 709	2 737	3 046

*Avser fiskevårdsbidrag och ersättning för sålskador som Länsstyrelsen betalat ut under året, se vidare under avsnittet "Fiske".

Jordbruksverkets IT-system för handläggning har utvecklats under 2021, dock kvarstår moment som kräver manuell hantering, vilket varit resurskrävande och ökat risken för fel.

Länsstyrelsen tog 2021 emot 8 643 SAM-ansökningar. Inför 2021 kvarstod delar av handläggningen från 2015-2020 års jordbrukarstödsansökningar vilket inneburit ökade kostnader. Under 2021 har Länsstyrelsen fattat 26 177 utbetalningsbeslut för stödåren 2015-2021.

Under hösten 2020 beslutade regeringen att ställa Jordbruksverkets godkännande, som utbetalande organ för utgifter från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden, under prövning. Detta efter att EU-kommissionen och Ekonomistyrningsverket konstaterat brister gällande kontroll på plats.

Kontrollresultaten har, efter kontroll på plats, inte överförts till utbetalningarna via IT-systemet varför det krävts manuellt hanterade avdragsmallar. Dessa har senare konstaterats vara bristfälliga. Den identifierade bristen har inneburit att återkrav, fr.o.m. stödår 2015, inte har kunnat hanteras. Länsstyrelsen har i samarbete med Jordbruksverket, lagt resurser på att förbättra avdragsmallarna.

Under senare delen av 2020 öppnade Jordbruksverket en funktionalitet i IT-systemet för att göra återkrav på tidigare felaktiga utbetalningar. Länsstyrelsen har lagt stora resurser på att klara målet, om att 100 procent av uppkomna återkrav för stödåren 2015-2019 ska vara beslutade senast i september 2021. Detta var en förutsättning för att klara prövningen av Jordbruksverkets godkännande som utbetalande organ.

Länsstyrelsen har under 2021 beslutat om återkrav för 3 171 ärenden och beslutat om nedsättning av återkrav för 1 475 ärenden. Måluppfyllelsen, för andelen beslutade återkrav för stödåren 2015-2019, är 96,3 procent. Arbetet med

återkraven har haft en betydande påverkan på Länsstyrelsens måluppfyllelse gällande årets utbetalningsärenden inom EU:s jordbrukarstöd, där beslutstakten minskat jämfört med tidigare år.

Genom ett gott samarbete mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna kunde prövningen för återkraven och avdragsmallarna lyftas under hösten 2021.

Resultatindikatorer

De indikatorer som är framtagna för att mäta de nationella målen inom verksamhetsområdet har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas verksamhet.

Relevanta indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Andel ekologisk brukad jordbruksmark*	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	^	#	9 %	9 %
Areal betesmarker och slätterängar**	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²⁾	^	#	47 429 ha	47 172 ha
Antal vattenbruk/fiskodlingar	Bidra med ökad produktionen av odlad fisk inom ramen för Livsmedelsstrategin	Tillstånd för och stöd till vattenbruk/fiskodling	Centrala vattenbruksregistret ³⁾	^	17	15	15

Den här rutan ska lämnas tom, eftersom det inte finns färdig statistik för 2021 när det gäller ekologiskt brukad mark.

* Denna statistik avser endast areal i Skåne län (övrig statistik för jordbrukarstöden avser däremot både Skåne och Blekinge, då vi handlägger båda länens SAM-ansökningar).

** Denna statistik avser endast areal i Skåne län (övrig statistik för jordbrukarstöden avser däremot både Skåne och Blekinge, då vi handlägger båda länens SAM-ansökningar).

1) Jordbruksverkets statistikdatabas.

2) Jordbruksverkets statistikdatabas.

3) Jordbruksverkets register.

^ Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Den tidigare minskningen av areal betesmarker och slätterängar, som skett successivt sedan 2005, verkar nu ha avstannat och de senaste två åren syns istället en svag uppåtgående trend i antal hektar. Om det är en tillfällig ökning är i nuläget svårt att dra någon slutsats om. Andelen ekologisk brukad jordbruksmark är nästintill oförändrad.

Utvecklingen inom vattenbruket är positiv i Skåne. Produktionen i moderna RAS-odlingar ökar och Länsstyrelsen ser stora möjligheter till att utvecklingen fortsätter. Stöden inom havs- och fiskeriprogrammet har möjliggjort etableringarna och starkt bidragit till denna utveckling.

Prestationer och effekter

Jordbrukarstöd

Huvudsakligt mål och uppdrag, för första halvan av året, bestod av att slutföra handläggningen och besluta om återkrav av jordbrukarstöd för stödåren 2015–2019. Det har krävts ett omfattande manuellt merarbete för att bibehålla god struktur och ordning i handläggningen. Höstens utbetalningar av jordbrukarstöd har, trots den tidskrävande återkravshandläggningen, genomförts med en god takt och vid årets slut har huvuddelen av utbetalningarna nått lantbrukarna.

Arbetet med att ta fram prioriteringar och åtgärdsförslag, samt att följa beslut, återkravs- och utbetalningsläge, har varit viktiga gemensamma frågor för länsstyrelserna. Att agera gemensamt har varit avgörande för årets resultat, både avseende återkrav och utbetalningar. Arbetet har skett i samverkan på olika nivåer där representanter från länsstyrelserna, Jordbruksverket och Näringsdepartementet träffats för att nå en gemensam bild av förutsättningar, behov och prioriteringar.

Enligt Styrnings- och uppföljningssystemet för jordbrukarstöden (SUSS-JBR) ska minst 95 % av antalet ansökningar om direktstöd för 2021, samt minst 90 % av antalet ansökningar av miljöersättningar, ekologiska produktionsformer och kompensationsstöd, vara klara för utbetalning inom december månad.

Det totalt sökta stödbeloppet för direktstöden uppgick till 1 207 044 tkr, vilket motsvarar 20 067 utbetalningsansökningar. Måluppfyllelsen avseende utbetalningar av direktstöd uppgår till 1 200 707 tkr, vilket motsvarar 99 % av antalet ansökningar och 99 % av stödbeloppet.

Det totalt sökta stödbeloppet för miljöersättningar, ekologiska produktionsformer och kompensationsstöd uppgick till 259 925 tkr, vilket motsvarar 8 296 utbetalningsansökningar. Måluppfyllelsen avseende utbetalningar av miljö-ersättningar, ekologiska produktionsformer och kompensationsstöd uppgår till 239 672 tkr, vilket motsvarar 92 % av det totala stödbeloppet. 95 % av antalet utbetalningsansökningar har fått en delutbetalning samt 80 % av antalet utbetalningsansökningar har fått en slututbetalning avseende miljöersättningar, ekologiska produktionsformer och kompensationsstöd inom december månad.

Landsbygdsstöd

Under våren 2021 präglades verksamheten av medelsbrist i de flesta stödformer på grund av Näringsdepartementets och Jordbruksverkets budgetåterkallelse 2020. Tillsammans med Partnerskapet för Landsbygdsprogrammet beslutade Länsstyrelsen att ansökningar, vilka inte kunde beviljas stöd på grund av den akuta budgetbristen 2020, skulle ligga kvar i avvaktan på besked om eventuellt tillkommande medel.

Landsbygdsprogrammet utökades till att omfatta 2021-2022 och budgetmedel tillfördes *vissa* av stödformerna, dock inte alla. Samtidigt delgavs länsstyrelserna

information om budgetförstärkningar inom landsbygdsprogrammet för Sverige motsvarande 1,5 mdkr, via medel från European Union Recovery Instrument (EURI), med anledning av effekterna av covid-19. Under hösten stod det klart att det mesta av den aviserade förstärkningen istället växlades in mot redan utlovad nationell medfinansiering varför den faktiska förstärkningen av stödbudgeten till största delen uteblev och ett stort antal inkomna ansökningar därmed fick avslås på grund av medelsbrist.

Under senhösten 2021 ändrade Jordbruksverket, med kort varsel, föreskrifter och handläggningsrutiner på grund av revisionskritik från EU (DG-Agri). De uppdaterade rutinerna innebär väsentligt utökade kontroller, vilket medför en stor handläggningsutmaning och betydande merarbete. Kontrollerna omfattar även beslutade, pågående projekt och investeringar. Detta försvårar i hög grad handläggningsarbetet och riskerar att skada förtroendet för både myndigheten och stödsystemet.

Inför 2022 bedömer Länsstyrelsen därför att handläggningstiderna, för ansökan om stöd och ansökan om utbetalning, drastiskt kommer att öka i jämförelse med 2020 och 2021. Därmed ökar även kostnaderna för administrationen av landsbygdsstöden.

Antalet beslutade ansökningar om stöd är 274 vilket är oförändrat i förhållande till 2020, medan antalet beslutade ansökningar om utbetalning har minskat från 312 (2020) till 206. Det totalt utbetalda beloppet har därav minskat från 264 mnkr (2020) till 130 mnkr för innevarande år. Antalet ansökningar och handläggningstider i förhållande till målen framgår i avsnittet, "Övrig resultatredovisning" i årsredovisningen.

Länsstyrelsen har haft utrymme för att, på uppdragsbasis och i egenskap av handläggande myndighet, handlägga utbetalningsärenden inom landsbygdsprogrammet åt Jordbruksverket.

Kompetensutveckling för Skånes landsbygdsföretagare

Förutom att öka kunskapsnivån hos länets landsbygdsföretagare förväntas de genomförda aktiviteterna även att öka effektiviteten och förbättra måluppfyllelsen för de investeringar och övriga insatser som beviljats stöd inom landsbygdsprogrammet.

Inom åtgärden *ekologisk produktion* har ett utbud av kurser, fältvandringar och studiebesök genomförts. Intresset för rådgivning har fortsatt varit sparsamt då efterfrågan på ekologiska produkter är fortsatt låg och merbetalningen till lantbrukarna inte motsvarar de ökade kostnaderna. Den nya rådgivningsmodulen *Ökad jordhälsa - minskad övergödning* har dock rönt ett stort intresse hos målgruppen. Förklaringen finns i att de ekologiska producenterna ofta ligger i framkant när det gäller hållbarhetsåtgärder.

Andelen ekocertifierad åkerareal är oförändrad och 2020 var andelen i Skåne 8,8 %. Inom åtgärden *Ett rikt odlingslandskap* har kursutbudet hållits brett: arkivsök eller mer handfasta som traditionell byggteknik eller bränningskurs. Rådgivningen har kunnat genomföras som tidigare och utbudet har varit allt ifrån att lära känna sin gårds tidigare markanvändning, till hamling, slåtterteknik och skötsel av betesmarker. Vi har noterat ett ökat intresse för biologisk mångfald, jordhälsa och aktiviteter som riktar sig till trädgårdsodlare.

Greppa Näringen ska inspirera och motivera lantbrukare och rådgivare att använda kunskap så att gårdens miljö- och klimatpåverkan minskar och lönsamheten förbättras. Rådgivningen bygger till stor del på besök ute hos lantbrukarna. Trots restriktionerna under covid-19 har rådgivningsomfattningen varit i nivå med åren före pandemin. Inom *Greppa* arrangeras också ett stort antal gruppaktiviteter.

Inom *Nya jobb* har kurser inom livsmedel, marknadsföring och företagsekonomi genomförts. Vi driver även pilotprojektet Smart Business, vilket är inriktat på affärsutveckling hos de skånska landsbygdsföretagen. Projektet har till syfte att bidra till det övergripande målet; att utveckla småföretag och på så sätt få fler arbetstillfällen på landsbygden.

På grund av rådande pandemi har vissa aktiviteter fått ställas in och några har omvandlats till webbaserade kurser istället för fysiska, med följderna att fler har haft möjlighet att delta. Det digitala arbetssättet är mer effektivt, med färre resor och mindre ställtid. Den negativa bieffekten är att deltagarna inte får möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter på samma sätt som tidigare. Detta är viktig kunskap att lyfta in i planeringen inför nästa års kursutbud.

Via tidningen *Smart Landsbygd* har ca 12 500 skånska landsbygdsföretagare fått inspiration och information om de kurser och rådgivningar som arrangeras inom ramen för landsbygdsprogrammet. Antalet e-prenumeranter ökade med ca 30 procent under 2021.

En annan kanal är vår Facebooksida; Skånsk Landsbygd. Den har till syfte att visa upp vad landsbygdsprogrammet kan erbjuda men lyfter även andra aktörer som arbetar med att utveckla landsbygden. Vi arbetar konsekvent med jämställdhetsfrågan i allt från artikelval, bild och citatutrymme. SMS-tjänsten, via IP-1, har ökat, och används vid riktade inbjudningar och relevans, beroende på målgrupp.

Övrig verksamhet inom området (60)

Regionalt livsmedelsstrategiarbete

I Skåne ansvarar Region Skåne för det sammanhållna arbetet med den regionala livsmedelsstrategin; "Smart mat 2030". Länsstyrelsen deltar i den av Region Skåne brett sammansatta styrgruppen för Skånes livsmedelsstrategi.

Styrgruppen är det viktigaste forumet för Länsstyrelsen i arbetet med att driva mot livsmedelsstrategins mål i samverkan med regionen, berörda organisationer och näringsliv.

Under 2021 har Länsstyrelsen lagt särskilt fokus på avvägning av nyttjandet av åkermark, för andra ändamål än för livsmedelsproduktion, t.ex. solcellsparker. Samhället har förväntningar på att landsbygden både ska producera en stor mängd förnybar energi, samtidigt som den inhemska livsmedelsproduktionen ska öka och åkermarkens långsiktiga produktionsförmåga värnas.

I syfte att värna åkermarkens långsiktiga produktionsförmåga lägger Länsstyrelsen stort fokus på att, när det gäller prövningen av översikts- och detaljplaner, ha en god dialog med kommunerna.

Länsstyrelsen har dessutom, via landsbygdsprogrammets utökade budget för 2021-2022, avsatt 4,8 mnkr för en utlysning till nya samarbetsprojekt med inriktning på:

- En ökad förädlingsgrad av länets livsmedelsprodukter.
- Utveckling av nya processer och tekniker.
- Insatser för ökad transparens och kvalitet i livsmedelskedjan.
- Projekt som verkar för hållbara och/eller cirkulära livsmedelssystem

Inom Livsmedelsstrategins område *”Regler och villkor”* arbetar Länsstyrelsen med att skapa tydlighet kring djur- och livsmedelslagstiftning och kontrollbesök samt skapa utveckling och miljönytta via stöd inom landsbygdsprogrammet.

Tillsynsvägledningen ska fortbilda och stödja kommunernas miljöinspektörer i växtnärlings- och växtskyddsfrågor.

I år lanserar Jordbruksverket ett tillsynsprojekt, där fokus ligger på hästgårdar. Syftet med projektet var främst att samla information och data, få en bättre samlad bild av hästverksamheter men även öka kunskapen gällande gödsling och gödselhantering inom den svenska hästnäringen. Ett flertal av Skånes kommuner har varit aktiva i projektet och projektet ska redovisas i februari 2022.

Skånes miljöinspektörer har under året fått en presentation av odlingsprogrammet Data växt, vilken är den programvara som i allt större utsträckning används av Skånes lantbrukare för att göra växtodlingsplaner, sprutjournaler med mera. Syftet var att reda ut missförstånd och oriktiga påståenden som kan florerat i samband med ett tillsynsbesök. Inspektörerna har också fått information om hur rådgivningen fungerar och vad som påverkar val av sådd, gödsling, skörd m.m. Vidare har en gemensam tillsynsdag för Skåne och Blekinge läns miljöinspektörer arrangerats.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik

I arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2021-2027 (CAP) har Länsstyrelsen Skåne medverkat i de flesta arbetsgrupper som initierats av Jordbruksverket i framtagande av stödformer och åtgärdstexter till den strategiska planen 2023–2027 samt i framtagandet av förutsättningar och regler gällande förlängningsperioden av landsbygdsprogrammet 2021-2022. Vidare har Länsstyrelsen deltagit i den nationella länsstyrelsegemensamma CAP-gruppen och därmed bidragit till att kvalitetssäkra och driva arbetet framåt i de flesta delarna av den strategiska planen.

Under 2021 har länsstyrelserna varit aktiva i 36 uppdrag på Jordbruksverket. Den nationella arbetsgruppen har arbetat i nära samverkan med både Jordbruksverket och Näringsdepartementet. Arbetet har präglats av mycket korta ledtider och planeringshorisonter. Arbetsgruppen har löpande informerat om arbetet, tillhandahållit informationsmaterial, samt producerat åtta interna nyhetsbrev som länsstyrelsemedarbetare haft möjlighet att prenumerera på.

Från och med augusti har länsstyrelserna ingått i Jordbruksverkets nya reformorganisation med medarbetare i arbetsgrupper, tvärfunktionella stödgrupper samt i en strategisk beredningsgrupp på chefsnivå. I och med uppstarten av denna nya organisation har den tidigare länsstyrelsegemensamma och sektorsövergripande arbetsgruppen avslutat sitt arbete.

En sammanhållen landsbygdspolitik

I arbetet med en sammanhållen landsbygdspolitik är insatser inom landsbygdsprogrammets projekt- och företagsstöd, tillsammans med Klimatklivet, de viktigaste stimulansverktygen. Medan arbetet för en bred långsiktig utveckling främst görs genom verksamhetsövergripande dialog, såväl internt på Länsstyrelsen som med externa utvecklingsaktörer.

Det gemensamma målet är att främja sysselsättning, öka eller bibehålla tillgången på service på landsbygden, öka den cirkulära och biobaserade ekonomin samt öka landsbygdsföretagares konkurrenskraft. I planfrågor samverkar Länsstyrelsen internt för att särskilt lyfta landsbygdernas synlighet och betydelse i översiktsplaner, detaljplaner och i ärenden kring jordbruksmarken som gemensam resurs. Det gäller även tillgången på grundläggande betaltjänster där vi särskilt ser till landsbygdens behov gällande kontanthantering och möjligheter att betala fakturor, där digitala verktyg inte är ett alternativ.

Stora insatser görs för att, i samverkan med marknadsaktörer och regionalt utvecklingsansvariga, öka bredbandsutbyggnaden på landsbygden för att förbättra möjligheterna att leva, bo och arbeta där.

Länsstyrelsen har även ansvarat för att, i bred samverkan, driva verksamhet enligt den regionala skogsstrategin, som antogs 2020. Fokus ligger på aktiviteter

som balanserar Innovation, Produktion, Rekreation och Miljö och leder mot målen i det Nationella Skogsprogrammet.

Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken

Om dödsbo äger lantbruksfastighet, måste dödsboet avveckla innehavet senast fyra år efter utgången av året då dödsfallet inträffade. Regeln ska minska dödsboägandet, eftersom det kan leda till att brukande och förvaltning av fastigheter försvåras.

Två år efter dödsfall skickar Länsstyrelsen ut information om reglerna. Kvarstår ägandet efter ytterligare ett år utfärdar vi föreläggande. Hörsammas inte föreläggandet utfärdas vitesföreläggande. Under 2021 skickades fyra informationsbrev och det utfärdades tolv förelägganden, några vitesförelägganden var inte aktuella.

Fiske

Länsstyrelsens har få styrmedel vad gäller fiskerinäringen. Länsstyrelsens mandat för att öka måluppfyllelsen är begränsat till att påverka Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket i deras beslut. Då yrkesfisket i Skåne avvecklas, på grund av fiskestopp och kraftiga kvotnedskärningar, har Länsstyrelsens insatser fokuserat på att medverka till att skära ner fiskeflottan parallellt med att anpassa kvarvarande fiske, fiskberedning och fiskehamnar till en situation med allt mindre landningar. Länsstyrelsen har även drivit frågor kopplat till förvaltningen av ekosystemet i haven, rörande tekniska regler för fiskets bedrivande, fisket i skyddade område, sälbeståndens påverkan, m.m. Länsstyrelsen har efterfrågat en bättre dialog mellan myndigheterna för att rädda kvar beredningsindustrin på Östersjökusten och för att kunna återuppbygga en fiskeflotta i Östersjön när fiskbestånden medger det. En dialog har initierats, men effekten av denna är ännu osäker.

Länsstyrelsen har genom tillståndsgivning, fördelning av stöd från Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFVF) och rådgivning, bidragit till en markant ökning av produktionen av fisk i Recirkulerande Akvatiska System, sk RAS-odlingar. Länsstyrelsen har även tagit initiativ till forskningsprojekt rörande human avlivning av tropisk fisk för att ge underlag till anpassning av lagstiftningen, vilket inte har prioriterats av Jordbruksverket.

Fisketillsynen har fortsatt att utvecklas positivt genom det nya system, där Länsstyrelsen varit drivande i framtagandet. Vår samverkan, med landningskontrollen på Havs- och vattenmyndigheten, har gett ett ökat skydd för de många svaga fiskebestånd i Skånes havsområde.

För att öka kostnadseffektiviteten utför Länsstyrelsen mycket av fiskevården i egen regi. Genom det samarbete som etablerats med andra aktörer, såsom vattenråd, fiskeföreningar och kommuner, främjar vi kompetensen inför kommande projekt.

Länsstyrelsen fick i början av året in 44 ansökningar från yrkesfiskare om salskadeersättning för skador 2020. Länsstyrelsen har fått en lägre tilldelningen än tidigare år på grund av att medel avsatts för ”hanteringskostnad av gråsäl som skjutits”. Vid handläggningen har Länsstyrelsen beaktat reglerna om statligt stöd av mindre betydelse. Länsstyrelsen har haft som mål att betala ut ersättning inom 60 dagar, från det att medel tilldelats, och detta är uppfyllt.

Länsstyrelsen har tilldelats 35 122 kr för ”hanteringskostnad av gråsäl som skjutits”. Inga sådana ansökningar har kommit in.

Åtterrapporering för 2020 har redovisats till Havs- och vattenmyndigheten inom föreskriven tid.

Integrering av sektorsövergripande uppgifter

Året har präglats av distansarbete, varför utbildningar inom det aktuella området har begränsats. De aktiviteter som genomförts har arrangerats på länsövergripande nivå. Läs mer under avsnittet ”Integrering av sektorsövergripande områden”.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen bedömer att resultatet inom berörda ansvarsområden kan kategoriseras som gott och svarar väl upp mot de regeringsuppdrag som tilldelats myndigheten. Måluppfyllelsen är generellt god och där det återstår insatser för att nå målen är dessa identifierade och åtgärder vidtagna.

Verksamheten har under 2021 anpassats till de nya rutiner som utvecklades under starten av pandemin, och på de flesta områden har det inte varit någon negativ påverkan av till exempel omfattande distansarbete. Under året har många insatser genomförts, i syfte att öka de skånska landsbygdsföretagens konkurrenskraft. Detta, i kombination med nämnda företags drivkraft och vilja att förändra, har bidragit till att utveckla den skånska landsbygden.

Några trender är tydliga inom de skånska areella näringarna. På grund av snabbt ökade kostnader i produktionsleden, under hösten 2021, har en ökad finansiell risk samt en minskad lönsamhet uppstått, vilket inneburit att många lantbrukare avvaktat med nödvändiga investeringar. Länsstyrelsen uppfattar också att flera lantbrukare avsett att lägga jordbruksmark i träda eller överväga minskad djurproduktion. Vi ser också en ökad benägenhet att vilja använda jordbruksmarken till andra ändamål än livsmedelsproduktion, till exempel hyra ut marken till företag som vill etablera stora solcellsparker i 30-50 år. Detta är ett tydligt konkurrerande intresse i förhållande till målen i Livsmedelsstrategin. Parallellt med detta ser vi en ökad efterfrågan på närproducerade livsmedel och ett fortsatt vikande intresse för ekologiska produkter. Gällande fiskenäringen är trenden fortsatt negativ för länets yrkesfiskare men positiv för landbaserade vattenbruksanläggningar.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen.

- Övergripande inom de ovan nämnda områdena stärka samverkan mellan myndigheter, kommuner, regioner, civilsamhällets organisationer och andra aktörer.
- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Vi har också ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samarbete och samverkan med kommuner, regioner och andra aktörer i arbetet med att utveckla föräldraskapsstöd.
- Samordning och stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet, skapa kunskapsunderlag (som till exempel könsuppdelad statistik) samt stödja kommuner, myndigheter, föreningar och andra organisationer i deras jämställdhetsarbete.
- Ansvar för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverkan och samordning om mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordning och samverkan när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser, vilket omfattar insatser för ensamkommande barn, mottagande och etablering av nyanlända, samhällsorientering för nyanlända, tidiga insatser för asylsökande, bidrag för att utveckla kapacitet och beredskap i mottagandet av nyanlända samt bidrag för flyktingguider och familjekontakter.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvar för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Nedanstående punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för *folkhälsopolitiken* är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för *alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT)* är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk. Den nationella ANDT-strategin är vägledande i detta arbete.
- Målet för *jämställdhetspolitiken* är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för *mänskliga rättigheter* är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Det nationella målet för *funktionshinderspolitiken* är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för *politik mot diskriminering* är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för *integrationspolitiken* är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot *spelberoende* är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för *kriminalpolitiken* är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	42,6	46,1	48,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	32,1	32,7	33,3
Antal årsarbetskrafter män	10,5	13,4	14,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	400	390	490
Antal beslutade ärenden	387	346	499
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	58 883	62 403	63 043
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	25 167	31 349	29 967

Antalet medarbetare har gått ner jämfört med föregående genom nedskärningar inom verksamheten samhälls- och hälsokommunikation som en följd av att färre människor har sökt asyl i Sverige. Detta förklarar också de minskade verksamhetskostnaderna. Nedgången i lämnade bidrag beror fram för allt på att medel för Mäns våld mot kvinnor från och med 2021 är förordningsstyrt och fördelas via förvaltningsanslaget och därmed kan vi inte betala ut bidrag.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Folkhälsa

Länsstyrelsen har under året fortsatt utvecklingen av ett samlat stöd till Skånes kommuner för trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga, ett arbete som inbegriper flera olika sakområden inom social hållbarhet. Arbetet grundas i en lägesbild för varje kommun i Skåne. Lägesbilden sammanfattar befintlig lokal statistik avseende 14 uppväxtvillkor som har ett evidensbaserat samband med barns framtida risk att drabbas av missbruk, kriminalitet, psykisk ohälsa, våld och ofullständig skolgång.

Lägesbilden presenterades i början av 2021 på Länsstyrelsen Skånes hemsida med en tillhörande instruktionsfilm för att underlätta för kommuner och andra intresserade aktörer att ta del av den. Länsstyrelsen Skåne har under året hållit digitala presentationer för intresserade kommuner. Länsstyrelsen identifierade de fem kommuner där utmaningarna är som störst för att skapa trygga och goda

uppväxtvillkor för barn och unga och erbjöd dessa ett fördjupat process- och kunskapsstöd. Tre kommuner tackade ja under året. Stödet har exempelvis bestått av att hjälpa kommunerna fördjupa sina lägesbilder, genomföra orsaksanalyser och ge kompetenshöjande insatser om exempelvis implementering och preventionsforskning.

Länsstyrelsen Skåne inledde ett samarbete med Malmö Social Innovation (MSI) kring en aktuell samhällsutmaning. Det resulterade i ”Koalitionen för en jämlik och fullständig skolgång” som samlade 24 aktörer – myndigheter, kommuner, universitet, civilsamhälles organisationer och privata aktörer. Under fem träffar fortbildade organisationerna sig och initierade samarbeten för att bidra till en mer jämlik och fullständig skolgång. Under hösten gick Länsstyrelsen Skåne in som ett av fem pilotlän i ett initiativ av den nationella samordnaren för Agenda 2030 om att stärka det främjande arbetet mot barn och unga. Piloten ska pröva att utveckla den nationella nivåns styrning och organisering gentemot kommuner och arbetet kommer ta form under 2022 i samverkan med ett antal nationella myndigheter.

Skåne tillsammans mot narkotika är en samverkan mellan Länsstyrelsen Skåne, Polismyndigheten, Tullverket, Kriminalvården, Region Skåne, Skånes Kommuner och Sydsvenska Industri- och Handelskammaren. Under perioden 2021-2023 kommer vi gemensamt att utveckla det förebyggande och tillgänglighetsbegränsande arbetet inom fyra områden: minskat inflöde av narkotika, insatser mot öppna drogscener, tidigare upptäckt och unga vuxna. Internt sker arbetet som en samverkan mellan ANDTS- och det brottsförebyggande området. Arbetet har bidragit till utvecklingen av vårt kunskaps- och problembaserade arbetssätt genom att de sju organisationerna har tagit fram en gemensam lägesbild, prioriterat insatsområden, genomfört orsaksanalyser för dessa områden och därefter tagit fram aktivitetsplaner för varje arbetsgrupps arbete. Under året är arbetet även avstämt med forskare som har kommit med input om vilka insatser som har stöd i forskning.

Jämställdhet

Länsstyrelsens arbete utgår från länsstrategin Ett Jämställt Skåne som detta år redovisas i särskild ordning liksom det regionala uppdraget rörande Mäns våld mot kvinnor. Under året har vi tagit fram jämställdhetsstatistik för Skåne utifrån delmålen och presenterat den för regionala och lokala aktörer. Statistiken är grunden för våra problemanalyser, verksamhet och uppföljning.

Fokus för årets arbete med strategin har varit att *öka kvinnors, mäns, flickors, pojks och icke-binäras tillit och delaktighet i demokratin*. Prioriteringen har gjorts utifrån att Skåne ligger under rikssnitt när det gäller medborgares tillit och delaktighet i demokratin enligt den Regionala utvecklingsstrategin – ett problem som aktualiseras och riskerar att förvärras under pandemin. I Länsstyrelsens uppmärksammande av demokratin 100 år har vi anordnat frukostseminarium ”Från

rösträtt till feministisk festival” samt flera jämställdhetspass i Demokratistugan (se mer nedan under rubriken Mänskliga rättigheter).

Under delmålet jämställd utbildning arrangerades en välbesökt digital konferens den 8 mars på temat ”Jämställdhet i skola och utbildning – ett förebyggande arbete”. Flera av utbildningspassen är filmade och tillgängliga på vår hemsida och har använts av skolor i utbildningssyfte. Samverkan och erfarenhetsutbyte med myndigheter och universitet/högskola på regional nivå har fortsatt, teman har varit intern organisering av jämställdhetsintegrering och uppföljning.

Utifrån delmålet ekonomisk jämställdhet har vi gett stöd till strukturfondspartnerskapet Skåne-Blekinge samt Interreg South Baltic-programmet i framskrivandet av jämställdhet som horisontellt kriterium i deras program. Bland annat använder de sig av länsstrategiernas problembeskrivning rörande ojämställdhet i länen i sina program och handlingsplaner.

Utifrån delmålen rörande obetalt hem- och omsorgsarbete samt jämlik hälsa har arbetet framförallt skett internt genom att utbilda chefer om våld i nära relation som arbetsgivarfråga (se mer under rubriken Jämställdhet och könsuppdelad statistik i årsredovisningen) samt genom att integrera ett jämställdhetsperspektiv i arbetet för Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga (se mer under rubriken Folkhälsa ovan).

Inom delmål Mäns våld mot kvinnor har vi vidareutvecklat arbetet med ett verkningsfullt förebyggande arbete genom att exempelvis stödja aktörer som tar fram metodstöd och arbetssätt för vidare spridning i hela länet. Prioriteringen har inkluderat ett utökad stöd till kommunerna i det återfallsförebyggande arbetet. Vi har fortsatt att ge stöd till kommuner och myndigheter i arbetet med upptäckt, skydd och stöd till våldsutsatta genom riktade utbildningsinsatser. I oktober lanserades Resursteam Heder Skåne med stöd från Länsstyrelsen och med Malmö stad som huvudman. Detta är en pilotverksamhet för en regional stödstruktur för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck och hittills har tre kommuner anslutit sig. Skåne är del av den nationella satsning på regionala kommun- och myndighetsgemensamma resurscenter mot hedersrelaterat våld och förtryck som leds av Länsstyrelsen Östergötland, för att undersöka om Resursteam Heder Skåne kan förstärkas ytterligare mot ett regelrätt resurscentrum.

Nationella minoriteter

Länsstyrelsen har fortsatt möjliggjort för kunskaps- och erfarenhetsutbyte genom det regionala nätverket för nationella minoriteters rättigheter. Deltagarna har delat med sig av framgångsfaktorer i arbetet med att ta fram mål- och riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter och kompetensförsörjningsbehov har identifierats som en viktig fråga.

Länsstyrelsen har fortsatt uppmärksammat de nationella minoriteternas högtids- och minnesdagar, genom flaggning och publicering av webbartiklar.

Även under 2021 har gemensamma samråd hållits med den sverigefinska minoriteten både digitalt och fysiskt. Agendan har präglats av pandemin och hur det påverkar föreningsarbetet. Närvaron på samråden har sjunkit och deltagarna har reflekterat över orsaker och möjliga åtgärder.

För att möta utmaningen med att vi inte har ett strukturerat samrådsförfarande med samtliga nationella minoriteter genomför Länsstyrelsen en kartläggning i samarbete med Region Skåne, för att analysera förutsättningar för hur myndigheterna kan organisera ett strukturerat samrådsförfarande med samtliga nationella minoriteter inom ramen för befintliga resurser. Analysen och rekommendationerna om hur detta arbete kan formaliseras utgör ett viktigt underlag i den fortsatta processen.

Mänskliga rättigheter

Inom verksamheten mänskliga rättigheter sammankallar Länsstyrelsen en regional kompetensplattform för mänskliga rättigheter, med syfte att möjliggöra möten för lärande och erfarenhetsutbyte i Skåne. Årets två digitala träffar har samlat cirka en tredjedel av Skånes kommuner, ett antal myndigheter och några civilsamhällesaktörer, sammanlagt ca 60 personer. Deltagarna har fått kunskapspåfyllnad om verktyg för att mäta och följa segregation, tagit del av två praktiska exempel om systematiskt arbete med mänskliga rättigheter i Lund och Helsingborg, samt fått en utbildning om hur rasism tar sig uttryck i arbetslivet. Utifrån deltagarnas diskussioner framkommer bland annat behov av att fortsatt få kunskapspåfyllnad om och att ta del av praktiska exempel på verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter.

Med stöd i regeringsuppdragen om barnrätt och funktionshinder har Länsstyrelsen fortsatt sitt metodutvecklingsprojekt i tre skånska kommuner för att öka kunskap om rätten till delaktighet och inflytande för barn med funktionsnedsättning samt att bidra till att metoder utvecklas för detta. Arbetet har skett i samverkan med Region Skånes kulturförvaltning. Verksamheter som rör social omsorg, kultur/fritid och bibliotek har ingått i projektet. Kommunerna har bland annat fått utbildning om barnrätts- och funktionsrättskonventionen samt processtöd för metodutveckling. Kommunerna som deltagit har bland annat uttryckt att insatsen ökat medvetenhet kring frågorna, möjliggjort för en gemensam syn och systematiskt arbetssätt framåt. Kommunerna har utvecklat arbetsplaner för sitt fortsatta arbete. Erfarenheterna av projektet har spridits på en särskild kunskapsdag och i flera regionala och nationella sammanhang, uppskattningsvis till ett 1000-tal personer.

Länsstyrelsen har fortsatt bidragit aktivt till samordningsuppdraget för mänskliga rättigheter genom bland annat deltagande i analysgrupp och en särskild arbetsgrupp för framtagandet av länsstyrelsernas kunskaps- och metodstöd i prövning av barnets bästa.

Under året uppmärksammandes demokratins 100-årsjubileum med bland annat besök av Demokratistugan. Programmet i demokratistugan var ett samarbete med 20 organisationer och innehöll 27 programpunkter.

Integration

Länsstyrelsens arbete med att samordna och stödja tidiga insatser för asylsökande har under året bidragit till en god geografisk spridning av och tillgång till insatser som motsvarar behovet i länet. Intresset har varit stort bland aktörer att söka statsbidrag till verksamhet för asylsökande. Trots att året fortsatt har präglats av covid-19-pandemins effekter och ett lågt asylmottagande har engagemanget inom civilsamhället varit stort för att genomföra verksamhet i länet, med särskilt fokus på samhällsinformation och hälsoinsatser. Partnerskapet med idéburen sektor kring samordningen av tidiga insatser har under året effektiviserats och kopplats samman med andra integrationsinsatser för att främja nyanländas etablering.

Länsstyrelsen har under året genomfört regelbundna möten med Migrationsverket, Region Skåne och Skånes kommuner, där även Arbetsförmedlingen och Skatteverket deltagit vid behov. Detta har bidragit till bättre möjligheter att hantera gemensamma utmaningar kring bosättning och det initiala mottagandet av nyanlända, t.ex. överföringar av kvotflyktingar under covid-19-pandemin. Länsstyrelsen har även bjudit in kommunerna till regelbundna digitala samverkanskonferenser med syfte att upprätthålla beredskapen för mottagandet i kommunerna och stärka kunskapen om mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn i länet. För att ytterligare stärka beredskapen i länet har Länsstyrelsen genomfört kommundialoger med särskilt fokus på nyanländas etablering på arbetsmarknaden samt mottagandet av nyanlända barn i familj.

Länsstyrelsen har även genomfört ett antal digitala tematiska erfarenhetsutbyten med syfte att inspirera till fortsatt arbete inom ramen för Länsstyrelsens utvecklingsmedel. Länsstyrelsen har särskilt uppmärksammat frågor kring föräldraskapsstöd och hedersrelaterat våld och förtryck genom kunskapsseminarium som bidragit till ökad kunskap om hur föräldraskapsstödet för nyanlända familjer kan utvecklas.

Som ett ytterligare led i att erbjuda digitala seminarier har Länsstyrelsen genomfört seminarieserien Arena Etablering i Skåne, ett forum för kunskapsspridning och samverkan inom integrations- och etableringsområdet för anställda inom kommuner, myndigheter och idéburna organisationer i Skåne.

Länsstyrelsen följer Migrationsverkets fördelningsmodell för länstal avseende kommunanvisningar av nyanlända. Ingen kommun har meddelat några formella synpunkter på fördelningen varför Länsstyrelsen beslutat om kommuntal 2022 i enlighet med föreslagna nivåer.

Gällande områdesbegränsning för egenbosatta asylsökande har inga förändringar skett hos de sex berörda kommunerna i länet.

Länsstyrelsen har på uppdrag av Socialdepartementet samt EU-projektet REGIN tagit fram metoder för fördjupad samhällsorientering med fokus på hälsa, välbefinnande och föräldraskap. Utvärderingar av genomförda pilotgrupper visar goda resultat och ett regionalt och nationellt spridningsarbete har påbörjats. Det ESF finansierade projektet MILSA utbildningsplattform avslutades och rapporterades 2021. Projektet utvecklade, testade och utvärderade en grundutbildning för 200 samhälls- och hälsokommunikatörer från hela landet. En modell för en nationellt implementerad utbildning har tagits fram och presenterats. Länsstyrelsen har på uppdrag av Folkhälsomyndigheten tagit fram två filmer om vaccin på flera språk. Samhälls- och hälsokommunikatörerna i Skåne har i intern och extern samverkan genomfört omfattande insatser med informationsspridning och stöd på flera språk för att höja vaccinationsgraden i de skånska kommunerna.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen bedömer att verksamheten inom områdena folkhälsa, jämställdhet, nationella minoriteter, mänskliga rättigheter och integration har utvecklats positivt under året och att det samlade resultatet är gott. Nedan motiverar vi detta kort. Gemensamt för alla områdena är att vi strategiskt har utvecklat hur vi samverkar mellan våra sakområden för att vara ett samlat och effektivt stöd till kommuner och andra aktörer i länet. Exempel på detta är satsningen på trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga.

Vår satsning på ett samlat och långsiktigt stöd för trygga och goda uppväxtvillkor har tagits väl emot. Det har varit ett stort intresse även från kommuner som inte i första skedet har erbjudits det fördjupade stödet. Vi ser att det fördjupade stödet kan leda till bättre förutsättningar i kommunerna att arbeta kunskapsbaserat med förebyggande och främjande arbete som rör barn och unga.

På jämställdhetsområdet har vi fortsatt att stärka den befintliga samverkan med regionala och lokala aktörer med goda resultat. Exempelvis erbjuds de skånska kommunerna nu ett verksamhetsnära stöd inom hedersrelaterat våld och förtyck genom uppstarten av Resursteam heder Skåne och myndigheter och universitet/högskolor i Skåne tar hjälp av varandra i sitt arbete med jämställdhetsintegrering samt har ett nätverk för erfarenhetsutbyte. Färre aktörer än tidigare år anslöt sig till jämställdhetsstrategin, troligtvis på grund av att vi till följd av restriktioner haft färre utåtriktade aktiviteter för nya aktörer.

Vår bedömning är att vi har bidragit till att öka kunskap om praktisk tillämpning av minoritetslagstiftningen genom det regionala nätverket, något som uttryckts av deltagarna. Vi bedömer att den sverigefinska minoriteten har fått fortsatt goda förutsättningar att påverka i frågor som berör minoriteten samtidigt som arbetet med att organisera samråd för fler nationella minoriteter behöver stärkas.

Inom mänskliga rättigheter är bedömningen att de olika insatserna ytterligare förstärkt förutsättningar att utveckla arbetet i olika verksamheter i länet. Gensvaret

för att delta i flera av insatserna som har erbjudits har varit stort, vilket tyder på att de har varit betydelsefulla. Vi har arbetat aktivt med samverkan mellan våra rättighetsuppdrag vilket varit framgångsrikt för måluppfyllelsen men också för att stärka förutsättningarna för de mänskliga rättigheterna.

Länsstyrelsen bedömer att kommunerna har kapacitet och beredskap för mottagandet av nyanlända samt att det finns en god spridning av och tillgång till insatser för asylsökande inom civilsamhället. Resultaten har uppnåtts genom samverkan med kommunerna och civilsamhället, men även genom regional myndighetssamverkan. Länsstyrelsen Skåne har under året bidragit till att utveckla samhällsorienteringen genom uppdrag från Socialdepartementet och EU-projekt. Samhälls- och hälsokommunikatörerna har bidragit i arbetet att höja vaccinationsgraden i Skåne.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Regleringsbrev
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med systematisk användning och analys av data och statistik

Syftet med uppdraget under 2021 har varit att utöka antalet medverkande länsstyrelser och etablera en mer systematisk användning och analys av data och statistik som kan användas i verksamhetsutveckling och uppföljning, för att bidra till högre effektivitet i myndigheterna.

Genom att skapa förutsättningar för en gemensam förståelse av läget ökas förmågan att fatta mer välgrundade beslut och vidta samordnade åtgärder för att på ett effektivt sätt bedöma verksamhetens riktning framåt. Under året har utvecklingsarbetet fokuserat på att anpassa datalager och applikationer för visualisering av lägesbilder och verksamhetsstatistik kopplat till indikatorer och nyckeltal för deltagande län. Därutöver var målet också en anpassning av infrastrukturen som uppfyller kraven för IT-standarder och dataskydd för alla länsstyrelser.

Bedömningen är att de målen som satts upp för 2021 är uppfyllda och grunden för ett mottagande av ytterligare länsstyrelser data är etablerad. Förutsättningar för synergier med andra centrala utvecklingsuppdrag där användning och analys av data och statistik är central för uppdragen har skapats. Därtill har förmågan till jämförbarhet mellan länen geografiska lägesbilder och indikatorer ökat. Måluppfyllelsen bedöms därför vara god.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en

effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen. Regeringens uppdrag till länsstyrelserna under pandemin har bland annat omfattat att:

- Löpande upprätta samlade lägesbilder med anledning av covid-19
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna tillgången till skyddsutrustning och annat sjukvårdsmaterial
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19
- Bistå regionerna med genomförandet av vaccinationen mot covid-19 inom sina respektive geografiska områden
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, råd och riktlinjer som utfärdats för att minska smittspridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19
- Samordna, stärka och utveckla kommunikationsinsatserna till allmänheten med anledning av covid-19-pandemin
- Ge stöd och råd till kommunerna gällande tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen
- Ta fram förslag på insatser vid olika smittspridningsscenarier av det virus som orsakar sjukdomen covid-19
- Tillsyn enligt nya tillfälliga pandemilagen covid-19
- Uppdrag att redovisa och vidareutveckla formerna för regional och lokal samverkan inför eventuella smittutbrott av covid-19
- Uppdrag till länsstyrelserna att i samarbete med regionerna bistå i arbetet att nå en högre vaccinationstäckning mot covid-19

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds universitet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet är gott och studien visar att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 gäller en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Enligt lagen kan regeringen och myndigheter besluta om begränsningar och åtgärder för att förhindra smittspridning. Länsstyrelserna är utsedda till tillsynsmyndigheter och har i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följs. Tillsyn bedrivs genom information, rådgivning och tillsynsbesök. Verksamheter som omfattats av länsstyrelsernas tillsyn är allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, platser för fritids- och kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och platser för privata sammankomster. Tillsynen bedrivs där den bedöms minska smittspridningen i störst omfattning. I första hand strävar länsstyrelserna efter att verksamheter ska rätta till eventuella brister frivilligt men om de inte genomför de åtgärder som krävs kan länsstyrelserna fatta beslut om vitesföreläggande. Länsstyrelsen i Dalarnas län har i uppdrag att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete. Varje länsstyrelse rapporterar regelbundet hur tillsynsarbetet fortskrider i länet och utifrån länets återkoppling tar Länsstyrelsen i Dalarnas län fram en gemensam nationell rapport som lämnas till Regeringskansliet.

Sedan lagens ikraftträdande den 10 januari 2021 har tillhörande föreskrifter förändrats utifrån aktuellt smittläge, ofta och med kort varsel. På grund av den snabbt föränderliga lagstiftningen har länsstyrelsernas inriktning varit att först möta verksamhetsutövarnas informationsbehov och bistå med rådgivning och sedan vid behov följa upp med övriga tillsynsåtgärder så som platstillsyn. Den 29 september 2021 upphävdes Folkhälsomyndighetens föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna sattes i beredskapsläge med bibehållen kapacitet för att återigen bedriva tillsyn om smittläget försämrades och föreskrifter meddelades. Den 1 december 2021 återinfördes föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna åter började bedriva tillsynsarbete i större skala.

Av länsstyrelsernas regelbundna redovisning till Regeringskansliet har det framgått hur länsstyrelserna anpassat tillsynsarbetet efter smittspridningens utveckling och de områden där länsstyrelserna identifierat störst brist på efterlevnad. Länsstyrelsen har även redogjort för vilka eventuella tillämpningsproblem som har identifierats i tillsynsarbetet och vid behov lämnat förslag på hur de identifierade problemen skulle kunna lösas. Länsstyrelserna har i stor utsträckning informerat verksamhetsutövare om gällande regler och bistått med rådgivning, vilket har gett god effekt för efterlevnaden. Vid påtalade brister har de flesta verksamhetsutövare valt att åtgärda bristerna redan vid tillsynsbesöket och i övriga fall har länsstyrelserna kunnat kräva att smittskyddsåtgärder vidtas genom föreläggande.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Beviljad Låneram i Riksgälden	13 900	14 500	13 000	15 000	20 000
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	3 459	5 071	6 091	9 502	12 057
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	17 000	17 000	16 300	21 000	20 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	0	0
Ränteintäkter Räntekonto	0	0	76	61	21
Räntekostnader Räntekonto	0	0	0	0	0
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	20 070	18 720	29 770	22 030	22 420
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	29 353	28 372	17 548	19 108	19 999
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	38 405	33 970	30 788	33 650	34 502
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	32 600	31 500	29 725	26 075	24 300
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	34 596	32 166	31 346	31 726	27 631
Antal årsarbetskrafter	598	527	493	490	470
Medeltal anställda ¹⁾	636	568	546	535	516
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 062	1 075	1 044	1 035	949
Årets kapitalförändring	-25 566	-30 377	-4 110	6 406	11 755
Balanserad kapitalförändring	110 503	140 880	144 990	138 584	128 084

¹⁾ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Källa: Länsstyrelsens uppföljningssystem LISA.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	10 181	8 508	8 554	8 446	10 265
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	5	32	95	95	95
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	0	0	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande/intecknade åtaganden	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	9 651	1 195	393	4 070	3 844
Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	0	0	0	0	0
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	15	68	0	0	20
Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	0	0	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter tilldelade bemyndigande/åtaganden inom bemyndigade	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Tilldelade bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	0	1 400	2 000	2 000	2 000
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 010 Länsstyrelserna m.m. Skåne län	0	0	429	427	900

Kommentarer till tabellerna sammanställning över väsentliga uppgifter

Definitionen av medelantal anställda ändrades år 2016. Omräkning av jämförelsetalen har skett för åren 2014–2015 i verktyget LISA. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

Verksamheten har ökat markant under 2021. Detta återspeglas i ökade verksamhetskostnader, ca 70 mnkr, och ökat antal årsarbetskrafter, drygt 70. Ökningen beror till merparten på ett flertal pandemirelaterade uppdrag, såsom tillsyn över pandemilagen, förmedling av olika stöd samt stöd till Region Skåne i olika frågor. Med anledning av de extraordinära uppdragen har myndighetens overheadintäkter ökat, vilket lett till ett för året högt anslagssparande.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter,

kostnader och utfall för Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	År 2019: Ack. utfall	År 2020: Utfall intäkter	År 2020: Utfall kostnader	År 2020: Netto utfall	År 2021: Budget intäkter	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Budget kostnader	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto budget	År 2021: Netto utfall	År 2021: Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	163	12	16	-5	20	2	20	0	0	2	160
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-6 918	2 108	4 137	-2 029	2 300	1 808	3 700	2 789	-1 400	-981	-9 929
Delgivning	151	208	161	47	250	178	250	1	0	177	376
Övrig offentligrättslig verksamhet	912	1 069	1 124	-55	1 000	1 183	1 000	1 442	0	-258	60
Summa offentligrättsliga avgifter	-5 692	3 396	5 439	-2 043	3 570	3 172	4 970	4 231	-1 400	-1 060	-9 333

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	År 2019: Ack. utfall	År 2020: Utfall intäkter	År 2020: Utfall kostnader	År 2020: Netto utfall	År 2021: Budget intäkter	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Budget kostnader	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto budget	År 2021: Netto utfall	År 2021: Ack. utfall
Resurssamordning	-3 182	20 843	12 343	8 500	12 500	21 582	15 000	18 375	-2 500	3 206	8 516
Övrig uppdragsverksamhet	-2 199	4 133	3 980	153	4 000	4 599	4 000	3 705	0	895	-1 151
Summa avgift uppdragsverksamhet	-5 381	24 976	16 324	8 652	16 500	26 181	19 000	22 080	-2 500	4 101	7 365

Kommentarer till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna. Detta är orsakat av:

- 1) Vid vissa kontroller behövs två kontrollanter av arbetsmiljöskäl, men regelverket tillåter bara debitering motsvarande en person.
- 2) När vi hanterar ärenden där djur saknar ägare finns ingen part att debitera.
- 3) Vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket genererar kundförluster.

Resurssamordningen har ökat kraftigt under 2020 och 2021. Detta har bland annat sin förklaring i ett ökat engagemang i och finansiering av länsstyrelsegemensamma utvecklings- och förvaltningsprojekt.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporeringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2019-2021

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	29 432	19 182	17 988
201 Allmänna val	1 456	953	4 037
25 Trafikföreskrifter	1 839	1 987	1 884
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	32 843	33 508	28 028
30 Regional tillväxt	24 221	9 056	5 576
34 Infrastrukturplanering	2 027	2 340	1 938
40 Hållbar samhällsplanering och boende	18 204	16 073	17 188
41 Stöd till boende och energilåtgärder	14 841	14 484	3 374
42 Energi och klimat	10 336	12 874	16 104
43 Kulturmiljö	11 777	11 136	9 510
45 Samhällsskydd och beredskap	32 763	24 336	17 543
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	19 607	18 769	17 670
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	102 795	79 401	63 661
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	8 098	9 189	7 338
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	22 283	20 073	18 846
54 Mineralfyndigheter	0	1	31
55 Miljöfarlig verksamhet	22 090	20 062	20 406
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	3 693	3 448	2 531
57 Föreningade områden, efterbehandling	7 021	5 560	5 146
58 Restaurering	7 180	4 581	4 451
60 Lantbruk och landsbygd	58 444	57 566	63 257
62 Fiske	4 294	9 805	9 741
70 Folkhälsa	8 355	7 974	8 595
80 Jämställdhet	11 218	5 846	6 302
81 Nationella minoriteter	281	61	105
82 Mänskliga rättigheter	3 664	3 191	4 592
85 Integration	23 437	31 222	29 027
10 Myndighetsövergripande verksamhet	29 487	27 367	25 468
11 Administration och intern service	111 283	106 244	99 060
99 Resurssamverkan ²⁾	15 642	13 270	9 757
20-85 Summa produktion	482 202	422 678	384 870
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl resurssamverkan	622 972	556 290	509 398
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	638 615	569 560	519 155

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämställs med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21) från 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

Summa verksamhetskostnader har ökat med nästan 70 mnkr. Den övervägande förklaringen är de nya uppdrag som Länsstyrelsen fått med anledning av covid-19-pandemin. Stora ökningar finns för VÄS-koderna 20–21 Övrig förvaltning, 30 Regional tillväxt och 45 Samhällsskydd och beredskap. Vi ser även en stor ökning inom VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, vilket är en spegling av de satsningar inom miljöpolitiken som beslutades i statsbudgeten för 2021.

Tabell B1, B2 – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2021

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	29 432	4,72%	10 794	7,79%	40 226	6,48%
201 Allmänna val	1 456	0,23%	542	0,39%	1 998	0,32%
25 Trafikföreskrifter	1 839	0,30%	707	0,51%	2 546	0,41%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	32 843	5,27%	10 627	7,66%	43 470	7,00%
30 Regional tillväxt	24 221	3,89%	7 883	5,69%	32 104	5,17%
34 Infrastrukturplanering	2 027	0,33%	759	0,55%	2 787	0,45%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	18 204	2,92%	6 637	4,79%	24 841	4,00%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	14 841	2,38%	5 171	3,73%	20 012	3,22%
42 Energi och klimat	10 336	1,66%	3 651	2,63%	13 987	2,25%
43 Kulturmiljö	11 777	1,89%	3 492	2,52%	15 269	2,46%
45 Samhällsskydd och beredskap	32 763	5,26%	11 317	8,16%	44 080	7,10%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	19 607	3,15%	5 672	4,09%	25 279	4,07%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	102 795	16,50%	18 629	13,44%	121 424	19,56%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	8 098	1,30%	3 098	2,23%	11 196	1,80%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	22 283	3,58%	6 890	4,97%	29 174	4,70%
54 Mineralfyndigheter	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	22 090	3,55%	8 071	5,82%	30 161	4,86%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	3 693	0,59%	1 373	0,99%	5 066	0,82%
57 Förorenade områden, efterbehandling	7 021	1,13%	2 296	1,66%	9 317	1,50%
58 Restaurering	7 180	1,15%	649	0,47%	7 829	1,26%
60 Lantbruk och landsbygd	58 444	9,38%	17 731	12,79%	76 175	12,27%
62 Fiske	4 294	0,69%	729	0,53%	5 023	0,81%
70 Folkhälsa	8 355	1,34%	2 710	1,95%	11 065	1,78%
80 Jämställdhet	11 218	1,80%	1 883	1,36%	13 102	2,11%
81 Nationella minoriteter	281	0,05%	39	0,03%	320	0,05%
82 Mänskliga rättigheter	3 664	0,59%	1 091	0,79%	4 756	0,77%
85 Integration	23 437	3,76%	6 204	4,47%	29 641	4,77%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	29 487	4,73%				
11 Administration och intern service	111 283	17,86%				
99 Resurssamverkan ²⁾	15 642		2 125		17 767	
20-85 Summa produktion	482 202	77,40%	138 645	100,00%	620 848	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	360 035					

10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	622 972	100,00%			620 848	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	638 615				638 615	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2021

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH(%)
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	70 837	19,68%
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	40 446	11,23%
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	29 487	8,19%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till Tabell B1, B2 - Verksamhetskostnader 2021 och myndighetsgemensam verksamhet 2021

Summa verksamhetskostnader har ökat med nästan 70 mnkr. Den övervägande förklaringen är de nya uppdrag som Länsstyrelsen fått med anledning av covid-19-pandemin. De största ökningarna finns för VÄS-koderna 20–21 Övrig förvaltning, 30 Regional tillväxt och 45 Samhällsskydd och beredskap.

Vi ser även en markant ökning inom VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, vilket är en spegling av de satsningar inom miljöpolitiken som beslutades inför budget 2021.

Andelen myndighetsgemensamma kostnader i förhållande till totala lönekostnader, 39,1 %, är lägre än föregående år (42,54 %). Vi såg samma trend under fjolåret. Detta beror sannolikt på att det tar tid att anpassa styr- och stödverksamheter vid en kraftig expansion i verksamhet och därmed personalstyrka.

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019-2021

Verksamhetsområde	2021 ÅA totalt	2021 ÅA kvinnor	2021 ÅA män	2020 ÅA totalt	2019 ÅA totalt
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	40,5	26,5	13,6	24,7	21,7
201 Allmänna val	1,9	1,9	0,0	1,4	4,0
25 Trafikföreskrifter	2,5	2,3	0,2	2,8	2,7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	38,7	28,4	10,3	38,9	33,6
30 Regional tillväxt	32,4	17,4	15,0	8,1	3,9
34 Infrastrukturplanering	2,6	2,5	0,0	2,9	2,4
40 Hållbar samhällsplanering och boende	21,8	13,4	8,4	19,4	21,2
41 Stöd till boende och energiåtgärder	20,7	16,6	4,0	18,0	5,0
42 Energi och klimat	12,2	7,3	4,9	14,1	16,0
43 Kulturmiljö	12,7	7,0	5,7	12,2	10,9
45 Samhällsskydd och beredskap	38,0	22,5	15,4	29,0	19,0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	20,1	12,9	7,1	16,9	19,7
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	77,0	40,8	35,5	66,5	54,7
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	11,6	9,7	2,0	12,3	10,8
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	25,5	12,1	13,4	23,7	23,7
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	27,7	19,4	8,4	25,1	24,8
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5,0	2,0	3,0	4,6	3,3
57 Förorenade områden, efterbehandling	7,8	4,2	3,6	6,7	6,0
58 Restaurering	2,2	1,2	1,0	2,4	2,4
60 Lantbruk och landsbygd	70,0	50,9	19,1	70,8	80,1
62 Fiske	2,5	0,9	1,6	2,8	3,0
70 Folkhälsa	8,9	7,8	1,1	8,6	9,0
80 Jämställdhet	6,1	5,6	0,5	5,8	6,1
81 Nationella minoriteter	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
82 Mänskliga rättigheter	3,6	3,4	0,2	3,3	4,0
85 Integration	24,0	15,1	8,8	28,3	28,9
10 Myndighetsövergripande verksamhet	17,5	8,5	9,0	16,5	17,3
11 Administration och intern service	58,0	43,2	14,8	55,5	54,8
99 Resurssamverkan	6,9	5,1	1,8	5,6	4,2
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	516,0	332,0	182,7	449,3	417,1
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	591,5	383,7	206,5	521,3	489,2
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	598,4	388,9	208,3	526,9	493,5

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämställs med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20-21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentarer till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Antalet årsarbetskrafter har ökat med 71,5 eller med ca 13,5 % under 2021 jämfört med 2020. Förklaringen finns till övervägande delen i de nya uppdrag som Länsstyrelsen fått med anledning av covid-19-pandemin och där vi i stor utsträckning har nyrekryterat personal för att genomföra uppdragen. Stora ökningar finns för VÄS-koderna 20–21 Övrig förvaltning, 30 Regional tillväxt och 45 Samhällsskydd och beredskap. Vi ser även en stor ökning inom VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, vilket är en spegling av de satsningar inom miljöpolitiken som beslutades i statsbudgeten för 2021.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)	År 2019 totalt (tkr)	År 2019 per ÅA (kr)
Intern representation	452	755	88	168	343	694
Extern representation	126	211	197	374	773	1 567

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentarer till Tabell D – Representation

Kostnader för representation är generellt låga för myndigheten. Omställningen med anledning av covid-19 innebar att utfallet avseende intern representation blev extraordinärt lågt för år 2020. Under 2021 är vi tillbaka på en normal nivå. Den externa representationen har fortsatt att minska, vilket även det är en effekt av pandemin.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2021	År 2020	År 2019
Lokalkostnader (tkr), VÅS 103 ²⁾	Residens	2 444	2 753	2 520
Lokalyta (m ²)	Residens	2 012	2 012	2 012
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 215	1 368	1 252
Lokalkostnader (tkr), VÅS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	24 137	23 949	24 197
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	12 338	12 338	12 338
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 956	1 941	1 961
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	40	45	49
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	21	23	25
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	11 218	11 218	11 218
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	19	21	23
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	26 582	26 702	26 717

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till Tabell E – Lokaler

Lokalkostnaderna är tämligen stabila över åren. Under 2021 har personalen till övervägande del arbetat hemifrån, vilket inneburit att vissa lokalkostnader minskat något, exempelvis kostnad för lokalvård.

Inför 2022 tar vi höjd för att merparten av personalen kommer att arbeta på kontoret. För att matcha ett ökat antal anställda utökar vi lokalerna i Malmö. Ett hyreskontrakt med start 1 december 2021 är inte med i statistiken ovan då lokalen inte är redo att tas i bruk förrän 2022 och december månad 2021 är hyresfri.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2021

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	228	468	1 458	1 657	497	27
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	1 594	11 913	4 299	16 503	1 303	361
201 Allmänna val	3	297	20	300	20	0
25 Trafikföreskrifter	82	653	104	759	80	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	808	5 791	2 135	7 930	804	5
30 Regional tillväxt	351	4 679	66	4 929	167	1
34 Infrastrukturplanering	19	107	0	103	23	1
40 Hållbar samhällsplanering och boende	193	2 989	32	2 985	229	4
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2 086	2 865	105	4 648	407	1
42 Energi och klimat	22	170	22	188	26	7
43 Kulturmiljö	518	2 109	121	2 249	499	22
45 Samhällsskydd och beredskap	196	277	117	307	283	21
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	371	980	53	1 100	304	47
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	323	396	673	950	442	46
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	465	1 624	144	1 607	626	9
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	215	622	115	671	281	9
54 Mineralfyndigheter	0	0	0	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	362	1 245	307	1 463	451	16
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	142	852	208	1 031	171	6
57 Förenade områden, efterbehandling	122	79	31	121	111	23
58 Restaurering	46	8	30	35	49	3
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	14 524	30 641	129	27 716	17 578	11 723
62 Fiske	27	211	11	232	17	1
70 Folkhälsa	13	33	133	169	10	0
80 Jämställdhet	2	18	22	28	14	0
81 Nationella minoriteter	0	1	2	3	0	0
82 Mänskliga rättigheter	3	35	15	45	8	0
85 Integration	19	91	50	142	18	0
10-85 Totalt antal ärenden	22 734	69 154	10 402	77 871	24 418	12 333
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	64	65	0	64	65	7

1) Under 2021 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdssstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skydds zoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdssstöden

(602) redovisas för 2021 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina, Jordbruksverket.

Kommentarer till Tabell F – Redovisning av ärenden 2021

För de flesta ärendeslag ser balanserna positiva ut. Den stora förändringen jämfört med 2020 är att beslutstakten för VÄS 601 (jordbrukarstöd) har minskat.

Anledningen är prioritering av äldre öppna ärenden från åren 2015–2019, vilket påverkat möjligheten att avsluta vissa utbetalningsärenden under 2021.

Många ansökningar om landsbygdsstöd (VÄS 602) fick under 2020 ligga kvar i avvaktan på eventuell ny medelsfördelning 2021. Efter att landsbygdsprogrammet förlängts 2021–2022 har de flesta av dessa ärenden hanterats. Inom VHT 602 finns vid slutet av året åtta ärenden som är äldre än två år, varav sex av ärendena är nära beslut.

År 2021 inkom fem stödärenden om företagsstöd inom VHT 622 (Fiske), varav stöd hittills beviljats i två fall. Det låga antalet ansökningar under 2021 och även närmast föregående år, beror till stor del på en låg investeringsvilja i fisket p.g.a. dålig lönsamhet och omfattande fiskerestriktioner.

Tabell G – Överklagade beslut

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	4	1 657	0
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	53	16 503	0
201 Allmänna val	1	300	0
25 Trafikföreskrifter	79	759	10
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	188	7 931	2
30 Regional tillväxt	19	4 929	0
34 Infrastrukturplanering	0	103	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	316	2 985	11
41 Stöd till boende och energiåtgärder	140	4 431 ⁴⁾	3
42 Energi och klimat	0	188	0
43 Kulturmiljö	5	2 249	0
45 Samhällsskydd och beredskap	7	307	2
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	130	1 100	12
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	10	950	1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	41	1 607	3
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	20	671	3
54 Mineralfyndigheter	0	0	
55 Miljöfarlig verksamhet	22	1 463	2
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	11	1 031	1
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	121	1
58 Restaurering	0	35	0
60 Lantbruk och landsbygd	157	27 716	1
62 Fiske	2	232	1
70 Folkhälsa	0	169	0
80 Jämställdhet	0	28	0
81 Nationella minoriteter	0	3	0
82 Mänskliga rättigheter	0	45	0
85 Integration	0	142	0
10-85 Totalt antal ärenden	1 206	77 655	2
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	16	64 ⁵⁾	25

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2021, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av Länsstyrelsen under år 2021.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2021 dividerat med antalet beslut under år 2021.

⁴⁾ Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell F beroende på att registreringen och definitionen av beslutsdatum i integrationen med Boverkets ärendehanteringssystem fungerar på ett annat sätt än i ärendehanteringssystemet Platina.

⁵⁾ Siffran avser Miljöprövningsdelegationens beslut avseende prövning av miljöfarlig verksamhet 2021 och korrelerar med antal beslutade ärenden i tabell F.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina, Jordbruksverket.

Kommentarer till Tabell G – Överklagade beslut

Siffrorna skiljer sig åt mellan ärendeslagen, men generellt är det relativt få beslut som överklagas. För de VÄS-koder där vi har störst andel överklagade beslut (25 Trafikföreskrifter, 40 Hållbar samhällsplanering och boende, 50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd och Miljöprövningsdelegationens ärenden) ligger andelen överklagade beslut på liknande nivåer som för 2020.

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	3	2	67
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	32	7	22
201 Allmänna val	1	0	0
25 Trafikföreskrifter	72	9	13
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	149	32	21
30 Regional tillväxt	4	0	0
34 Infrastrukturplanering	0	0	-
40 Hållbar samhällsplanering och boende	293	55	19
41 Stöd till boende och energiåtgärder	36	1	3
42 Energi och klimat	0	0	-
43 Kulturmiljö	7	0	0
45 Samhällsskydd och beredskap	4	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	87	15	17
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	19	8	42
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	36	3	8
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	32	16	50
54 Mineralfyndigheter	0	0	-
55 Miljöfarlig verksamhet	26	15	58
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	7	2	29
57 Förorenade områden, efterbehandling	3	1	33
58 Restaurering	0	0	-
60 Lantbruk och landsbygd	96	27	28
62 Fiske	1	0	0
70 Folkhälsa	0	0	-
80 Jämställdhet	0	0	-
81 Nationella minoriteter	0	0	-
82 Mänskliga rättigheter	0	0	-
85 Integration	0	0	-
10-85 Totalt antal ärenden	908	193	21
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	14	9	64

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till Länsstyrelsen under 2021.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2021 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2021 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2021.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentarer till Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Andelen ändrade beslut skiljer sig åt mellan olika ärendeslag. Ett fåtal ärendeslag står för en stor andel av överklagandena. Inga större förändringar jämfört med 2020.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019– 2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel- antal dagar 2021	Medel- antal dagar 2020	Medel- antal dagar 2019
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	98	95	97	15	12	9
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45	100	100	99	4	6	6
212 Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	83	100	100	109	116	50
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	97	91	85	14	28	45
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	99	100	32	35	33
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	94	94	93	32	32	34
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	100	100	100	45	46	51
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	100	100	97	41	40	53
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	99	98	97	80	69	86
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	88	96	94	112	88	89
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	75	69	56	40	50	48
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	93	96	92	15	14	14
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	81	68	53	193	222	247
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	83	87	81	50	43	58
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	89	59	98	25	43	10
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	99	70	99	13	23	4
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5,6)}	180	20	27	8	449	342	681
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180	47	22	27	290	462	436
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	65	94	96	151	91	67
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd ^{5, 6, 8)}	180	-	-	24	-	-	198
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Projektstöd ^{5, 6, 8)}	180						
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder- Företagsstöd ^{6, 7)}	120	93	91	95	63	75	65
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	84	86	76	78	83	93
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	87	85	80	80	77	99
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7, 8)}	120	-	-	-	-	-	-
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7)}	120						
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	95	94	100	21	10	5
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	85	57	78	28	34	37

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 % av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 % av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

⁸⁾ Antalet beslutade ärenden för enskilda år understiger 10 och redovisas då inte i tabellen. Utfallet gällande ansökan om stöd visar inga avvikelser från målen 2021. År 2021 inkom 2 ärenden.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina, Jordbruksverket.

Kommentarer till Tabell I – Handläggningstider

Handläggningstiderna ser generellt goda ut och vi har sett en förbättring jämfört med 2020.

Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder (VÄS 602)

Ansökan om stöd

Länsstyrelserna har under 2020 och fram till mars 2021 då programändring 7 i landsbygdsprogrammet skedde haft medelsbrist för ansökningar i nära nog samtliga delbudgetar. Vid programändring 7 tillfördes landsbygdsprogrammet ytterligare medel i flera stöd och ytterligare medel och nya satsningar tillfördes i programändring 8 under hösten. Under 2020 och början av 2021 har således ärendebalanser ackumulerats i väntan på besked om nya budgetar för övergångsåren 2021–2022 och det har fått negativa effekter på målen för handläggningstid. Utvidgade obligatoriska handläggningsrutiner kommer att visa sig i längre handläggningstider även framöver.

Ansökan om utbetalning

Länsstyrelserna har kunnat fokusera på handläggning av utbetalningar eftersom få ansökningar om stöd kunde handläggas i början av året p.g.a. budgetbrist. Handläggningstiderna har generellt god måluppfyllnad men nya mera omfattande handläggningsrutiner, som beslutades under hösten 2021, riskerar att öka handläggningstiderna 2022 jämfört med föregående år.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2021	2020	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	323 640	312 650	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	38 405	33 970	2
Intäkter av bidrag	277 885	226 627	3
Finansiella intäkter	58	51	4
Summa	639 989	573 298	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-431 700	-378 132	5
Kostnader för lokaler	-30 027	-29 643	6
Övriga driftskostnader	-174 027	-158 551	7
Finansiella kostnader	-89	-41	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 772	-3 197	9
Summa	-638 615	-569 563	
Verksamhetsutfall	1 374	3 735	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	34 596	32 166	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-34 596	-32 166	11
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	6 710	6 979	12
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	307 900	546 638	13
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	36 212	7 605	14
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	-113	6	15
Lämnade bidrag	-377 650	-595 341	16
Saldo	-26 940	-34 113	
Årets kapitalförändring	-25 566	-30 377	17

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2021	2020	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	0	0	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	0	0	18
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	554	830	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3 505	4 691	
Pågående nyanläggningar	0	0	
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	4 059	5 522	19
Utlåning			
Utlåning	0	805	
Summa	0	805	20
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	3 285	1 417	21
Fordringar hos andra myndigheter	37 885	41 030	22
Övriga kortfristiga fordringar	57 574	85 495	23
Summa	98 744	127 942	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	8 609	7 606	
Upplupna bidragsintäkter	51 252	41 451	
Övriga upplupna intäkter	4 299	3 250	
Summa	64 160	52 307	24
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	84 463	-106 392	
Summa	84 463	-106 392	25
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	177 774	278 378	26
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	10 534	96 478	27
Kassa och bank	59	58	28
Summa	188 367	374 915	
Summa tillgångar	439 794	455 099	

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Kapital och skulder (tkr)	2021	2020	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	73	73	
Donationskapital	0	0	
Balanserad kapitalförändring	110 503	140 880	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-25 566	-30 377	
Summa	85 010	110 576	29
Fonder			
Fonder	331	218	
Summa	331	218	15
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	120	120	30
Övriga avsättningar	6 084	5 222	31
Summa	6 204	5 342	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	3 459	5 071	32
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	32
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	28 686	27 869	33
Leverantörsskulder	28 896	22 601	34
Övriga kortfristiga skulder	12 819	11 510	35
Depositioner	10 531	96 477	36
Summa	84 392	163 527	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	36 721	39 029	
Oförbrukade bidrag	227 137	136 407	
Övriga förutbetalda intäkter	0	0	
Summa	263 858	175 436	37
Summa kapital och skulder	439 794	455 099	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Arets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 1									
Rikets styrelse									
01 05 001 010									
Länsstyrelserna m.m.	1 195	339 368	-355	0	0	340 208	-330 557	9 651	38
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 010 Regionala tillväxtåtgärder	68	100	0	0	-68	100	-85	15	39
Summa	1 263	339 468	-355	0	-68	340 308	-330 641	9 666	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	3 100	3 192	
2537 Miljöskyddsavgift Täckavgift	22 500	22 020	
2552 01 Stiftelser, tillsynsavgift	700	712	
2552 02 Stiftelser, registerhållningsavgift	1 000	1 040	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	800	838	
2552 04 Övriga avgifter vid länsstyrelserna	100	160	
2714 01 Sanktionsavgifter	4 100	6 371	
2811 9 Övriga inkomster	300	264	
Summa	32 600	34 596	10

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			NOT
				2022	2023	2024	
19 01 001 010 Regionala tillväxtåtgärder	0	0	0	0	0	0	39

Redovisning av äldre beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr								
Anslag / Anslagsbenämning	Ingående åtaganden 2021	Utestående åtaganden 2021		Utestående åtagandenas fördelning per år				NOT
				2022	2023	2024		
	0	0		0	0	0		

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2022.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2021 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2021 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning redovisas som statskapital och återinvesteras i Jordfonden.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderegleras kollektivt med 95 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning (kronor)	Andra uppdrag
Länsledning		
Hulthén, Anneli	1 650 780	
Melin, Ola	1 197 322	
Insynsråd		
Carlsson, Sofie	5 025	
Kinhult, Pia	6 075	LTH fakultetsstyrelse, Lunds universitet SMILE Incubator AB Medicon Village Innovation AB Brilliantz AB Rolloguard AB SensoDetect AB
Larsson, Rikard	5 550	Backagårdens kurs och konferenscenter AB
Påander, Agneta	4 575	Bonsai Media AB
Ramel, Hans	5 100	
Schroeder, Håkan	2 550	
Tham, Kerstin	4 575	Medeon AB Öresundsinstitutets styrelse Nationella vårdkompetensrådet Samverkansgruppen kring Kompetensförsörjning och livslångt lärande

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Under året har covid-19-pandemin haft stor påverkan på årets intäkter och kostnader. Vi har utfört ett antal extraordinära uppdrag under året med anledning av pandemin. Finansieringen har inkommit både i form av ökat förvaltningsanslag och som intäkter av bidrag. Kostnaderna består främst i ökade personalkostnader och kostnad för konsulter. Även utbetalning av bidrag har ökat med anledning av pandemin.

Noter till resultaträkning (tkr)

Not 1 Intäkter av anslag	2021	2020
01 05 001 000 Förvaltningsanslag	323 847	312 716
19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	85	206
Summa intäkter av anslag	323 931	312 923

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
Offentligrättsliga avgifter	2 988	3 292
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	31 487	25 874
Intäkter av andra ersättningar	3 931	4 804
Summa	38 405	33 970

Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av

Intäkter uthyrning	1 810	1 148
Intäkter utbildning/konferenser	3 722	3 225
Intäkter konsultuppdrag	23 629	19 293
Intäkter övriga 4 § avgifter	2 325	2 209
	31 487	25 874

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Not 3 Intäkter av bidrag	2021	2020
Bidrag från statliga myndigheter	258 236	205 106
<i>varav</i>		
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	<i>121 981</i>	<i>69 119</i>
<i>Naturvårdsverket</i>	<i>77 910</i>	<i>56 630</i>
<i>Statens jordbruksverk</i>	<i>22 090</i>	<i>22 669</i>
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	<i>9 568</i>	<i>7 315</i>
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	<i>7 005</i>	<i>7 611</i>
<i>Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige</i>	<i>4 385</i>	<i>11 661</i>
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	<i>3 546</i>	<i>3 208</i>
<i>Kammarkollegiet</i>	<i>2 676</i>	<i>6 774</i>
<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	<i>2 271</i>	<i>2 691</i>
<i>Tillväxtverket</i>	<i>2 207</i>	<i>5 042</i>
<i>Statens energimyndighet</i>	<i>1 582</i>	<i>4 312</i>
<i>Arbetsförmedlingen</i>	<i>844</i>	<i>919</i>
<i>Post- och telestyrelsen</i>	<i>567</i>	<i>710</i>
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	<i>413</i>	<i>0</i>

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Skogsstyrelsen	407	550
Försäkringskassan	198	244
Länsstyrelsen i Stockholms län	165	468
Länsstyrelsen i Jönköpings län	162	1 271
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	136	0
Övriga motparter	123	3 910
 Bidrag från övriga	 19 649	 21 521
varav bidrag från EU:s fonder		
Life - program för miljö- och klimatpolitik	9 400	11 435
EHFF - havs och fiskerifond	148	0
Interreg North Sea (lead partner)	84	132
ESF - sociala fonden	-257	-6 035
Summa	277 885	226 627

Bidrag från statliga myndigheter ökar med ca 53 mnkr jämfört med föregående år. Största ökningen ser vi gentemot Länsstyrelsen i Örebro län, vilket beror på en kraftig ökning i pandemi-relaterade projekt, exempelvis Omsättningsbaserat stöd till näringsidkare, Tillsynsuppdrag covid-19-lagen och Hyresstöd till företagare.

Även bidragsintäkterna från Naturvårdsverket har ökat markant.

Not 4 Finansiella intäkter	2021	2020
Räntekonto i Riksgälden	0	0
Övriga finansiella intäkter	58	51
Summa	58	51

Not 5 Kostnader för personal	2021	2020
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-290 470	-255 249
varav		
Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-623	-733
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-141 229	-122 882
Summa	-431 700	-378 132

Lönekostnaderna ökar med ca 54 mnkr eller 14 %, vilket ligger helt i linje med ökningen i antal årsarbetskrafter. Årsarbetskrafterna ökar med ca 71,5 i jämförelse med föregående år. I ökningen ligger även en sedvanlig årlig löneökning om ca 2,2 %.

Not 6 Kostnader för lokaler	2021	2020
Kostnader för lokaler	-30 027	-29 643

Lokalkostnaderna är i princip oförändrade. Skillnaden mellan kostnadsutfallet i resultaträkningen och tabell E i resultatredovisningen beror på att resultatredovisningen återspeglar endast lokalkostnader inom VÄS-område 1 - Myndighetsövergripande verksamhet. Resultaträkningen omfattar samtliga VÄS-koder.

Not 7 Övriga driftskostnader **2021** **2020**

Övriga driftskostnader	-174 027	-158 551
------------------------	----------	----------

Driftskostnaderna ökar med knappt 10 %, vilket är konsekvent med att myndigheten ökat med ca 71 årsarbetskrafter eller närmare 14 %.

Not 8 Finansiella kostnader **2021** **2020**

Räntekostnader i Riksgälden	0	-4
Övriga finansiella kostnader	-89	-37
Summa	-89	-41

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar **2021** **2020**

Avskrivningar och nedskrivningar	-2 772	-3 197
----------------------------------	--------	--------

Avskrivningarna minskar, vilket primärt beror på att avskrivningskostnaderna för Malmökontoret (Södergatan 5) som uppstod i samband med flytten 2017 minskar.

Not 10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2019	2020	2021	2021
	utfall intäkter	utfall intäkter	budget intäkter	utfall intäkter

Avgifter med bestämt ekonomiskt mål

Enligt 2021 års regleringsbrev undantas länsstyrelserna enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Som en följd av det ändras notens uppställning till att endast omfatta intäkter för 2019, 2020 och 2021.

2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	2 582	3 101	3 100	3 192
2537 Miljöskyddsavgift	22 854	22 102	22 500	22 020
2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter	2 333	2 610	2 600	2 750
<i>varav</i>				
- Avgifter enligt stiftelseförordning	1 796	1 828		1 752
- Avgifter enligt avfallsförordningen	537	782		838
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	3 577	4 354	4 400	6 634
2714 Sanktionsavgifter	3 019	4 082	4 100	6 371
2811 Övriga inkomster	559	272	300	264

Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	31 346	32 166	32 600	34 596
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

2714 Sanktionsavgifter överstiger budget kraftigt. Posten är svårbudgeterad då utfallet bygger på ärenden från framförallt Arbetsmiljöverket som vi har i uppdrag att fakturera.

Not 11	Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	2021	2020
	Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-34 596	-32 166

Not 12	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2021	2020
	01 05 001 010 Förvaltningsanslag	6 710	6 600
	19 01 001 010 Regionala tillväxtåtgärder	0	379
	Summa	6 710	6 979

Vad gäller 19 01 001 010 Regionala tillväxtåtgärder så har uppdraget upphört.

Not 13	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2021	2020
	Från myndighet		
	Naturvårdsverket	120 018	112 466
	Kammarkollegiet	108 471	352 674
	Havs- och vattenmyndigheten	38 926	36 554
	Socialstyrelsen	20 283	20 120
	Riksantikvarieämbetet	15 089	14 772
	Tillväxtverket	2 590	360
	Statens energimyndighet	841	1 822
	Länsstyrelsen i Stockholms län	701	0
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	305	397
	Länsstyrelsen i Örebro län	267	7 188
	Länsstyrelsen i Östergötlands län	257	0
	Post- och telestyrelsen	147	185
	Folkhälsomyndigheten	6	0
	Länsstyrelsen i Dalarnas län	0	100
	Summa	307 900	546 638

Medel från myndigheter för finansiering av bidrag minskar kraftigt. Minskningen återfinns i princip i sin helhet i medel från Kammarkollegiet och återspeglar årets kraftiga minskning av utbetalning av statlig lönegaranti.

Not 14	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2021	2020
---------------	---	-------------	-------------

Lönegaranti konkurser	28 447	-5 719
Lönegaranti rekonstruktioner	3 798	6 241
ESF - sociala fonden	3 266	3 175
Kommuner	400	-195
EU och andra internationella organisationer	189	190
Älgvårdsfonden	66	-15
Bygdemedel	47	9
Nordiska Ministerrådet	0	78
Life - program för miljö- och klimatpolitik	0	3 841
Summa	36 212	7 605

Not 15	Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2021	2020
	Ingående balans	218	223
	Årets förändring	113	-6
	Utgående balans	331	218
	Uppdelat på		
	Älgvårdsfonden		
	<i>Ingående balans</i>	163	178
	<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	66	-15
	<i>Utgående balans</i>	229	163
	Bygdemedel		
	<i>Ingående balans</i>	54	45
	<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	47	9
	<i>Utgående balans</i>	101	54
	Villkorsmedel		
	<i>Utgående balans</i>	0	0
	Flottgoddsmedel		
	<i>Utgående balans</i>	0	0

Not 16	Lämnade bidrag	2021	2020
	Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-172 012	-164 201
	Lämnade bidrag till internationella organisationer	0	-68
	Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-205 638	-431 072
	Summa Lämnade bidrag	-377 650	-595 341
	<i>inom verksamhetsområden</i>		
	<i>Lönegaranti</i>	-167 416	-386 427
	<i>Efterbehandling av förorenade områden</i>	-96 520	-99 634
	<i>Miljömål</i>	-42 713	-34 724
	<i>Frågor inom mänskliga rättigheter</i>	-20 283	-20 120
	<i>Byggnadsvård</i>	-8 771	-10 150
	<i>Regional projektverksamhet</i>	-6 709	-6 979

<i>Dricksvattenförsörjning</i>	-5 430	-5 441
<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-5 099	-5 008
<i>Integrationsfrågor</i>	-4 405	-4 457
<i>Jakt och viltvård</i>	-3 760	-1 083
<i>Kulturhistoriskt värdefulla miljöer</i>	-3 419	-3 369
<i>Energi- och klimatstrategiskt arbete</i>	-3 207	-1 138
<i>Kalkning av försurade vatten</i>	-2 562	-2 784
<i>Allmänt och övergripande inom kulturmiljö</i>	-1 713	0
<i>Stöd till fisket</i>	-1 560	-2 420
<i>Fornminnes- och kulturlandskapsvård</i>	-1 186	-1 253
<i>Övriga verksamhetsområden</i>	-2 897	-10 355
	<hr/>	
	-377 650	-595 341
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	0	-3 841
<i>ESF - sociala fonden</i>	-3 266	-3 175

Lämnade bidrag minskar kraftigt inom "bidrag till övriga". Detta beror primärt på en kraftig minskning avseende utbetalning av statlig lönegaranti.

Not 17 Årets kapitalförändring	2021	2020
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	3 041	6 610
Avslutade externa medel RTA	-1 186	-2 874
Avsl externa medel och ANL SCR	-481	0
Semesterlöne- och löneskuld	291	273
Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag	-291	-273
Summa verksamhetsutfall	<hr/> 1 374	<hr/> 3 735
Uppbörd	0	0
Transfereringar		
Avslutade externa medel RTA	-58	-81
Lönegaranti konkurser	-27 608	-35 870
Lönegaranti rekonstruktioner	725	1 838
Summa transfereringar	<hr/> -26 940	<hr/> -34 113
Summa årets kapitalförändring	<hr/> -25 566	<hr/> -30 377

Noter till balansräkning (tkr)

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
Bokfört värde	0	0
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	57	57
Utgående anskaffningsvärde	57	57
Ingående avskrivningar	-57	-57
Utgående avskrivningar	-57	-57
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0

Not 19 Materiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	3 070	2 542
Årets anskaffning	138	528
Utgående anskaffningsvärde	3 207	3 070
Ingående avskrivningar	-2 239	-1 886
Årets avskrivningar	-414	-353
Utgående avskrivningar	-2 653	-2 239
Bokfört värde	554	830
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	20 775	19 679
Årets anskaffning	1 172	1 652
Årets försäljning, utträngning	0	-555
Utgående anskaffningsvärde	21 947	20 775
Ingående avskrivningar	-16 083	-13 797
Årets avskrivningar	-2 358	-2 841
Årets försäljning, utträngning	0	555
Utgående avskrivningar	-18 442	-16 083
Bokfört värde	3 505	4 691
Pågående nyanläggningar		
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	4 059	5 522

	Lånefordringar IB	Amortering	Avskrivning	Lånefordringar UB	Reservering låneförlust IB	Årets förändring	Reservering låneförluster UB	Låneford- ringar efter reservering UB
--	----------------------	------------	-------------	----------------------	----------------------------------	---------------------	------------------------------------	--

Not 20 Utlåning

Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet

Amortering avräknas mot inkomsttitel

**Summa
amortering**

Not 21 Kundfordringar	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar - utomstatliga	3 285	1 417
Summa	3 285	1 417

Not 22 Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	26 573	30 747
Mervärdesskatt	11 312	10 283
Summa	37 885	41 030

Not 23 Övriga kortfristiga fordringar	2021-12-31	2020-12-31
Lönegarantifordringar	57 104	83 987
Uppbördsfordringar	222	1 239
Övriga kortfristiga fordringar	247	270
Summa	57 574	85 495

Lönegarantifordringarna minskar fortsatt även under 2021, vilket är en effekt av att vi under året avslutat och skrivit av en mängd äldre ärenden.

Not 24 Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	7 240	6 602
Övriga förutbetalda kostnader	1 369	1 005
Summa förutbetalda kostnader	8 609	7 606
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter <i>varav</i>	32 814	32 310
<i>Statens jordbruksverk</i>	24 219	24 332
<i>Naturvårdsverket</i>	6 739	2 430
<i>Tillväxtverket</i>	654	801
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	541	1 127
<i>Kammarkollegiet</i>	272	1 682
<i>Statens energimyndighet</i>	195	773

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	117	37
<i>Länsstyrelsen i Västerbottens län</i>	33	0
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	21	-38
<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	17	33
<i>Skogsstyrelsen</i>	7	54
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	0	566
<i>Lantmäteriet</i>	0	7
<i>Länsstyrelsen i Kalmar län</i>	0	2
<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	0	88
<i>Länsstyrelsen i Södermanlands län</i>	0	15
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	0	403
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	18 438	9 141
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	12 843	4 574
<i>ESF - sociala fonden</i>	2 890	0
<i>EHFF - havs och fiskerifond</i>	148	0
<i>Interreg North Sea (lead partner)</i>	19	201
Totala upplupna bidragsintäkter	51 252	41 451
Övriga upplupna intäkter	4 299	3 250
Summa periodavgränsningsposter	64 160	52 307

Not 25 Avräkning med statsverket **2021-12-31**   **2020-12-31**

Uppbörd		
Ingående balans	-1 239	-1 445
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-34 596	-32 166
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	35 613	32 373
Fordringar/skulder avseende uppbörd	-222	-1 239
Anslag i icke räntebärande flöde		
Redovisat mot anslag (+)	85	586
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-85	-586
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 195	-393
Redovisat mot anslag (+)	330 557	319 316
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-339 013	-320 118
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-9 651	-1 195
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	2 735	3 008
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-291	-273

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2 444	2 735
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	-106 694	36 137
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	853 789	738 239
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-659 074	-882 277
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	3 871	1 207
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	91 893	-106 694
Summa utgående balans avräkning med statsverket	84 463	-106 392

Not 26 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
---	-------------------	-------------------

Räntekonto i Riksgälden	177 774	278 378
-------------------------	---------	---------

Räntekontot för 2020 var felvärderat med 160,84 mnkr, saldot på balansdagen borde varit ca: 117,5 mnkr istället för 278,4 mnkr. Detta beror på felbokningar på SCR-flödet på konto 1533 (skattekontot). Detta påverkar även Avräkning med statsverket med motsvarande belopp. Detta noterades även i årsredovisningen för 2020.

Not 27 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
---	-------------------	-------------------

Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	10 534	96 478
---	--------	--------

Summan av deponerade medel varierar kraftigt mellan året. Under 2020 stod ett enskilt företag för ca 85 mnkr av summan. Beloppet är återbetalat under 2021.

Not 28 Kassa och bank	2021-12-31	2020-12-31
------------------------------	-------------------	-------------------

Valutakonto 1	59	58
Summa	59	58

Not 29 Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2020	73	0	0	-11 618	152 498	-30 377	110 576
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-11 618	0	6 610	-5 008
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	34 794	-2 955	31 839
Lönegaranti konkurser	0	0	0	0	94 236	-35 870	58 367
Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	0	22 952	1 838	24 790
Avsl externa medel och ANL SCR	0	0	0	0	516	0	516

Ingående balans 2021	73	0	0	-11 618	152 498	-30 377	110 576
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	6 610	-36 987	30 377	0
Årets förändring <i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	3 041	3 041
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	0	-1 244	-1 244
Lönegaranti konkurser	0	0	0	0	0	-27 608	-27 608
Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	0	0	725	725
Avsl externa medel och ANL SCR	0	0	0	0	0	-481	-481
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	-25 566	-25 566
Utgående balans 2021	73	0	0	-5 008	115 511	-25 566	85 010

Not 30	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2021-12-31	2020-12-31
	Ingående avsättningar	120	120
	Årets pensionsutbetalningar	0	0
	Utgående avsättning	120	120

Not 31	Övriga avsättningar	2021-12-31	2020-12-31
	Lokalt omställningsarbete		
	Årets förändring	862	454
	Utgående balans	6 084	5 222
	Summa övriga avsättningar	6 084	5 222

Medlen avser lokala omställningsåtgärder och hanteras i samråd mellan myndigheten och de fackliga organisationerna. Under 2022 förväntas åtminstone årets genererade medel att förbrukas, motsvarande 800-900 tkr.

Not 32	Lån i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
	Ingående balans	5 071	6 091
	Under året upptagna lån	1 396	1 946
	Årets amorteringar	-3 008	-2 967
	Utgående balans	3 459	5 071
	Beviljad låneram	13 900	14 500

Not 32	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
---------------	---	-------------------	-------------------

Beviljad kreditram	17 000	17 000
--------------------	--------	--------

Not 33	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
	Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	16 218	15 120
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter	12 235	12 476
	Mervärdesskatt	234	272
	Summa	28 686	27 869

Lagstadgade arbetsgivaravgifter innefattar både anställd personal samt lönegaranti.

Not 34	Leverantörsskulder	2021-12-31	2020-12-31
	Leverantörsskulder	28 896	22 601

Not 35	Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
	Personalens källskatt	6 419	5 886
	Övriga kortfristiga skulder	6 399	5 624
	<i>Bestående av</i>		
	<i>Preliminärskatt lönegaranti</i>	4 700	4 860
	<i>Transfereringar under utbetalning</i>	1 256	5
	<i>EU-medel för vidarebefordran</i>	59	58
	<i>Övrigt</i>	385	701
	Summa	12 819	11 510

Not 36	Depositioner	2021-12-31	2020-12-31
	Depositioner	10 531	96 477

Merparten av deponeringarna beräknas betalas ut inom 12 månader.

Not 37	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner, arvoden inkl social avg	572	578
	Upplupna semesterlöner inkl social avg	35 373	31 566
	Övriga upplupna kostnader	776	6 885
	Summa upplupna kostnader	36 721	39 029
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet	219 135	130 657
	<i>varav</i>		
	<i>Naturvårdsverket</i>	122 907	78 947
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	73 196	28 631
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	9 450	11 162
	<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	4 554	0

<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	3 656	4 154
<i>Kammarkollegiet</i>	1 706	2 493
<i>Statens energimyndighet</i>	1 536	3 329
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	1 134	443
<i>Övriga myndigheter</i>	996	1 498
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
- Inom tre månader	21 914	13 066
- mer än tre månader till ett år	109 567	65 328
- mer än ett år till tre år	65 740	39 197
- mer än tre år	21 914	13 066
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	8 002	5 751
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	0	1 132
<i>ESF - sociala fonden</i>	0	119
Summa oförbrukade bidrag	227 137	136 407
Oförbrukade bidrag ökar kraftigt. Detta beror främst på ökade uppdrag finansierade av Naturvårdsverket samt på ökade dispositionsrätter för Länsstyrelsen i Örebro.		
Övriga förutbetalda intäkter	0	0
Summa förutbetalda intäkter	0	0
Summa periodavgränsningsposter	263 858	175 436

Noter till anslagsredovisning (tkr)

	Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
NOT 38	01 05 001 010	Anslagskredit	10 181	0
	Länsstyrelserna m.m.,	Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	10 181	9 651
	Skåne län	Kredit på räntekonto	17 000	0
		Låneram för anläggningstillgångar	13 900	3 459
		Finansiering av förvaltningskostnader hos Region Skåne	6 709	6 709
		För Landshövdingens deltagande i den europeiska sambandsgruppen (European Association of State Territorial Representatives)		
		får användas högst 85 tkr.	85	46

Anslagsbehållningen landar på ca 9,6 mnkr vilket primärt beror på extraordinärt höga overheadintäkter från externfinansierad verksamhet under året. Nyttjandet av låneramen är låg. Myndighetens lånebehov uppstår primärt vid investeringar i lokaler, vilket inte skett i någon större omfattning de senaste åren.

NOT 39	19 01 001 010	Anslagskredit	5	0
	Regionala	Anslagsbehållning som disponeras	inget	
	tillväxtåtgärder,	Uppföljning och utvärdering	100	85
	Länsstyrelsen i Skåne	Beställningsbemyndigande	0	0
Län				

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Årsredovisningen är beslutad den 22 februari 2022

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Malmö den 22 februari 2022

Anneli Hulthén
Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov	Naturvård och miljöskydd

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
	föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Samhällsskydd och beredskap
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1A6 Föreerade områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Cirkulär ekonomi	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla Län
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Berörda län
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
1B3 Invasiva främmande arter	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande m.m.	Alla län
1C1 Regionalt tillväxtarbete och samverkan med regionerna	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C3 Förenkla för företag	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1E1 Struktur för återrapportering	Mål och återrapporteringskrav /	Övergripande om nationella mål,	Alla län

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	E. Övrigt	samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Övrig redovisning	Södermanland
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Samhällsskydd och beredskap	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2022-02-22	Lst Örebro
2.3 Redovisa antalet årsarbetskrafter	Organisationsstyrning	2021-03-15	Miljödepartementet
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Näringsdepartementet
3A2 Naturnära jobb	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-15	Näringsdepartementet
3A3 Energi- och klimatpolitiska målen	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Lst Dalarna redovisar till Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-04-15 2021-09-30 2022-02-28 2023-02-22	Dricksvatten: Lst Jönköping redovisar till Näringsdepartementet. Avloppsrening: Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet.
3A6 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A7 Kostnader för hantering av EU-stöden	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-02-01	Näringsdepartementet
3A8 Föregående års fisketillsyn	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3B1 Aktiviteter på demokratiområdet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B3 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B4 Planeringsunderlag för kulturmiljöer inom havsplanering	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-01-31	Lst Västra Götaland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B6 Civilt försvar och krisberedskap	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-10-31	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (kopia till Justitiedepartementet)
3B7 Restaurering och anläggning av våtmarker	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3B8 Regionala arbetet med friluftspolitiken	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B10 Naturvård m.m.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B11 Förutsättningar för vilda pollinatörer i landskapet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B12 Skydd av tätortsnära natur	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-09-30	Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet
3B13 Förslag på Natura 2000-områden för gråsäl	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-09-30	Havs- och vattenmyndigheten
3B14 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-01	Lst Kronoberg redovisar till Näringsdepartementet
3B15 Statlig närvaro och service i länet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	-	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
3B16 Funktionshinderpolitiska strategier och planer	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-14 2022-12-13 2024-03-01	Socialdepartementet
3B17 Tillämpningen av barns rättigheter	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-03-01 2022-03-01 2023-03-31	Lst Dalarna redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-11-12	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B19 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-04-06	Lst Stockholm redovisar till Kulturdepartementet
3B20 Utveckla utbildningsmaterialet inom samhällsorienteringen	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-30	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B24 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B25 Insatser för asylsökande m.fl.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B26 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B27 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B28 Redovisning om portalen informationsverige.se	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B29 goda exempel på uppsökande och motiverande arbete för att nå utrikes födda kvinnor	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C2 redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C3 Lämna utgiftsprognoser m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Tillväxtverket
3C4 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C5 Grundläggande betaltjänster	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-12-01	Lst Dalarna redovisar till Infrastrukturdepartementet
3C6 Plan för det fortsatta arbetet med omarrondering av mark	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-04-01	Lst Dalarna redovisar till Näringsdepartementet
3C7 Länsstrategier för jämställdhetsintegrering	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet
3C8 förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-11	Arbetsmarknadsdepartementet
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket
3D3 Förberedelse för uppgiftslämnande till Naturvårdsverket	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-11-30	Lst Skåne redovisar till Miljödepartementet
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-03-31	Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3D5 Beslut om upphävande av och dispens från	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
strandskyddet			Miljödepartementet)
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-10-01	Lst Västernorrland redovisar till Finansdepartementet
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-10-03	Lst Blekinge redovisar till Finansdepartementet
3E2 Indelning av hur länsstyrelserna ska redovisa avgiftsbelagd verksamhet	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-09-30	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3E3 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-02-05 2021-04-29 2021-06-30 2021-10-25	Hermes

